

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಹಿಂದ್ರಾಜ

ಅರೆಭಾಷೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕೆ

ಸಂಪುಟ-1

ಸಂಚಿಕೆ- 3

ದಿನಾಂಕ : 10-2-2017

ಕೊಡಗು

ರೂ.20/-

ಚೆಂತ್ರೀಂಗ -ಜಾಲ್ತೆ- ಪೆರಾರ್ತೆ ತಿಂಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

16.10.2016, ಮದ್ದೆ ಅಂದ್ರೋ-ಇಂದ್ರೋ ಪಟ್ಟಂಗ - ಚೆಂಬು

26.11.2016 - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ - ಬೆಂಗಳೂರು

31.10.2016, ಸುಜೀದಾರ್ ಗುಡ್ಡೆಮನೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ ಮತ್ತಾತ್ ದಿನಾಚರಣೆ - ಮುದಿಕೇರಿ

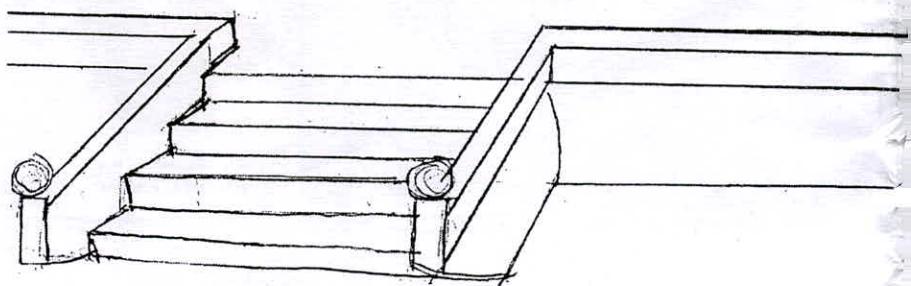
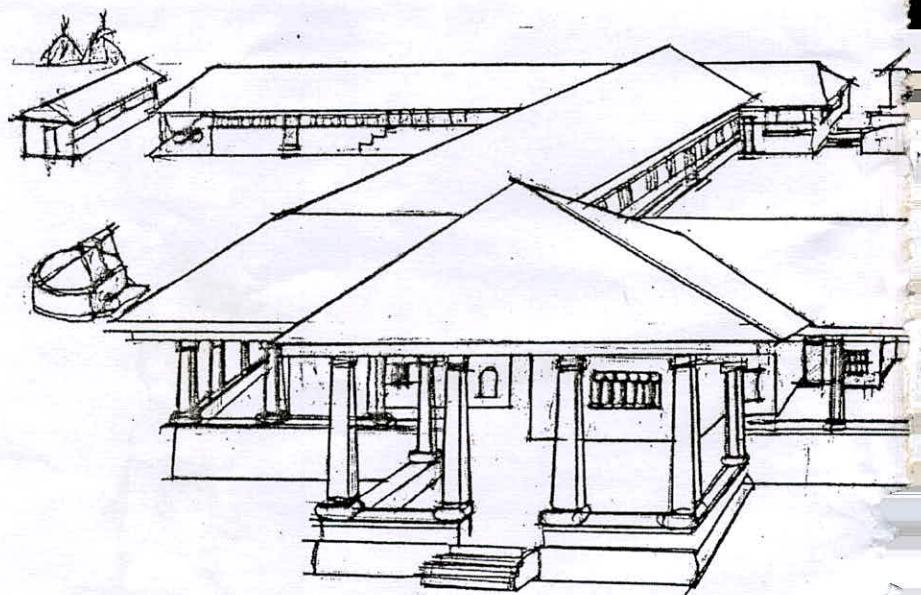

7.12.2016, ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಸಂಯುಕ್ತಾರ್ಥದಲ್ಲಿ
ಸಂಗಮ-ಸಂಭ್ರಮ 2016 - ಮುದಿಕೇರಿ

ಹಿಂಗಾರ

ಚೆಣ್ಣಿಂಗ - ಜಾಲ್ತೆ - ಪೆರಾತೆ ತಿಂಗ

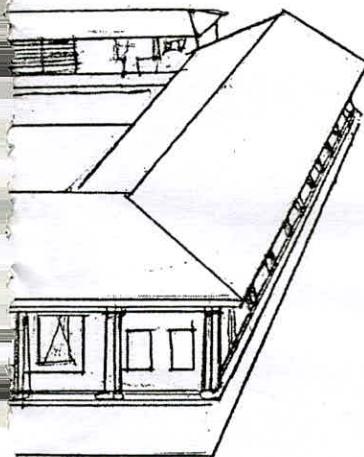

ಹಿಂಗಾರ

ಕನಾಟಕ

ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಡಿಕೇರಿ

ಪ್ರಥಾನ ಸಂಪಾದಕರ್ಮ[ा]
ಕೊಲ್ಲುದ ಗಿರೀಶ್

ಸಂಪಾದಕರ್ಮ
ಡಾ. ಪೂರ್ವಪ್ಪ ಕಣೆಯೂರು
ಮೋಹನ ಮೋನ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರ್ಮ[ಾ]
ಉಮರಬ್ಬ

HINGARA

A Quarterly Magazine

Vol -1, Issue - 3

Date : 10-02-2017

Page : 76

Copies : 500

RNI No. : KARARB / 2016 / 69571

Price : Rs. 20/-

KODAGU

Cover Design : Vinay & Lohith, Bangalore

Art By : Mohan Sona.

Printed by UMARABBA on behalf of Registrar, Karnataka Arebhase Samskruthi Mathu Sahithya Academy, and Published by UMARABBA on behalf of Registrar, Karnataka Arebhase Samskruthi Mathu Sahithya Academy on behalf of KARNATAKA AREBHASE SAMSKRUTHI MATHU SAHITHYA ACADEMY (Name of the Woner) and Printed at SRI KRISHNA COMPUTERS & PRINTERS, Pooja Arcade, Madikeri, Kodagu District. And Published at Karnataka Arebhase Samskruthi Mathu Sahithya Academy, Coffee Krupa Building, 1st Floor, Raja Seat Road, Madikeri, Kodagu District.
Editor : UMARABBA

www.arebhasheacademy.com. Email : arebaseacademy@gmail.com.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ RNI [REGISTRAR OF NEWSPAPERS FOR INDIA] ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ಅರೆಬಾಸೆ ಪತ್ರಿಕೆ RNI ಶುರುನ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡ್ಡದ್ದು ಹಿಂಗಾರದ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ. ಹಿಂಗಾರದ ಚಂದದಾರರ್ ಹೆಚಾಗ್ತ ಇರ್ಣು ಅರೆಬಾಸೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾರಕ, ಹಂಗೇ ಬಾಷಿಕರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸ್ತಕಿ ನೋಡ್ರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಿಷಿಯಾದೆ.

ಬೆಣ್ಣಿಂಗ -ಜಾಲೀ- ಪರಾತ್ರೆ ಈ 3 ತಿಂಗಲೀ ಅಕಾಡೆಮಿ ವರ್ತಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡ್ನೀ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಾಮ ಚೆಂಬು ಇಲ್ಲಿ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಿರಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸುಗ್ರಿಯ ಕೂಡುಕೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡ್ಡಿದೂ. ಇದಲ್ಲಿ ನಡ್ಡ “ಬೊಕೆಲಿ ಪಟ್ಟಂಗ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸೇರ್ಪ ಅಷ್ಟು ಜನ್ಮ ಮನ ಸೇಳ್ಟು, ಅಕ್ಷೇಪಿರು 31 ರಂದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಸುಭೇದಾರ್ ಅಪ್ಪಯ್ಯಗೌಡರ್ ನೆನ್ನಿಕಣ್ಣವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿಕೇರಿ ಕೋಟಿ ಅವರಳಿ ನಡ್ಡ. ವಸತಿ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವು, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ್ರ ಶುಭ ಹಾರ್ಯಸಿದ್ದೂ.

2015ನೇ ಸಾಲಾನ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಇ. ಮೂಡಾರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಬ್ಯಾತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಟಪ್ಪ, ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ಮೋಂಟಡ್ಕ ಇವ್ವೆ ಬೆಂಗಳೂರ್ನ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌಭರವಿಸಿದ್ದ್ನೀ, ಸನಾನ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಗೌಡ, ವಸತಿ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕ.ಜಿ. ಬೋಪಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ವಾಸನವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಭಾಜನರಾದವ್ಯೇ ಶುಭ ಹಾರ್ಯಸಿದ್ದೂ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇದರ ಅಧೀನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಪ್ರಾಥಿಕಾರಗಳ ಸಹಯೋಗಲಿ “ಸಂಗಮ ಸಂಭರ್ಮ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿಕೇರಿಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ್ನೀ. ಭಾಷಾ ಬಾಂದವ್ಯ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆರುಗು ಕೊಡ್ತು.

ಮಾಡಿಕೇರಿಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ್ನೀ. ಭಾಷಾ ಬಾಂದವ್ಯ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆರುಗು ಕೊಡ್ತು.

ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಗೌಡಿ-2016, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸುಳ್ಳಲಿ ಭಾರಿ ಗೌಡಿಲಿ ನಡ್ಡ. ಸಾಕಷ್ಟು ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತೋ, ದಿನಸಂಖರ್ 15 ರಂದ್ ನಮ್ಮ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಾಫ್ಟಪನೆ ಆದ್, ಅಂದ್ ಮದಿಕೇರಿ ಗೌಡ ಸಮಾಜಲಿ ಅರೆಬಾಸೆ ಸೊಹಾಧ್ ದಿನ ಆಚರಣೆ ಮಾಡ್ನೋ, ಅರೆಬಾಸಿಕರಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹಂಗೆ ಭಾಷಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಬೆಳ್ಳವ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರಕ ಚರ್ಚೆ ಆತ್.

ಜೀರಂಬಾಣ ಎಬಿವಿ ಸಂಘದವು ನಡ್ಡಿದ 10ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಜಯದಶಮಿ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮದಿಕೇರಿ ಗಾಂಧಿ ಮೃದಾನಲಿ ನಡ್ಡ ದಸರಾ ಜನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸರ್ವಾರ್ಥಾಲಿ ನಡ್ಡ “ಕಲಾರತ್ನಿ-2016” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಮೋಡಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಟಿಸ್ಪ್ (ರಿ) ಸುಳ್ಳ ಇವ್ ನಡ್ಡಿದ ಗ್ರೀನ್ ವ್ಯೂ ಮಕ್ಕಳ ಹಬ್ಬ-2016 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತೆ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿ ನಡ್ಡಿದ 2016 ಮಕ್ಕಳ ಹಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ವಿರಾಜಪೇಜೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಇವ್ ನಡ್ಡಿದ 7ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಹೊಡಗಿನ ಮತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಂಗಳೂರ್‌ಲಿ ನಡ್ಡ “ಕರಾವಳಿ ಉತ್ಸವ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸುಳ್ಳಲಿ ನಡ್ಡ ಕೆ.ವಿ.ಜಿ. ಸುಳ್ಳ ಹಬ್ಬ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿಂದ ಅರೆಬಾಷೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾತಂಡಗಳ್ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದೋ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಇವ್ ನಡ್ಡಿದ “ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸಂಭ್ರಮ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ತಲಿ ನಡ್ಡ.

ಮದಿಕೇರಿ ಅಕಾಶವಾಣೀಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಆಗೋವ ಭಾಷಾವಾರ್ತೆ ಸುದ್ದಿಜೊಂಪೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ತಲಿ ಬರ್ತಾವುಟ್ಟಿ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಶ್ರೀಯಸ್ಸಿಗೆ ದುಡಿತಾ ಇರ್ಜ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಸಮಿತಿ ಹಂಗೆ ಹಿಂಗಾರ ಪ್ರಕಟಣೆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಓದುಗರಿಗೂ ನನ್ನ ವ್ಯೇಯುತ್ತಿಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ತಿಳಿನ್ತಾ ಒಳೇ.

10.2.2017

- ಹೊಲ್ಲುದ ಗಿರೀಶ್

ಸಂಪಾದಕೀಯ...

ಇದ್ದ ನಮ್ಮ ಅರೆಭಾಷೆ ಅಕಾಡೆಮಿನ ನಿಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ೨೦೧ ಶ್ರೀಮಾಸಿಕ ಸಂಚಿಕೆ. ಈ ಹಿಂದನ ಸಂಚಿಕೆನ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀತಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವ್ಯ ಇದ್ದ ಸಂಶೋಷದ ಸಂಗತಿ. ನಿಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಕೆನ ನಾವ್ಯ ಬರವಣಿಗೆನ ಕಳ್ಳಿ ಕೊಡ್ಡರ ಮೂಲಕ ತೋರ್ವೆತಾ ಒಳಾರೆ. ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆನ ನೀವ್ಯ ನಿರಾಸೆಗೊಳಿತ್ತೆ; ಇನ್ನೊಮೂ ನ ಇದರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸ್ತಾ ಒಳ್ಳೊ.

ಈ ಸಂಚಿಕೆಲ್ಲ ನಾವು ಬೆಳ್ತೆಂಗ ಜಾಲ್ತೆ, ಹಾಂಗೆ ಪೆರಾರ್ಥ ತಿಂಗ ಮುಟ್ಟಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡ್ವಿದ ಜಂಬರಗ ದಾಖಿಲೆ ಮಾಡ್ಡರೊಟ್ಟಿಗೆ ಜಂಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆನ ಮಾಡ್ಡ ಪ್ರಯತ್ನನೂ ಮಾಡ್ಡೊಳ್ಳೋ. ನಾವು ಈ ತಿಂಗಳ್ಲಿ ಹಲವು ಜಂಬರನ ನಡ್ವಿಯೊಳ್ಳೋ. ಕೊಡ್ಡಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಲಿ ಸಂಗಮ ಸಂಪ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಕೊಡವ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಆಶ್ರಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಸಹಕಾರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಆಗಿ ನಡ್ವಿಯೊಳ್ಳೋ. 2015 ನೇ ಸಾಲ್ನು ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾರಂಭನ ಬೆಂಗಳೂರುನ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಹಾಂಗೆ ಕೊಡ್ಡ ಗೌಡ ಸಂಘದ ಹಾಗೂ ಕೊಡ್ಡ ಗೌಡ ಸಮುದಾಯನ ಸಹಕಾರಲ್ಲಿ ಹೊಲ್ರಾಲ್ಲಿ ನಡ್ವಿಯೊಳ್ಳೋ. ನಮ್ಮ ಬಹು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಗೌರಿ-2016ರ ಕಾರ್ಯನ ಸುಳ್ಳಾ ಗೌಡ ಸಮುದಾಯಭವನಲ್ಲಿ ಯುವ ಗೌಡ ಸೇವಾ ಸಂಫ (ರಿ)ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿದ್ದು ಜನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಾತ್ರ ಆಗುಟು. ಇದೆ ಅವಧಿಲ್ಲಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಾಟಕಕಲ್ಕಿ ಶಿಬಿರನ ನಡ್ವಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗ ನಡ್ವಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಧನ ಸಹಾಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತಂಡಗಳ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವಗಳ ಕೊಟ್ಟೆ ಸಹಕರಿಸುವುಳ್ಳೂ

ಬೆಳ್ತೆಂಗ, ಜಾಲ್ತೆ ಹಾಂಗೆ ಪೆರಾರ್ಥ ತಿಂಗಳ್ಗೆ ಅರೆಭಾಪಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ತಿಂಗಳ್ಗೆ ಆಗುತ್ತಾಳ್ಳೋ. ಭತ್ತೆ ಬೆಳೆವ ಒಕ್ಕಲ್ಲೂ ಮುಕ್ಕಿಗೆ ಬೆನ್ನಿ ಬೇಸಾಯ ಜರೂರುನ ಕಾಲ. ಬೆಳೆದ ಭತ್ತೆ ಮನೆ - ಮನೆಗಳ್ಲಿ ತುಂಬುವ ಕಾಲ. ಹಾಂಗೆ ಹಲ ಹಬ್ಬ - ಹರಿದಿನಗ ಕೊಡ ಇರ್ಧೆ ಕಾಲ. ಗದ್ದೆ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ವರ್ಷನೇ ಸುಗ್ರಿ ತಿಂಗದ ಬೆನ್ನಿನ ಮಾಡ್ಡ ಸಂಪ್ರಮ ಗದ್ದೆ ಕೋರಿ, ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬನ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೈಲೂಪೊದು, ಮುತ್ತರಿ ಆಚರಿಸಿ ಕೋಲಾಟಿ ಆಡ್ಡೊಳ್ಳೋ. 'ಬಲೀ' ಮರುಷನ ದೀಪೊಲಿ ಮರ ಹಾಕಿ ಕೂ. 'ಕೂ'ಂತೇಳಿ ಕರಕೋಂಡಳ್ಳೋ. ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತೆ ಮನ ಸೇರ್ಪಿಕೊಂಡ ಶುಭ ಹಾರ್ಯಕೆಲಿ ಸಂಪ್ರಮಿಸುತ್ತಾಳ್ಳೋ. ಮಲೆನಾಡ ಸಿರಿ ಬೆಳೆದ ಕಾಫಿ ಕೊಯ್ಯಕ್ಕೆ ನುರು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಳ್ಳೋ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಟ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಂಡ ಬರಗಾಲನ ಮೀರಿ ಐಸಿರಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭಲ್ಲಿ ಜಂಬರಗ ನಡ್ಡ ಅಕಾಡೆಮಿಗೂ ಸಾಧರ್ಕೆ ಭಾವ ಬಂದುಟು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕಂಬೋದು ನಾವ್ಯ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಂಪ್ರಮ.

ನಾಡೆಲಿ ಉರ ಜಾತೀಗೆ, ದೃವಗಳ ಮಾಡಲಿ ವರ್ಷಾವದಿ ನೇಮ - ಕೋಲಗ, ಸೀಮೆ ಬಂಡಿಗ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಲಿ ಉರು ನಿಂತುಬು. ಅಕಾಡೆಮಿನೂ ಈ ಕಾಲಾವಶ್ವನದ ಸಂಕ್ರಮಣಲ್ಲಿ ಇನ್ನಪ್ಪು ಜಂಬರಗ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತೇಣ್ಣ ಹುರುಪುಲಿ ಉಟ್ಟಿ.

ಈ ಹಿಂಗಾರ ಸಂಕಲನಲ್ಲಿ ಕರೆ, ಕವನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ- ಚರಿತ್ರೆ, ಚಿಂತನೆಗೆ, ಪರಣೆ- ಪ್ರಬುಂಧಂತೇಣ್ಣ ಬರಹಗನ ಸಂಕಲನ್ಯಾಳೊ. ನಮ್ಮ ಅರೆಭಾಷಿಕ ಬರಹಗಾರರ್ ಈ ಬಗೆನ ಬರಹಗ ಬರನಿಂತೇಣಿ ನಾವು ಕೇಳಿಕಂಡ ಹಾಂಗೆ ಬರ್ದು ಕಳ್ಳಿಯಾಳೊ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಹಿರಿಯರೂಟಿಗೆ ಕರಿಯವು ಹೆಚ್ಚಿ ಬರೂಳೊ. ಇಂದ್ರ ಕರಿಯವು ಓದುದುಲೆ, ಬರೆಯೊದಿಲ್ಲಂತೇಣ್ಣ ಸಂದರ್ಭಲಿ ನಾವ್ಯೆ ಇದ್ದು ಆಶಾ ದಾಯಕ ಸಂಗತಿ. ಸುಳ್ಳಲಿ ನಡ್ಡ ಗೌಜಿ-2016 ಜಂಬರಲ್ಲಿ ನಡ್ಡ ಕವಿಗೋಣ್ಣಿಲಿ ಓದಿದ ಕವನನ ಇತರರ ಕವನಗಳೊಳಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕಲನ್ಯಾಳೊ. ಸಂಚಿಕೆನ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಲಿ ಕೆಲ ವೈಚಾರಿಕ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನ ನ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡೊಳೊ. ಅರೆಭಾಷಿಕ ಸಮುದಾಯನ ಚಾರಿತ್ರಿಕ - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಲೇಖನಗ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸ್ತು ಬರೂಕುಂತೇಣಿ ಅನಿಸ್ಯಾಪುಟಪ್ಪು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಲಿ ನಮ್ಮ ಬರಹಗಾರರ್ ಯೋಚಿಸೊಕು. ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾನುಸರ, ಕಲಾವಿದ ಅಲ್ಲರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿನ ಪರಿಚಯ ಇರೊಕೊಂತೇಣ್ಣ ಇರಾದಲಿ ಈ ಸರ್ಫಿನ ಸಂಚಿಕೆ ಹಿರಿಯರಾದ ಬಹುಶ್ರಾತ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾನು ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವರ ಕುರ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜ ಎಂ.ಟಿ. ಬರ್ದು ಲೇಖನ ಸಂಕಲನ ಆವುಬು.

ಈ ಸಂಚಿಕೆನ ಹೊರ ತಾಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್, ರಿಚಿಸ್ತಾರ್, ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ್ ಸಹಕರಿಸ್ಯಾಳೊ. ಬರಹಗಾರರ್ ಮುತ್ತು ಭಾಷೆನ ಪ್ರೀತಿಲಿ ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗ ನೀಡಿ ಸಂಚಿಕೆನ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸ್ಯಾಳೊ. ಸಂಚಿಕೆನ ಮುಖಿಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡ್ದ ವಿನಯ್ ಮತ್ತು ಲೋಹಿತ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ಪ್ರಿಯಕ್ ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಮಡಿಕೇರಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯಟರ್ನವುಕೆ, ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ. ಮತ್ತೆ ಜೀರಾಕ್ ಸೆಂಟರ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಪ್ಪಲತಾ ಎ., ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜೋತಿ, ಪ್ರತಿ ತಿದ್ದುವಲ್ಲಿ ಸರೋಜ ಜಿ. ಕಣೆಯೂರು, ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ, ಸಂಪಾದಕ್ತ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಲಾತ್ಮಕ ಜಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಮೋಹನ ಸೋನ ಕೈ ಜೊಡಿಯೊಳೊ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾವ್ಯಾಸೊ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ.

ತಾ. 10.02.2017

ಡಾ. ಪೂರ್ವ ಕಣೆಯೂರು

ಹಿಂಗಾರ ಒತ್ತೊಕ್ಕನ

1. ಅಡ್ಡಕುರ ಸುದಿ
2. ಕಂಪಾದಕೆಯ
3. ಬಹುಪ್ರತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರೂ ಡಿ.ಎಸ್. ನಡ್ಡ /
ಶ್ರೀಮತಿ ಶರ್ಮೋಜು ವಂಟ.
4. ಅರ್ಭಾಸೆಲ ಮಾನಸ ಮಹಾಭಾರತ /
ಹೃತ್ಯಾ ನಾಗವ್ಯಾಗ್ಯಾಜ (ಕರಣ)

ಕತೆಗ

5. ಬೆಳೆ / ದಾ. ಸುಖಾಕರ ಶಿಶಿಲ
6. ಮನುಷ್ಯ ಕೂಸು / ಜಂಗಜ್ಞ ಹೆಚ್. ಆರ್
7. ಇನಂಡಿಯ / ಲೀಲಾ ಕೆರ್ತಾರೂರ ಸುಳ್ಳ
8. ಈ ಸಲಹೆ ಮುದುವೆ ನಿಂತಕ್ಕ / ವಿಂಚಿ ಕಾರ್ವೇರಮ್ಮೆ

ಕವಣಗ

9. ಆರತಿ ಯಾದು / ಏಂಜಿ. ಕಾರ್ವೇರಮ್ಮೆ
10. ಕತ್ತಲೆ- ಹೊಳ್ಳು / ಲೀಲಾ ದಯಾನಂದ
11. ಪಾಲ್ ಪಟ್ಟಿ / ಯಾ.ಸು. ಗೌಡ, ಕುಳ್ಳು
12. ಯಾರ್ ಹೋಸ್ / ಹಾಲಿಯಂಡ ಹೊರಿಯವ್ಯಾಪ್ತ ಮುದು
13. ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇ / ಸೃಜಾ ಆಪ್ಯಾತ್ರಾಚೆ
14. ಸನ್ನಾದೆ ನಂಗ ಒಂದೊಂದೆ / ಯೋಗೀರ್ ಹೋಸ್ತೊಳೆ

15. ಹೈ ಮಾಡದ ದೇವತ್ವ / ವೇಮುತ್ತಾ ಗರ್ಭಿನಿ ಕಪೆಗದ್ದೆ
16. ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಸೋಚಿಸೆ / ಶೋಷಿತಾಶ್ಚ ಕ್ಷಮಾಂಗಾಹೆ
17. ಸ್ವಾಯತ್ರೆ / ತಪ್ಪುತ್ತಾ ನಬುದುನೆ
18. ಯಥಾರ್ಥ / ಕ್ಷಮಾರ್ಥ ಲಲಿತ್ರಾ ಅಂತರ್ಗ್ರಹ
19. ಪರಾಕ್ರಿಯೆ ದೇವತರ ಮಂಡಿಮೆ / ಭಜಾಸಿತರಂತರ ಶೌದ್ಧಯ್ಯ
20. ಇನಿ ಕವನಗೆ / ಕುಶಾಂಕ ಸಾಗ್ರಹಿ ಗೌಡ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಅಲ್ಲಿತ ಪ್ರಯಂದಗೆ

21. ಖಾಗ್ರಾ ಖಾಗ್ರಾಷ್ಟ್ರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಅ.. ಅನ ಬಂದುಕ್ಕೆ / ಭಜಾಸಿತರಂತರ ಶೌದ್ಧಭೇ
22. ಮೀನಾನ ಪ್ರಿಯೆ ಸೂರಧನ ಏನ್
23. ದೂರುಂಭ / ಪರೀಕ್ಷಾಂತ್ರ ಮೇಲಿಲ್ಲಬ್ಲ

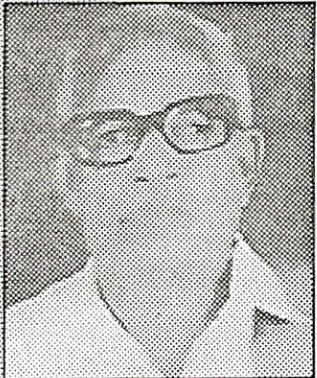
ಒಂತನೆ

24. ಉತ್ತರಾರ್ಥ - ಉತ್ತರ / ಉತ್ತರಾರ್ಥಸ ತೋರನ್ ಪಕಂತ್ರೋ

ಅಡ್ಡಾಗೆ

25. ಅಂಬಿಷ್ಟ್ರೆ/ಕೊಕ್ಕಲೆ ರಾಕ್ಷಸ ದುರ್ಬಳ್ಯ,
26. ಮಂತ್ರೆ ಸ್ತುತಿ, / ಡಿಯಿಶನ್ ಇಂಫ್ರಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಟ್ರಾಂಕಲ ಮುಖ
27. ಅರ್ಭಾಂಶ ಒಗ್ಗಳಿಗೆ / ಉತ್ತರಾರ್ಥಸ ರಾತ್ರಿ ಪಕಂತ್ರೋ
28. ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾರ್ಥಣಿಗೆ
29. ಅರಾಂತ್ರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅವಳಿಕೆರಿಕೆನೆ
30. ಲೇಖಿಕರ ವಿಜಾಯ
31. ಅರ್ಭಾಂಶ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಂತ್ರ ಶಾಷ್ಟಿಕ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ವರ್ಷಾರ್ಥ

ವ್ಯಾಕೆ ಪರಿಚಯ

ಒಮ್ಮುತ್ತ ವಿದ್ವಾಂಸರ್ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜ ಎಂ.ಟಿ.

ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡ ಕಾವ್ಯನಾಮಲಿ ಹೆಸ್ತ ಪಡ್ಡಿರುವ ಎನ್. ಧರ್ಮಪಾಲ ಗೌಡ ಇವು ಮೌಲಿಕ ಇತಿಹಾಸನ ಮೈಮನಗ್ಗೆ ಮೈಗೂಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗೋಳೊ. ಇವು ವ್ಯತ್ತಿಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರ್. ಪ್ರವ್ಯತ್ತಿಲ್ಲಿ ಬರಹಗಾರ್ತಿ ನಾಟಕಗಾರ್ತಿ ಅವಲ್ಲವ್ಯಕ್ತಿಂತೆ ಜಾನಪದ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಸಂಪನ್ಮೂಲರ್. ಈ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿ ಎಲ್ಲವುಕೂ ಬೆರಪಬಹಿರ್ತರ್. ಹಲ ಜನ ಸಂಶೋಧಕರಾಗೆ ಲಿಭಿತ ಮಾಹಿತಿದಾರ ವರ್ಕ ಆಗಿ ಹೆಸರ್ ಬರವಂಗೆ ಮಾಡಿ ತಾನ್ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದವು ಆಗೋಳೊ. ಜಾತ್ಯೀಯ ಮನೋಧರ್ಮವು ಆಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಕರ್ತರ್. ತಮ್ಮ ಹೆಸರ್ ಅನುವರ್ತಿಸಿದ ಧರ್ಮಾತ್ಮರ್. ಇವೇ ಹೇಳಿಕಂಬಂಗೆ ಇವ್ಯಾಕೆ ಮೊಳೆ ಶೀನಪ ಹೆಗಡೆಂತೇಳೊವು ಇತಿಹಾಸ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮಟ್ಟಿಸಿದವು. ಎಲೆಮರೆನ ಕಾಯಿನಂಗೆ ತಮ್ಮ ಬದ್ಧನ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ಹಿರಿ ತಲೆಮಾರಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಪತ್ರಿರೂಪದಂಗೆ ಕಂಡವೆ.

ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು 25.04.1932ರಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಾನ ಕಲ್ಲಡ್ಡ ಗ್ರಾಮದ ನಡ್ಡ ಶಿವಣಿ ಗೌಡ - ಪಾರ್ವತಿ (ಪಾಚು) ದಂಪತೀಗಳ ಮಂಜನಾಗಿ ಜನಿಸಿದೂ. ಕಿರಿಯ 22ರ ವಯಸ್ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿಯವರ ಮೊದುವೆ ಆದೂ. ಇವು ಮೊದುವೆ ಆದ ದಿನ ಮತ್ತು ಮಟ್ಟಿದ ದಿನ ಒಂದೇ ಆಗಿರ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿಬು. 24.10.1951ರಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿ 30.04.1991ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಆದೂ. ಇವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವನ ಗಮನಿಸಿರೆ ಇವು ಮೊಟ್ಟ ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಮಾಸ್ತರೋಗಿರಿ ಮಾಡುವು ಆಗಿರದೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೌರವಕಾಗ್ಗೆ ಸಹಸ್ರದ ಜೀವಂತೇಳಿ ಗೊತ್ತಾದೆ. ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯತರ ಚಟುವಟಿಕೆಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮಟ್ಟಿವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥರಚಿತ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಡುಂಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ್ವಾ. ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ್ವಾ. ತಮ್ಮ ಯೋವನ ದಿನಗಳ್ಲ ಇವು ಉತ್ಸಾಹದ ಚಿಲುಮೆನೆ ಆಗಿದ್ದ್ವಾ.

ಇವುಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯಲ್ಲಿ, ಬರವಣಿಗೆಲಿ ಅಸ್ತಿ ಮುಟ್ಟುವಂಗೆ ಮಾಡಿದವು ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಜದ ಟಿ.ಜಿ ಮುಡೊರುನವು. ಇವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನಲಿ 20ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕನ ರಚನೆ ಮಾಡೋಳೋ. ಇವು ಬರ್ದಿ ನಾಟಕಗ ತುಳು ಹಾಂಗ ಕನ್ನಡಲ್ಲಿ ಒಳೊಳ್ಳಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟ ಆಗೋಳೋ. ಆದರೂ ಸ ಇವರ ನಾಟಕಗ ಎಲ್ಲನೂ ಸುಳ್ಳ, ಮತ್ತೊರು ಪರಿಸರ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಯುವಕರಾಂದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಗೋಳೋ. ಇವರ ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕಗಳ್ಲಿ ‘ಚಂದ್ರಹಾಸ’, ‘ಮಕ್ಕಳೇ ದೇವರು’, ‘ಶಾಕುಂತಲಾ’, ‘ಜ್ಯೋತಿಸಾನಾ’ ನಾಟಕಗ ಪ್ರಕಟ ಆಗೋಳೋ. ಇದರ್ದಿಂದ ‘ಶಾಕುಂತಲಾ’ ನಾಟಕ ಗೀತ ರೂಪಕ ಆಗುಣು. ಈ ನಾಟಕ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಗಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಆದ್ದು ವಿಶೇಷ.

‘ಮಕ್ಕಳೇ ದೇವರು’ ನಾಟಕನ ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ಎಂಬವು ಮರಾಟಿ / ಹಿಂದಿಗೂ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿನೂ ಪಡ್ಡೋಳೋ. 1837ರ ಕಾಲ ಫಣ್ಟಲಿ ಸುಳ್ಳ - ಕೊಡಗಿನವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘಟನಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟನ ಕೇಂದ್ರಿಕ್ರಿದ್ದ ‘ಕಲ್ಯಾಣಪ್ರಾನ್ ಆಸೆ’ (ತುಳುನಾಟಕ 1986) ಮಂಗಳೂರು ತುಳು ಕೂಟದವು ನಡ್ಡಿದ ನಾಟಕ ಸ್ವರ್ಥದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಂತು. ಈ ನಾಟಕ ಮುಂದೆ ‘ಕಲ್ಯಾಣಪ್ರಾನ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರ’ಂತೇಳಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಲು ಬಂದುಣು. ಇನ್ನೊಂದು ತುಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ ‘ನೇತ್ರಾವತೀ’(1985). ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಡೆ ಸ್ವಾರಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿನೂ ಪಡ್ಡುಣು

ಇವರ ನಾಟಕಗಳ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ 70-80ರ ದಶಕದ ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ವೇಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕುಣು. ಇವು ಬರ್ದಿ ‘ಗಾಂಧಿವಾದಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ’, ‘ಮೊಸ ಸಮಾಜ’ - ಈ ತುಳು ನಾಟಕಗಳ್ಲಿ ಇದ್ದ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ‘ಮೊಸ ಸಮಾಜ’ ನಾಟಕ ಮತ್ತೊರು ತುಳು ಕೂಟದವು ನಡ್ಡಿದ ಸ್ವರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಪಡ್ಡುಣು. ಈ ನಾಟಕಗಳ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ನೆಲಿಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಪ್ರಭಾವಗ ಎದ್ದು ಕಂಡವೆ. ಡಿ.ಜಿ.ನಡ್ಡನವು ಅವೇ ಹೇಳಿಕಂಬಂಗೆ ಅವುಕೆ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿನ 20 ಅಂಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಆವುಣು. “ಉಳಿವವನೇ ಹೊಲದೊಡೆಯು” ತತ್ತ್ವನ ಕನಾಟಕಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ದಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸುನ ಆಡಳಿತನ ಅವು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡೊಳೋ. ‘ಜ್ಯೋಜವಾನ್ ಜ್ಯೋತಿಸಾನಾ’ ನಾಟಕ ಲಾಲ್ ಬಹುದೂರು ಶಾಸಿನ ತತ್ತ್ವ ಪ್ರಭಾವಂದ ರಚನೆಯಾದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ನಾಟಕ ಆಗುಣು. ಉದುವಿನ ಮನೋರಮ ಮಧ್ಯರಾಜ್ಯ ಎಲ್ಕೆನ್ನೋಗೆ ನಿಂತಿರಾಕನ ಓಟು ಕೇಳಿಕೆ ಪ್ರಜಾರ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗ ಪದ್ದಗ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿಟ್ಟೊಂದು ಹಾಂಗ ಅದರ ಬಂದು ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆದ್ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡರ ಜೀವಿತದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಸಂಗತಿ.

ಆಗ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು 86ರ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಿರಿಯವು. ಅವುಕ್ಕೆ ಮಾತಾಡ್ದು ಕಷ್ಟ ನಿಜ. ಆದೊರು ಅವು ಬಾಯಿ ಬುಟ್ಟರೆ ತುಳುನಾಡ್ದು ಆಳ್ಡ ಬಿತ್ತಿಹಾಸಿಕ ಬಲ್ಲಾಳೆ, ಅವರ ಬೀಡುಗ ನಮ್ಮ ಎದ್ದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಗುವಂತೆ ಬುಡ್ಡಿಸಿ ಹೇಳ್ಣಿ ಚರಿತ್ರೆನೇ ಇಲ್ಲಾಂತ ಹೇಳ್ಣಿ ಸುಳ್ಳ, ಪಂಜ, ಎಣ್ಣಾರು, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಜಾಗೆನ ಮೌಲಿಕ ಕಥನಗಳ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದರ್ಶನ ಮಾಡ್ಬಿ ಬುದುವ ಶೈಲಿ ಡಿ.ಜಿ.ನಡ್ಡನವೆಂಬು ಉಟ್ಟ, ಅಧ್ಯಾಪನ ವೃತ್ತಿಲ್ಲ ಇರಿಕಾನ ಇವೆ ಚರಿತ್ರೆನ ಮನರ್ ರಚನುವ ಅವಕಾಶ ಆಳ್ಕ, ನಿವೃತ್ತಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಇವು ಕರೆ, ಕವನಗ ರಚನೆ ಮಾಡೋಳೋ. ಆದರೆ ಅವು ಸಂಕಲನ ರೂಪಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆತ್ಮ. ಬೇರೆ

ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭನ ಸ್ವರ್ಪಕ ಸಂಚಿಕೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಟ ಆಗೋಳ್ಣೆ. ಯಾವೇ ದೈವ - ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹೇಸ್ತುಲಿ ಹೊರ ಬರುವ ಸಂಚಿಕೆಲ್ಲ ಇವರ ಸ್ಥಳ ಮರಾಣ, ಮೌಲಿಕ ಐತಿಹ್ಯಗೆ ಇರುತ್ತಂತೆ ಎಂಬಂಗೆ ಇವರೊಂದ ಆ ಬಗೆಲ್ಲ ಲೇಖನ ಬರ್ತಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪದ್ಧತಿನೇ ಸುಳ್ಳ ಪರಿಸರಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಲ್ಲ ಉಟ್ಟು. ಇದ್ದ ಮೌಲಿಕ ಐತಿಹಾಸಲಿ ಇವೆ ಇರುವ ಪ್ರೌದಿಮನ ರುಚು ಮಾಡ್ದೆ ಸುಳ್ಳ ತಾಲುಕಿನ ಸುಳ್ಳ, ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಪಂಜ, ಬಳ್ಳ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಜಾಗೆಗನ ಐತಿಹಾಸಿಕತೆ, ಸ್ಥಳ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಐತಿಹ್ಯಗೆ ಇವೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಿಕ್ಕೆಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಲ್ಲ ಇವು ಜಾನಪದ ವರ್ಕ್ ಆಗಿ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಆಗೋಳ್ಣೆ. ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದವರ ಅವು ಸಂಶೋಧಿಸಿದ ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನುಯ ಮಹಾಪ್ರಭಂಧದ ಪ್ರತಿ ಮಟಲೂ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನ ಮುವಿ ಪ್ರತಿಫಲ್ನಿದೆ.

ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವೇ ಸದಾ ಕಾಡ್ಡ ಎರ್ಡು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಆರಾಧನಾ ಜಗತ್ತನ ಅರಸು ದೈವಗ 'ಉಲ್ಲಾಸಕುಳು' ಹಾಂಗ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೂಲದ ಕೋಟಿ - ಚೆನ್ನುಯ. ಈ ಎರ್ಡು ಮರಾಣ - ಇತಿಹಾಸದ ವಸ್ತು ಸಂಗತಿನ ಆದ್ವರ್ತಿ ಇವು ಸಂಶೋಧಿಸಿದ 'ಅರಸು ದೈವಗಳು ಮತ್ತು ಕೃತೀರಿ ಅರಸರು' ಹಾಂಗ 'ಕೋಟಿ - ಚೆನ್ನುಯ' ಕೃತಿಗನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇ. ಅರಸು ದೈವಗ ಕೃತಿನ ಓದಿ ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಅವು "ಆ ಕೃತಿ ಮುಂದಿನ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಬಹಳಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಜೋತಿಗೆ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ದೈವರಾಧನೆಯ ಉಗಮ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಈ ಹಿರಿತು ಪೌರಾಣಿಕ ಹಾಗು ಜಾರಿತಿಕೆಯ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡರವರು ಈ ತಲೆಮಾರಿಗೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡರ ಮಹತ್ವನ ತಿಳಿಸ್ತೋಳ್ಣೆ. ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರನವು ಹೇಳ್ಳಂಗೆ ಮುಂದೆ ಈ ಅರಸು ದೈವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡ್ಡಿಸಿ ಡಾ. ಮೂವಪ್ಪ ಕರೀಯೂರು ಅವು ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ಕಾರಣ ಆದ್ದೂ; ಒತ್ತಾಸೆ ಆದ್ದೂ. ತನ್ನಂದ ಆಗದ ಕೆಲ್ನ ಯೋಗ್ಯರಿಂದ ಮಾಡ್ವ ದೊಡ್ಡ ಗುಣ ನಡ್ಡರಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟು.

ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ತೀರ್ತಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ಹರಿಂದ ಬರೆಕುಂತ್ತೆ ಬರ್ತ ಕೃತಿ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನುಯ ಆಗುಣು. ಅಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆನ ಇತಿಹಾಸ ಕೃತಿಗಳ್ಲಿ ದಾವಿಲಾಗದ ಇತಿಹಾಸದ ಅನೇಕ ನೈಜ ಸಂಗತಿಗ ಅವರ ಸದಾ ಕಾಡ್ಡ ನಿಜ. ಮದ್ದಕಾಲೀನ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿ ಅರಸರ ಕಾಲದ ತುಳುನಾಡ್ಡ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ಕೆ ಅಪಾರ ಒಂದು ಈತಿಹಾಸದ ಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಜಾನಪದ ಮೌಲಿಕತೆಯ ಅನುಭವ, ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯಯನದ ಸಾರ, ಪಾಡ್ಡನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಜಯ, ಪಾಡ್ಡನಲ್ಲಿ ದಾವಿಲಾಗುವ ಪಂಜ ಪರಿಸರದ ಸ್ಥಳ ನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನುಯ ದಾವಿಲಾಗುವ ಬಗೆನ ದಾವಿಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿನ ನಡ್ಡ ಸಂಗತಿನ ನೈಜ ಎಂಬಂತೆ ರಚಿಸ್ತೋಳ್ಣೆ. ಒಂದು ಹಂತಲೀ ಸಂಶೋಧಕರಾಗೆ ವಸ್ತು ಸಂಗತಿನ ನಿರೂಪಿಸುವ ವರ್ಕ್ ನೆಲೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲವಂತಾಗಿದ್ದ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ಈ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಃ ಸಂಶೋಧಕನಾಗುವಂತಾತ್.

ನನ್ನ ಪ್ರಗತಿಲ್ಲ ಅಪ್ಪ ಅಮೃತ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ ಉಟ್ಟೆಂತ ನಡ್ಡನವು ಹೇಳ್ಣಿ

ನಾ ನೀವು ಕರೆವಂಗೆ ಜಾನಪದ ವಿಘ್ಯಾನ ಹೊದೋ ಅಲ್ಲಮೋ ನಂಗೆ ಗೋತ್ತಿಲೆ. ನನ್ನ ಅಮೃತ್ಯು ದೊಡ್ಡ ಜಾನಪದ ಕರೆಗಾರ್ತಿ ಆಗಿದ್ದೇ. ನೇಂಜೆ ಗಧೆಗೆ ಇಳ್ಳರ್ ಕಬಿತೆಗೆ ಅವರೊಂದ ಒಂದರೊಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಎಂಬತೆ ಬರ್ತಾತಿದ್ದೇ. ನಾ ಪುಣಿಲೀ ಕುದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅವು ಹೊಟಿ ಚೆನ್ನಾಯ ಸಂಧಿ ಹಾಡಿದ್ದೈ, ನಾ ಕೆಬಿಕೊಟ್ಟಿ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಕೆಬಿಲಿ ಹಾಂಗೆನೆ ನಿಂತಿತ್ತು, ಹೊಟಿ ಚೆನ್ನಾಯ ಪಾಡುನಲಿ ಗಂಗು ಅಷ್ಟು ಬಂದದೆ. ಆ ಅಜ್ಞಯೇ ನಂಗೆ ಕಣ್ಣದ್ದು ನಿತದೆ. ಹಾಂಗೇ ನನ್ನ ಮಾವ ಅಕ್ಕಿಕಟ್ಟೆ ಮುಕ್ಕಪ್ಪ ಗೌದರು ಬಾಯಿಮಾತಿಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಕರೆಗೆ ನಂಗೆ ಪ್ರೇರಣ ಆಗುಟು ಅಂತ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಲನ ಅವು ನೆನೆಟಿಸಿಕಂಡವೆ. ಮನೆನ ಪರಿಸರ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ಹೀಗೆ ಬಹುಶತರಾಗುವಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣ ನೀಡಿದ್ದು ನಿಜ.

ನಿಜ ಜೀವನಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಾಕರ್ತರಾಗಿ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಇವು ಮನೆ ಹಕ್ಕಿಲೆನ ಪಡ್ಡಿನಂಗಡಿಲಿ ಹತ್ತೆವರ ಹೆಸ್ತುಲಿ ಶಿವಗೌರಿ ಕಲಾಮಂದಿರನ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ನೆಲೆಲೀ ಎಲ್ಲಾ ಬಡವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮದುವೆ ಜಂಬರ ನಡೆಸಿಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಂಗನ ಇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಜಂಬರನ ಉದಾರವಾಗಿ ನಡ್ದುವೆ. ಇದು ಡಿ.ಜಿ ನಡ್ಡರ ಉದಾರತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವು ದಾನ ಮಾಡುಲಿ ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಇವು ತಾನು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪಡ್ಡಿನಂಗಡಿ, ಎಡಮಂಗಲ, ಎಳೊರು, ಇಂದ್ರಾಜಿ, ಪಂಜ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಅಮೃತ ಹೆಸ್ತುಲಿ ರೂ ಬವತ್ತೆ ಸಾತ್ವನ ದತ್ತಿನಿಧಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಳ್ಳೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜನನ ಕೂಲಿ ಜನಾಂತ ಭಾವಿಸುವವೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಹಿಂಗಿರ್ಜನ ನಡ್ಡನವು ಮತ್ತು ಅವು ಮನೆನ ಸದಸ್ಯರೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆಲಿ ನೋಡುತ್ತಿಳ್ಳೂ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಹಾಂಗೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ದುದ್ದು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯನ ತ್ವೀಕ್ತಿಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಳ್ಳೂ.

ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವುಕ್ಕೆ ಅವು ಸಲ್ಲಿದ ಉದಾರ ಸೇವೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಫ್ತನಮಾನ ಸಂದುಟು. ಸುಳ್ಳತಾಲೂಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಲಿ ಸನ್ನಾನ, ಜೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸನ್ನಾನ, ಹೊಟಿ ಚೆನ್ನಾಯ ಮಾಹಿತಿ ಕಥನಕ್ಕೆ ಸನ್ನಾನ, ಸುಳ್ಳತಾಲೂಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಲಿ ಕವಿಗೋಣಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, ಪಂಜ ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ. ಜೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸನ್ನಾನ್ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡನವುಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಆಗುಟು.

ನಮ್ಮ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತಿನಂಗೆ ಅರೆಭಾಷೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ಕಾಲಲ್ಲಿ ನಾ ಬರ್ಥದರೆ ನನ್ನ ಯಾರ್ಥ ಗೂತ್ತಿಸಿಸುದ್ದೇ? ಯಾರು ಅರೆಭಾಷೆನ ಓದುವೆ? ಹಾಂಗಾಗಿ ನಾ ಅದರ ಗೋಡೆವೆಗೆ ಹೋತ್ತೆ. ಬರ್ಥದರೆ ಭಾಷ ಬೆಳೆತ್ತಿತ್ತೇನೋ? ಹೀಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸುಮುನಾದವೆ. ಈಗ ಬರೆಯೋಮ ಅಂದರೆ ವಯಸಾತ್; ಬರೆಯಕ್ಕೆ ನನ್ನಂದ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಕೆ ನಡ್ಡಿದೆಂತೇಷ್ಟು ಮರುಕ ಅವುಕ್ಕೆ ಉಟ್ಟಿ, ಹಿರಿಜೀವ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡ ಧರ್ಮಪಾಲ ಅನ್ನವ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಂಗೆ ಧರ್ಮಾತ್ಮರ್. ಬರಹಗಾರರ ಕಂಡರೆ ಅವ್ಯೇ ಅವಾರ ಅಕ್ಕರೆ, ಮಸ್ತಕ ಕೇಳಿ ತಕಂಬ ವೋಹ; ಹೊಸರ ಅವರೊಂದ ಬರ್ಖವ ಉತ್ತಾಪ ಇರುವ ಡಿ.ಜಿ. ನಡ್ಡ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಅಪರೂಪದ ವೈಕ್.

ಅರ್ಥಭಾಸೆಲಿ ಮಾನಸ ಮಹಾಭಾರತ

- ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ರಾಗೋದ(ಕಿರಣಿ)

ವ್ಯಾಸ ಮಹಾರ್ಷಿ ಗಣೇಶನ ಕೈಲಿ ಬರ್ವಿದ 'ಜಯ' ಹೆಸರೊನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮುಂದೆ ಮಹಾಭಾರತ ಆಗಿ. ಭಾರತ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳು ಜನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡ್ಡ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯ ಮಹಾಭಾರತ. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೀಟರ್ ಬ್ಲೂಕ್ (ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕ) ಪ್ರೌಂಜ್ಯ ಹಾಂಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಲಿ ಮಹಾಭಾರತನ ನಾಟಕ ಮಾಡಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸ್ತಿ. ಸುಮಾರು 9 ವರ್ಷಗಳ ಈ ನಾಟಕದ ನಟವರ್ಗ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವು. ಕನ್ನಡಲ್ಲಿ ಗದುಗಿನ ಭಾರತ, ಗದಾಯುದ್ಧ, ಪಂಪಭಾರತ., ಜ್ಯಮಿನಿ ಭಾರತ, ಹೀಂಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಆಗುಣು. ಕನ್ನಡದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸ ಹ್ರೋಕೋಡಿ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡ್ರು ಈಗ ಅರ್ಥಭಾಸೆಲಿ ಮಹಾಭಾರತ ಬರ್ಬಳಿಳು. ಅದೇ ಮಾನಸ ಭಾರತ.

ನಾವು ಓದಿದ ಕೇಳ್ಣ ಸಂಗತಿ ಕೆಲವು ಸಮಯ ಕಳ್ಳು ಮೇಲೆ ಮರ್ ಹೋದ್ದೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಕತೆ ಹಾಂಗಲ್ಲ. ಆಗಾಗ ನೆಂಪಾದೆ. ಯಾರಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಕತೆ ಕೂಡಾ ಅದ್ವೀ ಉಟ್ಟಿ ಆಸ್ತಿ ಪಾಲಾದ ಕತೆ, ಜೂಜಾಡಿ ಆಸ್ತಿ ಮನೆ ಕಳೆಳ್ಳಂಡ ಕತೆ, ಮದುವೆ ಆಗದ ಗೂಡೆ ಕೂಸಿಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿ ಕತೆ, ದೊಡ್ಡಪ ನಗೋನಗ್ರಾ ತಮ್ಮನ ಮಕ್ಕಳ ಸೋಲಿಸಿದ ಕತೆ, ನಂಟ್ರೋ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಪಕ್ಕ ಸೇರಿ ನಾಶವಾದ ಕತೆ ದ್ಯೇವ ಕೃಪೆಯ ಕತೆ- ಹೀಂಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕತೆ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಇದರೊಳಗೆ ಉಟ್ಟಿ ಕಷ್ಟ ಬಾಕನ 'ಕುಂತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವನವಾಸವೇ ಗತಿ' ಅಂತ ಜನ ಹೇಳ್ಣಿ ಜನಗಳ ಯೋಚನೆ ಕೂಡಾ ಮಹಾಭಾರತದ ಒಳಗಿಂದ ಬಂದದೆ.

ಮಹಾಭಾರತದ ಕತನ ಸೂತಪುರಾಣಿಕರೂ ಶೌನಕಾದಿ ಶುಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳ್ಣೂ. ಇದರ ಕೇಳ್ಣಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಂಪಾಯನ ಜನಮೇಜಯಂಗ ಹೇಳ್ಣಿಗಡ ಹಳೆಗನ್ನಡದ ಗಡ ಅರ್ಥಭಾಸೆಲಿ ಉಟ್ಟಿ

ಮಹಾಭಾರತದ ಕತೆನ ಹೇಳಿಕೆ 'ಗಡ' ಸರಿಯಾದ ಶಬ್ದ. ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿಗೆ ದಾಟಿಬಂದ ಕತೆ ಮಹಾಭಾರತ. ಅದರ 'ಗಡ ಕಾವ್ಯ' ಅಂತ ಹೇಳಿರೂ ತಪ್ಪಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿಕೊಂಡವ ಹೀಗಾಗೂ ಗಡ ಅಂತ ಮತ್ತೊಬ್ಬಂಗೆ ಹೇಳು. ಅರ್ಭಾಷ್ಯ ಕೃಷಿಕರ ಮನೆಮಾತ್ರ ಕೃಷಿಕ ಕೃಷಿಭಾಷ್ಯನ ನಂಬಿ ಬದುಕೊಂಡ. ಮೊದುವೆ ಆಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಆದ್ಯೇಲೇ ಅವಂಗೆ ಸೋಂತದ ಆಲೋಚನೆ ಬಂದದೆ. ಜಮೀನಿಲಿ ಪಾಲು ಕೇಳು. ತಕ್ಕೂರು ಸುರ್ಯಾಧ್ಯ ಒಂದು ಮನೆ ಎರಡಾಕೆ ಹಿರಿಯೊವು ಒಪ್ಪುದಿಲ್ಲ. ಕೇಸ್‌ ಪಂಚಾತಿಗೆಗೆ ಬಿಧ್ಯದೆ. ತೀರ್ಥಾನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಗದೇ ಹೋದ್ದೆ ಹೋಟ್‌ನ ಕಟ್ಟೆ ಹತ್ತುವೆ; ಅಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗ್ಗೇ ಹೋದ್ದೆ ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತ ಆದೆ. ಕೃಷಿಕಂಗೆ ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆಂಟಿಗೆ ಬಾದು ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆಕ್ಕಿಂತ್ತು. ಅವಮಾನ, ಶಪಥ, ಪ್ರತೀಕಾರ, ಅಹಂಕಾರಗಳ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡ್ಡಂಡ್ ಪಾಲಿಗಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆ ಹೋರಾಟಲಿ ಹದಿನೆಂಟನೇ ದಿನ ಪಾಂಡವು ಗೆದ್ದ್ಲೂ. ಆದ್ದೆ ಗೆದ್ದ ದಿನವೇ ಪಾಂಡವರ ಸೋಲಿನ ದಿನಪೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ಪಾಂಡವರ ಮಕ್ಕಳ ಕೊಣ್ಣಿ ಹಾಕಿ ಭಾರೀ ಸಂಕಟ ತಂದ್ ಹಾಕಿತ್ತು. ಗೆಲುವಿನ ಜತೆ ಜತೆಲಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಪುವ ಸೋಲು ಕೂಡಾ ಮಾನಸಭಾರತಲಿ ಕಾಣಿಕೊಂಡದೆ. ಪಾಂಡವರ ಸಣ್ಣ ಸೈನ್ಯ ದ್ಯುವ ಸಹಾಯದಿಂದ ಯುದ್ಧಲೀ ಗೆದ್ದರೂ ಕಳೆಷ್ಟಂಡದ್ದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ನೆತ್ತರ್‌ ಹರಿಯುದರ ತಡಿಯಕೆ ದೇವರಿಂದ ಕೂಡಾ ಸಾಧ್ಯ ಆಗೆ.

ಮಾನಸ ಭಾರತದ ಅಜ್ಞನ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಸಮಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೂ ಬಂದುಟ್ಟು. ಕೊಡಗಿನ ಬೆಟ್ಟು, ತೋಟ ನೋಡಿ, ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಕುಡ್ಲ, ಸುಳ್ಳ ಮತ್ತೂರು ದಾರಿಲಿ ಬನವಾಸಿಗೆ ಹೋಗುಟ್ಟು. ದಾರಿಯುದ್ದುಕೂ ತುಳು ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರಗಳ ಕೇಳಿಕೊಂಡುಟ್ಟು. ಇಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿ ತುಂಬಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರೂ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ ಅಂತ ಬನವಾಸಿನ ನೋಡಿ ಹೇಳಿಟ್ಟು. ಕರ್ಣರಸಾಯನಮಲ್ಲಿ ಭಾರತಂ ಅಂತ ಪಂಪ ಕರ್ಣನ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತ ಹಾಂಗೆ ಮಾನಸಭಾರತಲಿ ಹೂಡಾ ಕರ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಿರೀಟ ತೊಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಷ್ಟುಟ್ಟು. ದುಯೋಗಧನ ಏರನೆ ಆದ್ದು ಗಂಧರ್ವರೂಡನೆ ಹೋರಾಡುವಷ್ಟು ತಾಕ್ತಿದ್ದಂದ ಅಲ್ಲ. ಪಾಂಡವರ ಬಡತನ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಕೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದ ದುಯೋಗಧನನ ಯಕ್ಷನೊಬ್ಬ ಮುದ್ದ ಮಾಡಿ ಹಿಡ್ದುಂಡ್ ಹೋತ್ತಾ. ಆಗ ಅಜ್ಞನನೇ ಹೋಗಿ ಯಕ್ಷನ ಸೋಲ್ನಿ ದುಯೋಗಧನನ ಬುಡಿಕಂಡ್ ಬಾತ್. ಆಮೇಲೆ ದುಯೋಗಧನಂಗೆ ಬೇಯೊಂದು ಗಂಡಾಂತರ ಎದ್ದಾತ್. ಗಂಧರ್ವನೊಬ್ಬ ವರೀಕರಣದ ಬೂದಿಹಾಕಿ ಭಾನುಮತಿನ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ದುಯೋಗಧನನ ಎದ್ದು ಕಾಮಸುಖ ಪಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತು. ಇಂದ ನೋಡತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ದುಯೋಗಧನ ಕರ್ಣನ ಸಹಾಯ ಕೇಳು. ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ದುರ್ಘೋಧನ ಮಲಗುವಲ್ಲಿ ಕರ್ಣ ಮಲಗಿತ್ತಾ. ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಗಂಧರ್ವ ಬಾತ್. ಕಾದ್ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಕರ್ಣ ತನ್ನ ಆಯುಧದಿಂದ ಗಂಧರ್ವನ ಸೋಲ್ನಿ ಓಡಿತ್ತು. ಕರ್ಣ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿ ಬೋಳಿಗೆದ್ದ ಹೋಗಿ ನಿಷ್ಟ ಸಂಗತಿನ ದುಯೋಗಧನಂಗೆ ತಿಳಿತ್ತಾ. ದುಯೋಗಧನಂಗೆ ಕುಸಿ ಆತ್ ಆದ್ದೆ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಮಾತ್ರ ಮನ್ಸಲೇ ಒಳ್ಳು. ಕೆಲವು ಸಮಯ ಕಳ್ಳಮೇಲೆ ಕರ್ಣನ ಹಣ್ಣು ಬಸಿಯಾದ ಸುದ್ದಿ ಅರಮನೆಗೆ ತಲ್ಲಿತ್ತಾ. ಭಾನುಮತಿಗೆ

ನಂಬಿಕೆ ಬಾಗ್ತೆ. ಅಂದ್ರ ಗಂದವರನ ಓಡಿದ ಕರ್ನ ಹೇಳಲೆ ಮಲಗಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಮರುಷತ್ತೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿತ್ತೆ. ಅಂವ ನಮಂಸಕ ಅಂತ ಭಾನುಮತಿ ತಿಳ್ಳುಂಡಿತ್ತು. ಭಾನುಮತಿ ಈ ವಿಪಯನ ದುರೋಧನಂಗೆ ತಿಳಿದೆ. ದುರೋಧನಂಗೆ ಕರ್ನನ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದೆ. ಈ ಘಟನೆ ಕರ್ನನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ವೀರೇಷ ಮೆರುಗು ಹೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಲದಂಕಮಲ್ಲನ ಮಾನ ಹರಾಜ್ ಆದೆ. ಭಾನುಮತಿನ ಶೀಲದ ಮೇಲೊಂದು ಕಮ್ಮಿಗೆ ಬಿಡ್ಡಿದೆ!

ವೈಶಂಪಾಯನ ಜನಮೇಜಯಂಗೆ ಹೇಳ್ಣ ಕರೆನ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡ್ರು ಪಿಳಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕಾನ ಮತ್ತೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಹಸಗಳ ಕೇಳೊವ್ವೆ ಕುಸಿ ಆಗುವ ಹಾಂಗೆ ಹೇಳೊಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಭೀಮ ಕೂಸು ಇರ್ಜಾಕನ ನಡ್ಡ ಘಟನೆ ಹೀಗಿತ್ತು: ಅಲ್ಯು ಕುಂತಿ ಭೀಮಂಗೆ ಎದೆ ಹಾಲ್ ಕುಡಿಸಿತ್ತು. ಭೀಮನ ಭಾರ ತಡೆಳ್ಳಂಬಕ ಕುಂತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗಳೆ. ಕೂಸು ಕೈಯಿಂದ ಜಾರಿ ಕೆಲಗೆ ಬೀತ್. ಬಿಡ್ಡಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲನ ಮೇಲೆ ಕುಂತಿಗೆ ಗಾಬರಿ ಆತ್. ಆದ್ದೆ ತುಂಡಾದ್ದು ಬಂಡೆಕಲ್ಲು! ಭೀಮಕೂಸು ನಗ್ರಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದು ಘಟನೆ ಏಕಚಕ್ರ ನಗರದ ಕುಂಬಾರ ಕೇರಿಲಿ ನಡ್ಡದ್ದು. ಬಕಾಸುರಂಗೆ ಬಂಡಿ ಅನ್ನ ಕೊಂಡುಹೋವ ವಿಚಾರಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಲಿ ಮಾತಾಜ್ಞಿದ್ದ್ವಾ. ತಾನೆ ಹೋಗಿ ಅವಂಗೆ ಅಹಾರ ಅನೆ ಅಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹಣ್ಣೆ ಹೇಳ್ತು. ಹೇಂಗೂ ಬೇರೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಕ್ಕಾದ ನಾನೇ ಹೋನೆ ಅಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಗ ಹೇಳ್ತು. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ನಾ ನಾನೇ ಹೋಕ್ಕಾದ್ ನ್ಯಾಯ ಅಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹೇಳ್ತು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಂಜ ಸಣ್ಣ ಹೈದ ಒಂದು ದರ್ಬ ತುಂಡಾನ ಕೈಲಿ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಸಾಯಿಕೆ ಇದ್ದ ಸಾಕ್. ನಾನೇ ಹೋನೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ತು. ಆಗ ಮನೆಯ ದುಃಖಿಗಳ ಹೋರೆಲಿ ಸಣ್ಣ ನಗು ,ಮಿಂಚಿ ಮಾಸಿಹೋತ್ರಗಡ. ಇದ್ದ ಕಾವ್ಯ.

ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಪಾಂಡವ ದ್ರುಪದಿ ಸಮೀತ ಪರವತ ಹತ್ತುವೆ. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಕೆ ಮೇರು ಪರವತದ ಮೇಲಿಂದ ದಾರಿ. ಶುರೂಗೆ ದ್ರುಪದಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡ್ಡಿದೆ. ತಮ್ಮಂದಿರ್ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವೆ. ಅಣ್ಣ ಧರ್ಮರಾಯ ನೋಡದೆ ಮುಂದೆ ಹೋದೆ. ಹಾಂಗೆ ಒಬ್ಬಾಬ್ಬನೇ ಜಾರಿ ಬಿಡ್ಡಿವೆ. ಧರ್ಮರಾಯ ತಿರ್ಳಿ ನೋಡದೆ ಮುಂದೆ ಹೋದೆ. ಭೀಮನೂ ಬಿಡ್ಡಿದೆ. ಈಗ ತಡೆಳ್ಳಂಬಕೆ ಆಗದೆ ಭೀಮನ ಶವನ ಹೊತ್ತೊಂಡ ಧರ್ಮರಾಯ ಮುಂದೆ ನಡ್ಡಿದೆ ಆಗ ದೇವೇಂದ್ರ ನರರೂಪಲಿ ಕಾಣಿಕೊಂಡದೆ. ಒಂದು ಒಡೆ ಮಡಿಕೆಲಿ ನೀರ್ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡ್ ಒಣ್ಣಿದ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹೋಯ್ದಿದೆ. ಇದ್ದು ನೋಡಿ, ಇದ್ದ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲದ ಕ್ಷುಣ್ಣ ಅಂತ ಧರ್ಮರಾಯ ಹೇಳ್ತೆ. ನೀ ಕೂಡಾ ಅಂತದ್ದೇ ಕ್ಷುಣ್ಣ ಮಾಡ್ತು ಒಳ ಅಂತ ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲಿನ ಶವದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ್ ದೇವೇಂದ್ರ ಹೇಳ್ತೆ.

ಡಾ. ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡ್ರು ಮಹಾಭಾರತನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮಾನಸಮಹಾಭಾರತಲಿ ಕಾರ್ಣಿಸಿಯೋಳೊ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯನ ಅರೆಭಾಸೆಲಿ ಈಗ ಓದುಕ್. ನಾ ಮಾಡ್ದು ಗ್ರಂಥದ ಪರಿಚಯ ಮಾತ್ರ, ಅರೆಭಾಸೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಗ ಈ ಗ್ರಂಥನ ಓದೊಕು. ಒಬ್ಬ ಲೇಖಿಕನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಓದಿರೆ ಅದೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿ ಸನ್ಯಾನ.

ಬೇಟೆ

ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ ಶಿಶಿಲ

ನಮೋದ್ದಾ ಮಲೆನಾಡ್ ಸುಳ್ಯ ಸೀಮೆ. ಕೊಡಗ್ಗೆ ಅಂಟಿಕಂಡೇ ಇರುವ ಉರ್ಬಾ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದ್ ಗುಡಿ ಉಟ್ಟಿ ಅದ್ ಬೈನಾಟಿ ಭೂತದ್ದು. ವರ್ಷಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಬೈನಾಟಿ ಭೂತದ ಜಾತ್ರೆ ಆದೆ. ಬೈನಾಟಿ ಭೂತ ಅಂದ್ರೆ ಅರ್ಚನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೆ ಹೊರಟ ಈಸರ ದೇವ್ರೆ. ಬೈನಾಟಿ ಜಾತ್ರೆಯಂದ್ ಉರವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕೂಡು ಬೇಟೆ ಆಡುವೆ. ಈಗ ಕಾಡ್ ಇಲ್ಲೆ, ಮೃಗನೂ ಇಲ್ಲೆ. ಆದ್ರು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬೆಡಿ ಹಿಡ್ದು ಗುಡ್ಡ ಸುತ್ತಿ ಕಾಲಿ ಕ್ಯಾಲಿ ಬಂದವೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬುಡಿಕ ಬೊತ್ತಲ್ಲೆ?

ಅಂತಾ ಒಂದ್ ದಿನ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ ಬೂತಕಲ್ ಗುಡ್ಡ ಮೇಲೆ ಹೇಳ್ಲೆ. “ಈ ಗುಡ್ಡೆಲಿ ನಾ ಸೂರಾದರೂ ಮಲಿಗಳ ಕೊಂದಿರುವೆ. ಉಳ್ಳ ಚಿಕ್ಕ ಪಲ್ಲೆ ಬುಡಿ. ಆದಾರೆ ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ ಹಾಂಗೆ ನಮ್ಮುಂದ ಯಾರಂದ್ಲೂ ಮಾಡಿಕ್ಕೆ ಆಳ್ಳ ಬುಡಿ.”

“ಯಾವ ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್?”

ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ನೆಗೆ ನೆಗಾಡ್ನೂ. ಹಕ್ಕುಲೆ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡಗಲ್ಲು ಮೇಲೆ ಕುದ್ದೋ. ನಾವು ಕೂಡಾ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕುದ್ದೋ. ತಮ್ಮ ಸದನ್ನಡತ್ತ ಬೆಡಿನ ಬಂಡ ಮೇಲೆ ಇಸಿ ಗೌಡ್ ಜೋಯಿಂಬುನ ಹಕ್ಕುಲೆ ಒಂದ್ ಬೀಡಿ ಕೇಳ್ಲೋ. ಬೀಡಿ ಎಳ್ಳಂಡ್ತು ಅದ್ರೆ ಹೊಗೇನೆ ನೊಡ್ಡಂದು ಹಳೇದ್ರೋರ ನೆಂಪು ಮಾಡಿಕ್ಕೆ ಸುರುಮಾಡ್ದೋ.

“ಆಗ ಈ ಸೀಮೆಗೆ ಅಮರ ಸುಖ್ಯಾಂತ ಹೋರ್. ಕೊಡಗನ ಚಕ್ಕೆವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ ದೊರೆಗಳ ಆಡಳಿಕೆ ಇದ್ದು ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವು ಲಿಂಗಾಯತ್ರೆ, ಈ ಸೀಮೇಲಿ ಲಿಂಗಾಯತ್ರೆ ಇತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನ ಅವರ ತ್ವೀಕ್ಷಿದ್ದೇನ್ನು”

ನಮ್ಮ ಕೋಲ್ಜ್ಯಾರ್ ಕೊಸಪ್ಪ ರಾಜರ ಸೈನ್ಯಲಿ ಇತ್ತೆ. ಬಜರಿ ಆಳಂಗದ ಸೀಪಾಯಿ. ಅರೂಪರೆ ಅಡಿಯಸ್ಸು ಎತ್ತರ ಇತ್ತೆ. ಅಗಲ ಮೋರೆ, ದೊಡ್ಡ ಮೂಕು, ಬಜರಿ ಮರಿ ಮೀನೆ ಮತ್ತೆ ಹೆಡ್ರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸ್ಸುವ ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣಗಳು! ಅವರ ಬಲವಾದ ಹೋಳುಗ, ದೃಢವಾದ ಕಾಲುಗ, ಮಾಸಲವಾದ ಗಟ್ಟಿ ಶರೀರ ಅವರ ನಾಯಕನಾಗಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅವರ ಸೇನಾ ನಾಯಕ ಕುಳಿ ಕುಂಡೋಚ್ಚೆ. ಕೊಸಪ್ಪ ಗೌಡಿಗೆ ಏನಾದೋರೂ ಹೇಳುತ್ತೇ ಕೂಂತಾದ್ದಾರೆ ಅವಂಗ ತುಂಬಾ ಕಸಿವಿಸಿ ಆತಿತ್ತೆ. ಈ ಕೊಸಪ್ಪ ಎಂತಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದಾರೆ, ಮೊದುವೆಗೆ ಹೋದಾರೆ ಪಂತ ಹಾಕಿ ನಾಲ್ಕು ಕವಂಗ ಪಾಯ್ದ ಕುಡಿತೋಗಡ. ಹಲ್ಲಂದ ಅಕ್ಕೆ ಮುಡಿ ಎತ್ತಾತೀತೋ ಗಡ!

ಒಂದು ಸತ್ಯ ರಜ ತಕಂಡ ಉಲಿಗೆ ಬಂದ ಕೊಸಪ್ಪ ಗೌಡರಿಗೆ ಬೇಟೆ ಆದ್ದೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು. ಬಾಳ್ ಕತಿ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸಿಗ್ಗಿ, ಕೇವಿನ ಬೆಡಿಗೆ ಮೊದ್ದು ಜಡ್ಡು ಜಡ್ಡು ಅವು ಬಂದದ್ದು ಇದೇ ಭೂತಕಲ್ ಗುಡ್ಡಗೆ. ಹೆಡ್ರಿಕೆ ಅಂತ ಹೇಳಾರೆ ಏನಾತ ಗೊತ್ತೆ ಇರುದ ಅವು ಬಬ್ಬನೇ ಬೇಟೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ್ವು ಗಡ.

ಆಗ ಈ ಗುಡ್ಡೆ ಹೀಗೆ ಇತ್ತೆ. ಗಿಡ ಮೊರಂದ ತುಂಬಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಪಚ್ಚೀರ್. ಒಳಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ, ಕಾಟಿ, ಹಂಡಿ, ಮಲಿಗೊ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಗಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ ಸ್ವಲ್ಪಾನೂ ಹೆಡ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ್ವು ಗಡ. ಮರದ ಮೇಲಿಧ್ದ ಬಂದು ಮುಜ್ಜೆ ಇವರ ನೋಡಿ ‘ಕೀಚ್ ಕೀಚ್’ ಅಂತೇಳಿ ಮತ್ತೊಂದ್ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರಿತೋಗಡ. ಮುಜ್ಜೆನ ಮಾಸ ಬಾರಿ ರುಚಿ ಗಡ. ಕೊಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ ಬೆಡಿ ಎತ್ತಿದ್ದೋ. “ಬೇಡ. ಇದ್ದಿಂತ ಒಳ್ಳೆದ್ ಸಿಕ್ಕುದು. ಹಾಳಾದ್ದು ಮತ್ತೆ ಯಾರ್ ಮೊದ್ದು ಜಡಿಯುದು” ಎಂದು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದ್ದೋ.

ಆಗ ಆ ಮರದ ಬುಡದತ್ತ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಹೋತ್ತೋ. ಬಂದು ಕ್ಷಣಾ ಅವು ಮರಗಟ್ಟಿ ಮೋದ್ದೋ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡ್ ಹಡ್ಡಿ ಗಾತ್ರದ ಕಾಟಿಗೊ ಇವನೇ೫ ನೋಡಿತ್ತೋ! ಯಾದಕ್ಕೆ ಗುಂಡು ಹೋಡಿಯೋದು? ಈ ಗುಡ್ಡೆಲಿ ಕಾಟಿಂದ ಜೋರಾಗಿ ಓಡಿಕೆ ಬೊತ್ತು. ಮಳಗಾಲು ಆದರ್ಬಂದ ಮರ ಹತ್ತಿ ಬೊದ್ದಿಕೂ ಬೊತ್ತು.

ಅವು ಗೇನ ಮಾಡಿಕಂಡು ಇದ್ದಾಗೆ ಸಣ್ಣ ಕಾಟಿ ಹಾಯಕೆ ಬಾತ್. ಕೊಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ ನೋಟ ನೋಡಿ ಸೊಡಿ ಕುದ್ದೆ ಅದುಮಿದ್ದೋ. ಕಾಟಿ ಬೀತ್ತೋ. ನೋಡಿ ಓ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಡಿ ಕಂಡದೆಲ್ಲು..... ಅದ್ದು ಕಾಟಿ ಹೊಣ್ಣುಕೂ ಹೋಗಿ ಬೀತ್ತೋ.

ಕಾಗ ದೊಡ್ಡ ಕಾಟಿ ಕೊಂಬು ಜಾಚಿ ಮುಂದೆ ಬಾತ್. ಮೊದ್ದು ಜಡ್ಡಕೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲ. ಸಿಟ್ಟಂದ ಸುಳಂಟಿಕಂಡ್ ಬಾವ ಕಾಟಿನ ನೋಡಿ ಗೌಡಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇವೋರ,

ಬೂತೆಗಳ ನೆಂಪಾಗಿದ್ದು. ಮೈಸೂನ್‌ನ ಅವ್ಯಾರದಂಗೆ ಕಾಣೋವ ಕಾಟಿ ಅವ್ಯಾರ ಕುತ್ತದೆಂತಾಕನ ಅವುಕೆ ಸೈನ್ಯಲಿ ದಿನಾ ಮಾಡುವ ಕವಾಯಿತು ನೆಂಪಾಗಿ ಅವು ಕಾಲ ಅಗಲ್‌ಹಿ ಮೇಲೆ ಹಾಡೊ. ಕಾಟಿ ತಲೆ ಬೋಗ್ನಿದರ್ಶಂದ ಅವು ಸರ್ವಾಗಿ ಬೆನ್ನು ಮೇಲೆ ಕುದ್ದಿದ್ದ್ವೆ. ಕಾಟಿ ಗಾಬ್ರೀಲಿ ಅತಿತ್ತತ ಓಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತು.

ಹೇಂಗೋ ಸರಿ ಮಾಡಿಕಂಡ ಅವು ತಿಗಿರ ಕಾಟಿನ ಬೆನ್ನು ಮೇಲೆ ಸರ್ವಾಗಿ ಕುದ್ದೆನ್ನು. ಕಾಟಿನ ದೊಡ್ಡ ಕೊಂಬುಗ ಅವ್ಯಾರ ಕೈಗೆ ಸರ್ವಾಗಿ ಸಿಗ್ನಿತ್ತು. ಕೊಂಬೊ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಜೋರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಸಿಕೆ ಅವು ಸುರು ಮಾಡ್ದ್ವೆ. ಕಾಟಿ ತಲೆನ ಅತಿತ್ತತ ಅಡ್ಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತು. ಅವು ಹಿಡ್ಡೊದ ಪಟ್ಟು ಬುಟ್ಟತೀಲೆ. ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡ್ಡು ಕುತ್ತಿಗೆನ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರೋಗಿಸ್ತ್ವೆ. ಲಟಕ್ಕೆ ಸಬುದ ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮುರ್ತು. ಕಾಟಿನ ಸರೀರ ಹೊಣ್ಣಿಕೆ ಹೊಣ್ಣಿಕೆ ಅಲ್ಲೇ ಆ ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತೋ.”

* * * * *

ಆಗ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಆರ್‌ವಾಡ ಜೋರಿದ್ದ ಕಾಲ. ಮೈಸೂನ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡ್ಲೂಂಡ ಮೇಲೆ ಅವ್ಯಾರ ಕಣ್ಣು ಕೊಡಗೊನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತೋ. ಅವ್ಯಾರ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಣೊಳು ಅಂತೇಳಿ ಅವ್ಯಾರ ಕಣ್ಣು ಕೊಡಗೊನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತೋ. ಅವ್ಯಾರ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಣೊಳು ಅಂತೇಳಿ ರಾಜಂಗ ಕರೆ ಬಾತ್. ರಾಜನ ಸೇನಾಪತಿಗೂ ಯಾಧ್ಯ ಮಾಡೋಮಾ ಅಂತ ಹೇಳ್ಳುಗಡ. ಸೇನೆಲಿ ಬರಿಕ್ಕೆಲಿ ಮಲಿಕೊಂದ ನಂಜಯ್ಯ ಎಂಬ ಸುಬೇದಾರ ಇತ್ತೋ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಬೆನ್ನುಯ್ಯಾರ್ ಒಳೊಲ್ಲ. ಹಾಂಗೆ ಸೇನೆಲಿ ಕತ್ತು ಮತ್ತು ಚೆಟ್ಟಿ ಅಂತ್ ಇಬ್ಬೋ ಮಲೆ ಕುಡಿರು ಒದ್ದೂಗಡ. ಬಾಳ ಧೈರ್ಯವಂತೊಗಡ. ಕೊಸಪ್ಪ ಗೊಡ್ಡು ಕೋಡೇ ಬೇದ. ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಯಾಧ್ಯಕ್ಕೆ ತಯಾರಕನ ದೀವಾನ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡ್ತಾಗಡ. ರಾಜಿ ಮಾಡ್ಯಾದೇ ಒಳ್ಳೇದ್ ಅಂತ ರಾಜನ್ನ ಒಪ್ಪಿಸಿದೊಗಡ. ಯಾಧ್ಯನೇ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಕೈಗೆ ಹೋತ್ತೋ. ಅವು ರಾಜನ ಬಲಾತ್ಮಾರಲಿ ಕಾಸಿಗೆ ಒದ್ದಿದೂ ಗಡ.

ಆಗ ರಾಜನಿಸ್ತ್ವ ಅಮರ ಸುಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಂದೋ. ಅವುಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿಯ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಕೆದುಂಬಾಡಿ ರಾಮ ಗೊಡ್ಡಲಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಹೊಸೆಮ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪುಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ್ವೆ. ಕಂದಾಯ ಹಣ ರೂಪಲೇ ಕೊಡೊಕುಂತೇಳಿ ಸಾಸ್ನು ಮಾಡ್ದ್ವೆ. ಅದ್ ಇಲ್ಲಿನ ಬೇಸಾಯಗಾರ್ತ ಕೆರಳಿಸಿತ್ತೋ. ಕೆದುಂಬಾಡಿ ರಾಮ ಗೊಡ್ಡು ಆಗ ಅಮರ ಸುಳ್ಳ ಸೀಮೇಲಿ ತುಂಬಾ ಹೆಸರು ಗೋಸಿದ್ದ್ವೆ. ಕೊಸಪ್ಪ ಗೊಡ್ಡಿಗೂ ಜನ ಬೆಂಬಲ ಇತ್ತೋ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಕಡೆಯ ಒಬ್ಬ ಲಿಂಗಾಯ್ನನ್ನ ಕರ್ಮಾಂಡು ಬಂದೋ. ಅವಂಗ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪಂತ ಹೆಸ್ತು ಕೊಟ್ಟು ರಾಜೋ ನೆಂಟಂತೇಳಿ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿ ಸೇನಾಪತಿ ಮಾಡಿ ಹಿಂಗಾರ—

ಸೇನೆ ಕಟ್ಟಿದೂ. ಇಂಗ್ಲೀಸ್‌ರ ಕಂದಾಯ ತೆಗ್ನು ಹಾಕಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಂದಾಯ ಮಾಡಿ ಅಂತೇಳಿ ಇಸ್ತಿಯಾರು ಹೊರಡಿಸಿದೂ.

ಕೇಳಿದೇನೋ? ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ಬೇಸಾಯಗಾರ್ತೆಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಒಂದಾದೂ. ರಾಜೋರ ಸೈನ್ಯದ ಸೈನಿಕಂಗ ಈ ಸುದ್ದಿನ ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ಜನ ಒಂದಾಗಿ ಅಮರ ಸುಳ್ಳಕ್ಕೆ ಒಂದೂ. ಜನವೋ ಜನ. ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ಅಯುಧ. ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಪಂಜ, ಮತ್ತೊರು, ವಿಟ್ಲ, ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರು ಆಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪಡೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತುಂಡರಸ್ತು ಸೈನ್ಯನ ಸೇರಿಕೊಂಡೂ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯದ ಎದೂ ನಿಲ್ಲಿಕೆ ಆಗೆದೆ ಇಂಗ್ಲೀಸ್ ಕಲ್ಲಾನೂರಾಗೆ ಓಡ್ದೋ.

“ಕಲ್ಲಾಣಪ್ಪ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಆತ್. ಹದಿಮೂರ್ ದಿನ ರಾಜೋರ ಹೇಸ್ತೀಲಿ ಆದಕ್ಕೆ ನಡೆಸ್ತು. ಹದಿಮೂರ್ ರಾತ್ರೆ ಕಲ್ಲಾಣಪ್ಪನ ಪಡೆ ನಿಡ್ರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಕನ ಇಂಗ್ಲೀಸ್‌ರ ದೊಡ್ಡ ಪಡೆ ಬೆಡಿ, ಫಿರಂಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡ್ತು. ಕಲ್ಲಾಣಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅವನ ಬಂಟ್ರೋಗಳ ಇಂಗ್ಲೀಸ್ ಗೆಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದೂ.”

* * * * *

ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ ಕತೆ ನಿಲ್ಲಿದೂ. ನಾವು ಕಲ್ಲಾನಂಗೆ ಪುದ್ದಿದೂ. ಬಾಡು ನಾಯ್ಯ ಲೋಚನಗುಟ್ಟಿತ್ತು “ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ. ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ ಹಂಗಾರೆ ಮಂಗ್ಲಾರ್ ಸತ್ತು ಹೋತ್ತು ಅಮತ ಬೇಜಾರಿಲಿ ಹೇಳ್ತು.

“ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ” ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ ಹೇಳ್ಬೋ. “ಕಲ್ಲಾಣಪ್ಪ ಮಂಗ್ಲಾರ್ನ ವಸ ಮಾಡ್ದು ಗೊತ್ತಾಕನ ಮಡ್ಡೇರಿಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಸರ ಸೈನಾಧಿಕಾರಿ ಲೀಹಾಡಿಗ ಅಮರ ಸುಳ್ಳಕ್ಕೆ ಸೇನೆಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಾತ್. ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಕಲ್ಲಾಣಪ್ಪ ಕುಡಿಯ ಸೋದರ್ಯ ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಮರ ಸುಳ್ಳಕ್ಕೆ ಸೇನೆನ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟತ್ತು. ಕುಡಿಯ ಸೋದರ್ಯ ಲೀಹಾಡಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿಡ್ದೂ. ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ ತೊಪ್ಪುಸಿ ಕೊಂಡು ಓಡ್ದೋ.”

ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ ಇನ್ನೊಂದು ಬೀಡಿ ತಕಂದ. ಹೊಗೆ ಬುಟ್ಟಕಂಡ್ ಮತ್ತೆ ಕತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದೂ. “ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ ಓಡಿದ್ದ್ ಇಂಗ್ಲೀಸಿಗೆ ಹೆದ್ದಿ ಅಲ್ಲ. ಜನ್ಮ ಒಪಾಸು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಇಂಗ್ಲೀಸರ ಓಡಿಸ್ತಿಕೆ. ಈ ಪೆರುಮಂಡ, ಕರಿಕ್ಕ, ಕೋಲಾರು, ಆಲ್ಟ್ರಿ, ಅಜ್ಞಾವರ, ಉಳುವಾರು, ಪೆರಾಜ, ನಿಡ್ಡಮಲೆ, ಅರಂತೋಡು, ಕಾಂತಮಂಗ್ಡ, ಮಂಡಕೋಲ್, ಸುಳ್ಳ, ತೊಡಿಕ್ಕಾನ ಸುತ್ತಿ ಬೇಸಾಯಗಾರ್ತ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ದೂ. ಕಲ್ಲಾಣಪ್ಪನ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟೇಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲವುಕ್ಕೆ ಹೇಳ್ಬೋ. ಅಮರ ಸುಳ್ಳ ಮಾಗಣೆಂದ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕಂದಾಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಹೋಕನ ಲೀಹಾಡಿಗೆ ಗೂಡಚಾರ್ತ ಅಟ್ಟಿತ್ತು. ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ ಕಾರ್ಬಾರ್ ತಿಳ್ಳು ಸಿಟ್ಟು ಬಾತ್. ಗೌಡ್ ತಲೆಗೆ ಹಿಂಗಾರ

ಹತ್ತು ಸಾರ ರೂಪಾಯಿ ಬೊಹುಮಾನ ಹೋಡಣ ಮಾಡ್ರೆ. ಲೀಹಾಡಿನ ಪರಮಾನು ಹೊರಟ ಮೇಲೆ ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ರೆ ಅಡಂಗಿಕೊಂಡ ತಿರಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ನೂ ಸಾವುನ ಹೆದ್ದಿಕೆಂದ ಅಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದರೆ ಇಗ್ನೆಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡೊವು ಇಲ್ಲೇಂತ ಆದೆ ಎಂದ್ ಅವುಕೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತೋ”

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ರೆ ನಿಲ್ಲಿದೂ. ನವುಗೆ ತುಂಬಾ ಕುಶಾಹಲ ಆಗಿತ್ತೋ. ತಡ್ಡಕ್ಕೆ ಆಗ್ನೇ ಕೇಳ್ಣೂ.

“ಮುಂದೇನಾತೋ?”

ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ರೆ ನಿಟ್ಟಿಸಿರ್ಬ ಬುಟ್ಟೊ. “ಆದ್ ಏನ್? ದುಡ್ಡನ ಆಸೆ ಯಾರಿಗೆ ಇದುಲೆ ಹೇಳಿ? ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ರೆ ಅಡಂಗುವ ಜಾಗೆನ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಲೀಹಾಡಿಯ ಸ್ಯೇನಿಕರಿಗೆ ತೋರಿತ್ತೋ.”

“ಆದ್ ಮಂಡಕೋಲಿನ ಒಬ್ಬ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಬೇಸಾಯಗಾನ್ ಮನೆ. ಮೆಳ್ಗಾಲದ ಕಚೆಗೇಂತೆಳಿ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅವ ಮುಡಿನ ಸರ್ಯಾಗಿ ಜೋಡಿ ಇಟ್ಟಿತ್ತೋ. ಸ್ಯೇನಿತ್ತ ನೋಡ್ದ ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ರೆ ಅಟ್ಟಹತ್ತಿ ಮುಡಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿ ಕುದ್ದತ್ತೋ. ಸ್ಯೇನಿಕಂಗ ಎಂಟು ಜನ ಇದ್ದೂ. ಆದ್ದೂ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಕೆ ಸುರುಗೆ ಅವುಕೆ ಧೈರ್ಯ ಬಾಳೆ. ಕಡೇಗೆ ಹಣದ ಆಸೆ ಗೆದ್ದತ್ತೋ. ಇಬ್ಬೊರು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಸುರುಗೆ ಅಟ್ಟ ಹತ್ತಿದೂ. ಉಳ್ಳೊಪು ಹಿಂದೆಂದ ಹತ್ತಿದೂ. ಕತ್ತಿ ಹಿಡ್ವೊಂಡ್ ನಿಧಾನಲಿ ಮುಂದ ಹೋದೂ.

ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ರೆ ಆಗ್ನಿ ಹೆದರ್ಲೋತೆ. ತನ್ನಕಲೆ ಇದ್ದ ಅಕ್ಕಿ ಮುಡಿನ ಎತ್ತಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ಯೇನಿಕ ಮೇಲೆ ಬಿಸಾಡ್ನೂ. ಅಂವ ಬೇನೆಲಿ ಅಯ್ಯಯೋ ಅಂತೆಳಿ ಬೋಬ್ಬಿ ಹಾಕಿತ್ತೋ. ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ರೆ ಇನ್ನೊಂದ್ ಅಕ್ಕಿ ಮುಡಿ ತೆಗ್ಗೋ ಬಿಸಾಡ್ನೂ. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ್ ಸ್ಯೇನಿಕಂಗ ಅವುರ ಸುತ್ತು ಹಾಡ್ನೂ. ಸಿಟ್ಟಲಿ ಕೂಸಪ್ಪ ಗೌಡ್ರೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅಕ್ಕಿ ಮುಡಿನ ಎತ್ತಿ ಬಿಸಾಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ನೂ. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಸ್ಯೇನಿಕ ಅವೋರ ಎಡ ಬಾಗಲಿ ಕತ್ತಿನ ಸರ್ಯಾಗಿ ಬೀಸಿತ್ತೋ. ಅವೋರ ಎಡಕ್ಕೆ ತುಂಡಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀತ್ತೋ. ಆ ಬಲಬಾಲಿ ಸ್ಯೇನಿಕ ಕೊಳ್ಳಿಗೆ ಸರ್ಯಾಗಿ ಕತ್ತಿ ಬೀಸಿತ್ತೋ. ಅಲ್ಲಂತ ರಕ್ತ ಚುಮ್ಮಿ ಅವೋರ ರುಂಡ ಮುಂಡಂದ ಬೇರ್ಯಾಗಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀತ್ತೋ. ಸ್ಯೇನಿತ್ತ ಮುಖಿಕ್ಕೆ ರಕ್ತದ ಓಕುಳಿ ಆತ್ತೋ. ತಲೆಕಡ್ಡ ಸ್ಯೇನಿಕ ಬಿದ್ದ ರುಂಡನ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ್ ಅಟ್ಟಾಸ ಹಾತ್ತೋ.”

ಕತೆ ಮುಗ್ಗೆಕಣ ಎಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾಲಿ ನೀರ್ ತುಂಬಿತ್ತೋ. ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ರೆ ಎದ್ದೂ. “ನಿವುಗೆ ಅಂದಿಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪದಿಟ್ಟು ತಿಂಬ ಯೋಗ ಇಲ್ಲೆ ನಡಿನಿ” ಎಂತ ಹೇಳ್ಣೂ.

ಅಂದಿ ಕಾಂಬುಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಅವುಕೆ ಅಂದ್ ಅದ್ದ ಕೊಲ್ಲಿಕೆ ಮನ್ನ ಬಾತಿತ್ತೋ ಇಲ್ಲಿನೋ!

* * * * *

ಮನ್ಸುದು ಕೂಸು

- ಚಂಗಪ್ಪ ಹೆಚ್. ಆರ್

ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪ ದಸರ ನೋಡ್ಡ ಮಣಿ ಮಾರ್ಹೆ ದಿನ ಬೆಳಿಗೆ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟು ಬಸ್ ಸ್ವಾತಂಡ್‌ಲೇ ಪುದ್ದಿತ್ತಾಗಡ. ಅಕ್ಕಳಿಕಂಡ್ ಎದ್ದಂವ ಅಲ್ಲೆ ಇಧ್ಯ ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮುಕ್ಕೆ ನೀರ್ ಹಾಕಂಡ್ ಮಾಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋತ್. ಒಣ್ಣೀಲ್ ಮೀನ್ ಅಂಗ್ಡಿಂದ ಒಂದ್ ಕೇಜಿ ಚಿರಾವ್, ಅದ್ ಕೇಜಿ ಹ್ಯಾಟ್ ಮೀನ್ ಕಟ್ಟಿಕೊತ್. ಕುರಿ ಮಾನ ಅಂಗ್ಡಿ ಎದ್ ಗೂಡಂಗ್ಡಿಲಿ ಸ್ಯೇಯಪ್ಪ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚೊಕ್ಕಿ ಚಾಯ ಕುಡ್ಪ ಬೆಳಿಗೆದ್ ಕಾಣಿ ಪುಡಿಯುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿಸಿತ್. ರೋಡ್ ಬರಿ ಅಂಗ್ಡಿಲಿ ಜನಗ ಹಂದಿ ಪಸ್ಸ ಮಾಡ್ತು ಇದ್ದ್ವೈ ಹಸಿಮೀನ್ ಅಂಗ್ಡಿ ಹ್ಯೆದ ಇವನ ನೋಡ್ತು ಇತ್ತ್. ಇಲ್ಲಿ ನಿತ್ತರೆ ಹಸಿ ಮೀನ್ ಹಿಡಿಬಿಡುದುತ್ತೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇಗ ಜಾಗ ಕಾಲಿ ಮಾಡ್ತ್.

ಮುಮತ ಟಾಕೆಸ್ ಕಡೆ ಹೋದ ಮಣಿ ಮಾನಿಂಗ್ ಶೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಥಿಲ್ಲು ನೋಡಿ ಮಧ್ಯಾನ ಆಕನ ಬಸ್ ಸ್ವಾತಂಡ್‌ಗೆ ಬಾತ್. ಪಳ್ಳಿಗೆ ತಿರ್ಗುವ ರೋಡ್ ಮೂಲೆಲಿ ನಿತ್ತಿದ್ದ ಮುಡಿಕೇರಿ ಬಸ್‌ಗೆ ಹತ್ತಿ ಪುದ್ದಂವ ದಸರದ್ ಫ್ಲ್ಯಾಶ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ಗೆ ಹೋದೆ. ಒಂದ್ ತೇರಾಲಿ ನವ ಗ್ರಹಗ ಕಲರ್ ಕಲರ್ ಲ್ಯೂಗಳ್ನ ಭೂಮಿಗೆ ಕಳ್ಳಾಸ್ತ್ರ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ್ ಹಾಕುದು, ವೈಕುಂಠಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ನಾರಾಯಣ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಯಾಗಳ್ಲಿ ಶಂಕು, ಉತ್ತರ, ಗದೆ, ಹೂವು ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡ್ಪ್. ದೇವ್ತುದು ಶ್ರೀತಿ ಕರುಣೆ ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣಾಗಳ್ನ ನೋಡ್ಡ ಮಣಿ ದಸರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ ಸಾರ್ಥಕ ಆಶೋಂತ ಮನ್ಸುಲೆ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕೊತ್.

ನವ ಗ್ರಹಗಳ್ನ ನೋಡಿಕನ ಮಣಿಗೆ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹನ ಗ್ಯಾನ ಆತ್. ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರಲಿ ಒಂದ್ ಮಂತ್ರ ಉಟ್ಟು. “ಶಕ್ತಿ ಹಸ್ತಾಯ ವಿಧ್ಯಹೇ ಭೂಮಿ ಮತ್ತಾಯ ಧೀಮಹಿಂ ತನ್ಮೌ ಅಂಗಾರಕ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್”. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದ ಖಂಡಿಗ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹನ ಭೂಮಿದ್ ಮತ್ತಾರುತ ಹೇಳಿಯೋಳೋ. ಭೂಮಿನ ಬುಟ್ಟರೆ ವಾಸ ಮಾಡಿಕೆ ಆಗುವ ಇನ್ನೊಂದ್ ಜಾಗ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹಾಂತ ಖಂಡಿಗ ಅವರ ತಪಸ್ಸೆ ಶಕ್ತಿಂದ ತಿಳಿಳ್ಳೋಂಡಿದ್ದ್ವೋಂತ ಕಂಡದೆ! ಅಪ್ಪ ಅಮೃತ ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಂಗೆ ವಿಜಾಪ್ನಿಗ ಜನಗಳ್ನ ಭೂಮಿ ಮತ್ತನ ಹತ್ತ ಕಲ್ಪವ ಏಪಾದ್ ಮಾಡ್ತು ವೋಳೋ.

ದಸರ ಆಕೆಸ್ತಾಲಿ “ ಜೆರಿಯ ಮನೆಲ್ ಇಪ್ಪುಳಿಯ, ಬಲ್ಲ ಮನೆಲ್ ಇಪ್ಪುಳಿಯ, ನಲ್ಲ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿತಮ್ಮೋಳಿ ಬಪ್ಪುಳಿಯ, ನನ್ನ ನೀನ್ ಮಂಗಲ ಆಪಕ್ ಒತ್ತೋಳಿಯ, ಅರೇ ನನ್ನ ನೀನ್ ಮಂಗಲ ಆಪಕ್ ಒತ್ತೋಳಿಯ” ಪಾಟ್ ಕುಣ್ಣ ಕುಣ್ಣ ಮಣಿದ್ ಕ್ಯೇ ಕಾಲ್ ಬಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದ್ದದೆ. ಬಸ್‌ಲಿ ಕುದ್ದ ಮಣಿಗೆ ಸೀಟ್‌ಲಿ ಬರ್ದಿದೊಂದ ಗೋತ್ತೆ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಗಡಿಯಾರ ಕಂಬದ ಹತ್ತ ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಿಕನ ಎಚ್ಚರ ಆದ್. ಸಣ್ಣಪನ

ಸೋಡ ಸಾಪ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಎರ್ಡು ಜಿನ್ಸ್ ಬರೀಸ್‌ದ್ರೋ ಪ್ರಾಟ್ ಬಸ್ ತುಂಬಾ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿತ್ತೊ ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಅಪ್ಪಂಗಳದ ಅಪ್ಪಿ ಬಂದ್ರ ಮಣಿನ ಮಾತಾಡ್‌ಸ್ಟ್ರೆ. ಮಣಿ ಮತ್ತೆ ಅಪ್ಪಿ ಬಂದೇ ಶಾಲೆಲಿ ಓದಿದವ್. ಮರದ ಕೊಂಬೆ ಮೇಲೆ ಬಸ್ ಆಟ ಆಡಿಕನ ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಆಗಿ ಟಿಕೆಟ್ ಟಿಕೆಟ್‌ತ ಸಿಗರೆಟ್ ಪ್ರ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ ಹರ್ಡ್ ಕೊಡ್ತ್ತಾ ಇದ್ದ ಅಪ್ಪಿ ಇಂದ್ರ ನಿಜಾಗಿಯೂ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಆಗುಟ್ಟಿ ಅಂವ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಆಕೊಂತ ಆಗಲೇ ಮನ್ಸ್‌ಲಿ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕಂಡಿತ್ತಾಗದ. ತಾಯಿಮನೆ ಮುತ್ತಮ್ಮಾವ್ ಸಾಯ್‌ಂಕಾಲ ಆಕನ ಮಣಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ್ರ ಐಮರಲಿ ಕುದ್ದಂಡಿದ್ದವೆ. ಮಣಿದ್ರೋ ಹೆಣ್ಣ ಮುತ್ತು ಬಾಡಲಿ ದೇವ್‌ ದೀಪ ಮದ್ದ್ಯು ಇದ್ದವ್ ಹೊರಗೆ ಬಂದ್ರ ನೆಂಟ್ರೋಗೆ ನೀರ್ ಕೊಟ್ಟ್ ಕಾಲ್ ಹಿಡ್ದ್ ಮಾತಾಡಿದೆ. ಕಾಪಿ ಕುಡಿಯಕೆ ಕೊಟ್ಟ್ ಕೈಯಾಲೆ ಬೆಂಚಿಲಿ ಕುದ್ದಂಡ್ ಅವ್ವನ ಹತ್ತೆ ಕಷ್ಟ ಸುಕ ಮಾತಾಡ್ ಸುರು ಮಾಡ್. ಮನೆಗೆ ನೆಂಟ್ರೋ ಬಂದವೆ. ನಮ್ಮ ಕೋಳಿನ ಕೇರಿಯೋ ಪ್ರೆರಿನೋ ಹಿಡ್ದ್‌ಬುಡ್ದ್ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತೆ ಕೋಳಿ ಉಟ್ಟಾಂತ ಅವ್ವೆ ಕೇಳ್ತ್. ನನ್ನ ಕೆರೆ ಹತ್ತೆ ಬಂದ್ರ ಕುರ್ತ್ ಓಡಾಯಿತ್ತೊ ಅದೇ ಹಿಡ್ದಿರಕೊಂತ ಮುತ್ತು ಹೇಳಿಕೆ ಆತ್.

ಕೋಂಬರೆಲಿ ಇದ್ದ ಮಣಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಂವ ಅವ್ವನ ಕಾಲ್ ಹಿಡ್ದ್ ಮಾತಾಡ್‌ಸಿ ಎಲೆ ತಟ್ಟೆ ಮುಂದೆ ಮಟ್ಟಿದೆ. ಹಂಗೇ ಮಾತಾಡಿಕಂಡ್ ಇರ್ಧನ ಬಸ್‌ಲಿ ಅಪ್ಪಿನ ಕಂಡದ್ ಹೇಳ್, ಅದ್ರ ಹಂಗೆ ಅವ್ವ ಎಲ್ಲವೂ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ದಂಗೆ ಆದ್ಲೆ. ಅಪ್ಪಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಆಕೊಂತ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕಂಡಿದ್ದವ ಕಂಡಕ್ಕರೇ ಆತ್? ಅಂವ ಕಲೆಕ್ಕರ್ ಆಕೊಂತ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ರೆ ಕಲೆಕ್ಕರ್ ಆಗ್ತಿತ್ತಾ? ತ ಮಣಿ ಅವ್ವನ ಕೇಳ್ತ್.

ಅವ್ವ ಹೇಳ್ತ್ - ನರ ಮನ್ಸ್‌ಗ ಕಣ್ಣಗೆ ಕಾಂಬುವ ಸರೀರ ಇರ್ಧಂಗೆ ಕಣ್ಣಗೆ ಕಾಂಬದಂಗೆ ಆತ್ ಮತ್ತೆ ಮನ್ಸ್ ಓಳೊ. ಆತ್ ಸರೀರಲಿ ಇರ್ದ್ ಜುಂವ(ಪ್ರಾಣ).

ಮನ್ಸ್‌ಲಿ ಬುದ್ದಿ ಮತ್ತೆ ಸೋಯ (ಪ್ರಚ್ಚೆ) ಅತೇಳುವ ಎರ್ಡು ಬಲ(ಶಕ್ತಿ)ಗ ಓಳೊ. ಮತ್ತೆ ಮನ್ಸ್‌ಲಿ ಎರ್ಡು ತರ ಮನ್ಸ್‌ಗ ಓಳೊ. ಬಂದಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತ ಮನ್ಸ್‌ಂತ ಹೇಳ್ತ್ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಸುಪ್ತ ಮನ್ಸ್‌ಂತ ಹೇಳ್ತ್ ಬುದ್ದಿಂದ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗ ಜಾಗ್ರತ ಮನ್ಸ್‌ಗ ಬಂದ್ರ ಮತ್ತೊ (ಲಜ್ಜೆ) ಹೋದೆ. ಸೋಯಂದ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ ಸಂಗತಿಗ ಸುಪ್ತಮನ್ಸ್‌ಗ ಬಂದವೆ. ಸುಪ್ತಮನ್ಸ್‌ಗ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗ ಪೂರ್ವೆಸುವೆ. ಒಳೆ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ರೆ ಮಣ್ಣ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ರೆ ಪಾಪ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆ ಪಾಪ ಮಣ್ಣ ಮನ್ಸನ ಹಣೆಬರ ಆದವೆ. ಅದ್ದೆ ಹಣೆಬರನ ಮನ್ಸದು ಕೂಸುಂತ ಹೇಳ್ತ್.

ಕೂಸು ಮಟ್ಟಿಕನ ಕಾಡ್ ಮನ್ಸನ ಕಾಲದ ಅದರ ಚಾಂಪ, ಚಾಮಿಯವ್ವಿಂದ ಸುರಾಗಿ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನವರೆಗೆನ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರ ಹಣೆಬರಗಳನ ಗಂಟ್ ಕಟ್ಟಿಕಂಡ್ ಬಂದ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಅಳಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ ಇದ್ ಪಿತ್ರಾಜ್ಞಿತ ಹಣೆಬರ. ಕೂಸು ಮಟ್ಟಿದ ದಿನಂದ ಈ ಘಳಿಗೆವರೆಗೆ ಮಾಡ್ ಸ್ವಂತ ಪಾಪ ಮಣ್ಣ ಸ್ವಯಾಚಿತ ಹಣೆಬರ. ಪಿತ್ರಾಜ್ಞಿತ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಯಾಚಿತ ಹಣೆಬರಗ ಮಿಶ್ರ ಆಗಿ ಹೊಸ ಹಣೆಬರ (ಯೋಗೆ) ಆದೆ. ಅಪ್ಪಿನ ಹೊಸ ಹಣೆಬರಲಿ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಆಗುವ ಸಂಗತಿ ಮಾತ್ರ ಅಚ್ಚು ಆದೆ. ಹಿಂಗಾರ —————— 24 —————— 10-02-2017

ಅಂವನ ಪಿತ್ರಾರ್ಚಿತ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಯಾಜಿತ ಹಣೆಬರಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗುವ ಸಂಗತಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಪ್ಪಿನ ಯೋಗಲಿ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಬದ್ಲ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗುವ ಸಂಗತಿನ ಬಿತ್ತಿಕೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯ ಇತ್ತಾಂತ ಮಣಿ ಅವ್ವನ ಕೇಳೆ. ಯಾವ ಕೆಲ್ಲ ಮೇಲೂ ಅಲ್ಲ ಕೇಳೂ ಅಲ್ಲ, ಹೆಂಗೂ ಕನ್ನ ಕಂಡರೆ, ಸಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನ ಕಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆದ್ದು ತಾನೆ?

ಅವ್ವ ಹೇಳೆ - ನಾವು ಸಂಭಾರ ಹೊಡಿ ಮಾಡಿಕೆ ಮೂರ್ಗೆ ಹೋದವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಮೆಣಸ್ ಹೊಡಿ ಮಾಡಿದ್ದವೆ. ಸಂಭಾರನ ಮಿಷನ್ ಒಳಗೆ ಹಾಕಿಕೆ ಮಿಷನ್‌ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಂಡಿರೋವ ಮೆಣಸ್ ಹೊಡಿ ಸಂಭಾರ ಹೊಡಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಿಶ್ ಆಗಿ ಬಂದದೆ. ಮೆಣಸ್ ಹೊಡಿ ಮಿಶ್ ಆಗದಂಗೆ ಮಾಡಿಕೆ ಸಂಭಾರ ಹಾಕಿಕೆ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲ ಬೇಳೆನ ಹಾಕಿ ಬಾಕಿ ಇರ್ದ ಮೆಣಸ್‌ಹೊಡಿನ ಕಾಲಿ ಮಾಡುವೆ. ಪಿತ್ರಾರ್ಚಿತ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಯಾಜಿತ ಹಣೆಬರಗ ಈ ಮೆಣಸ್‌ಹೊಡಿ ಇದ್ದಂಗೆ. ಅಪ್ಪ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಆಟ ಆಡುವ ವಯಸ್ಲಿ ಬೇಳೆ ಹಾಕಿ ಮೆಣಸ್‌ಹೊಡಿನ ಕಾಲಿ ಮಾಡಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಅವನ ಪಿತ್ರಾರ್ಚಿತ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಯಾಜಿತ ಹಣೆಬರಗಳನ ಉಜ್ಜಿ ತೆಗೆದ್ದರೆ ಹೊಸ ಹಣೆಬರ ಕಾಲಿ ಇರ್ತಾ ಇತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗುವ ಸಂಗತಿನ ಹೊಸ ಹಣೆಬರಲಿ ಬಿತ್ತಕ್ಕಾಗಿತ್ತು.

ಮನ್ನನ ಬಾಳಾಲಿ ಈ ಮೆಣಸ್‌ಹೊಡಿ ತರ ಇರ್ದ ಪಿತ್ರಾರ್ಚಿತ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಯಾಜಿತ ಹಣೆಬರಗಳನ ಪೂರಿತಿ ತ್ಗ್ರ್ಹ ಹೊಸ ಹಣೆಬರನ ಬರಿಯುವ ಸಂಗತಿ ಭಗವತ್ತಿತ್ತೆಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಆರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ “ಆತ್ಮ ಸಂಯಮ ಯೋಗ” ಮತ್ತೆ ಹದ್ದೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ “ಶ್ರಘಾತ್ಯಯ ವಿಭಾಗ ಯೋಗ” ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಗಳ್ಲ ಅರ್ಜುನಂಗ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿಟ್ಟು.

ಒಂದ್ ಗಾದೆ ಮಾತುಟ್ಟಿ “ಸಾವಿರ ಟನ್ ಉಪದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಒಂದ್ ಗಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಲೇಸು”. ಗೀತನ ಶ್ರದ್ಧಿಂದ ಓದಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರ್ದ ಸಂಗತಿಗಳನ ತಿಳ್ಳಣಕ್ಕು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮನ ಲಾಯಿಕಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕಣಕ್ಕು. ಅಭ್ಯಾಸನ ಸುರು ಮಾಡಿ ಮಸ್ತಕಲಿ ಹೇಳ್ಡ ನಿಜನಾಂತ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿಕಣಕ್ಕು. ಒಮ್ಮೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಆದಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಾಸನ ಮುಂದುವರ್ನ ಮನ್ನನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕಣಕ್ಕು.....

ಅವ್ವ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಇರ್ಣನ ಮಣಿದ್ ಮೊಬೈಲ್ ರಿಂಗ್ ಆದೆ. ಮಣಿ ಮೊಬೈಲ್‌ಲಿ ಮಾತಾಡಿಕಂಡ್ ಕ್ಯೆ ಸನ್ನ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಉಬ್ಬಲು ಹಾಕಿಕೆ ಹೋದೆ. ಮುತ್ತು ಕ್ಯೆಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟ ಅವ್ವ ಸೊಸೆ ಬಯ್ದು ಬೇಗ ಕೋಳಿ ಹಿಡ್ಡ ಕೊಡೂಂತ ಹೇಳೆ. ಮುತ್ತು ದುಡ್ಡನ ಸಂದೂಕಲಿ ಮಡ್ಡಿ ಬಂದವ್ವು ಕ್ಕೂ, ಕ್ಕೂ, ಕ್ಕೂ ತ ಕರ್ಕಂಡ್ ಲಾಕಿನ ಹಿಡಿಯಕೆ ಹೋದೆ.

* * * * *

ಇನಾಮು

ಶ್ರೀಮತಿ ಶೀಲಾ ಸೀತಾರಾಂ, ಸುಳ್ಳ

ನಿಶಾಂಗೆ ಅಂದು “ಧೈರ್ಯ”ಂತಾ ಕುನಿಯೋಪ್ಪು ಕುಸಿ. ಅದ್ದೇ ಬಿ.ಇ. ಓದು ಮುಗ್ಡ ಕೂಡಲ್ಲಿನೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಕಂಪೇನಿಲ್ ಕೆಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿಟು. ಇಪ್ಪು ಚೇಗೆ ಅದು ಸಂಪಾದ್ಯ ಮಾಡ್ಯೇಂತ ಕನಸಿಲಿನೂ ನೆನ್ನೆತ್ತಿಲ್ಲೇ. ಅದರ ಪುಣ್ಯನೋ, ಅಲ್ಲಾ ಅದರ ಉಜ್ಜ್ವಲ್ ಪುಣ್ಯನೋ, ಹೆಂಗೋ ಬಂಜಂದ ಓದಿದಕ್ಕೊಳ್ಳು ಎಂತಿರ್ಮೊ ಕೆಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿಟು. ಅಪ್ಪಾ, ಅವ್ವಾ ತಮ್ಮನ ಮತ್ತೇ ಶ್ರೀತಿನ ಉಗ್ಗವನ (ಅಪ್ಪನ ಅವ್ವ) ಬುಟ್ಟು ಹೋಕರೇಂತಾ ಒಂದು ಕಡೇಂದಾ ಬೇಜಾರುನೂ ಏನೂ ಮಾಡ್ಯಾದ್ದು ಹೋಕೆ ಹೋಕಲ್ಲಾ. ಈಗನ ಕಾಲಲಿ ಗೂಡೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಟರ್, ಕಾರ್ ಬುಡಿಕೆ, ಗೂತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಏನಾರೋಂದು ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನಂಗ ಕಡೇಕಣಿಂದ ನೋಡ್ಜ ಕಾಲಂತ್ಯೇಳವ ಹೇಂಗೆ ಕುಣಿಸಿದೇ ಹಾಂಗೆ ಕುಣಿಯೋಕಲೆ.

ನಿಶಾನ ಅಪ್ಪ ಶಾಲೆಲಿ ಮಾಸ್. ಅವ್ವ ಮನೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿ, ವಿಚ್ಚಿಗಾಗುವಪ್ಪು ಆದಾಯ ಬರುವ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ, ರಬ್ಬರ್ ತೋಟ, ಇನ್ನೂ ಅದೂ ಇದೂಂತ ಉಟ್ಟಲ್ಲ ಕಾಡ್ ಉತ್ತಿಗ. ಒಂದು ಚಂದದ ಮನೆ, ಮನೆ ಮಂದ ಹೂತೋಟ, ಹಟ್ಟಿ, ಹಸು, ಕರು, ನಾಯಿ, ಕೂತ್ತಿ, ಹೀಂಗೆ ಮಾಮೂಲಿ ಕೃಷಿಕರ ಮನೆ. ಇದರಲ್ಲ ಗಮನಲಿ ಇಸಿ ಲ್ಯಾಕಲಿ ನೋಡಿಕಳುವ ಕೆಲ್ಲ ಅವ್ವಂದು. ತಮ್ಮ ಆಕಾಶ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಓದಿಕ್ಕುಂಡು ಉಟ್ಟು ಅಕ್ಕಾ ಅಂದರೆ ಏನೋ ಶ್ರೀತಿ. “ಚಿನ್ನಮುಜ್ಜ್ವಲ್” ನಿಶಾನ ಭಾರಿ ಕೊಂಡಾಟಲಿ ಸಾಂಕಿದಕ್ಕೆನೋ ಏನೋ ಅಜ್ಞಿಗೂಂದು ಬಾಲ ಅಂದರೆ ನಿಶಾನೇ. ಅಡಿಗೆ ಕೋಣ ಪಟ್ಟ ಉಗ್ಗವಂಗೆ ಯಾಕೆಂತ್ಯೇಳಿರೆ ಅದ್ದ ತುಂಬಾ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಒಲೆಬುಡನ ಇನ್ನೂ ಸೋಸೆಗೆ ಬುಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉಗ್ಗವ್ವಗೂಂದು ಪಾಸಡಿ ಹೆಂಗ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ. ಅವು ಕುಟುಂಬದವೇ ಗಡ ಅವುಕೆ ಯಾರಿಲ್ಲಿಗಡ. ಹಾಂಗಾಗಿ ಇವರ ಮನೇಲೇ ಇರುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಸುವಿನೂ ಇವೇ ನೋಡಿಕಳು. ಹಿಂಗಲ್ಲಾ ನಿಶಾನ ಮನೆಕಥೆ.

ನಿಶಾನ ಉಗ್ಗವಂಗೆ “ನಿಶಾ”ಂತ ಪಿಳಿಗೆ ಹೆಸರಿಸ್ತುದು ಒಂದು ಹನಿಸಿನೂ ಮನಿಸಿತ್ತೇ. ಆ ಕೂಸಿಗೆ ಆ ಹೆಸ್ತ ಇಸ್ತೊಬೋಡಿಯಾ “ನಿಶಾ ನಿಶಾಂತ” ಕರೆದರೆ ಶನಿ, ಶನಿಂತಾ ಕರೆದ್ದಾಗಂ ಆದೆ. ನಾಗವೇಣಿನೋ, ನಳಿನಿನೋಂತ ಹೆಸ್ತ ಇಸಿಯಾಂತ ಹೇಳಿರೆ ನನ್ನ ಮಾತುನಾ ಯಾರೂ ಕೇಳುವೆ ಎಲ್ಲಾ ‘ಪೇಶನ್’ ನಾ ಮಾತ್ರ “ಅಕ್ಷೂ”ಂತಾನೇ ಕರ್ಯೋದು. ಪಿಳಿಗೂ ಕುಸಿನೇ ಹಾಂಗೆ ಕರ್ಯೋದು. ಅದಂತೂ ನನ್ನ “ಚಿನ್ನು ಉಗ್ಗವ್ವ” ಅಂತ ಸೆಲೇಲೆ ಮಾತಾಡ್ಯಾದು.

ಈಗ ನಿಶಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಕಾದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೇಗ ಸುಮಾರು ಬಟ್ಟಿ ಬರೆ, ಅದೂ ಇದೂಂತ ತಾಕೆ ಅಪ್ಪನೋಟಗೆ ಅವರ ಉರಿನ ಪೇಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯದರೆಲ್ಲಾ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಂದೂ ಆತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಂತಾ ಹೇಳಾರು “ಮಾರಾಪು” ಸುಮಾರ್ ಆತ್. ಇತ್ತು ಅದರ ಉಗ್ಗವಂಗೂ, ಅವ್ವಂಗೂ ಮಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಿಂಗಾರ————— 26 ————— 10-02-2017

ಕೂಡಿಕ ತಿಂಬಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೂನೂ, ಮನ್ನಲೀ ಬೇರೇನೇ ಗ್ಯಾನ್. ಆ ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಲಿ ಹೇಂಗೇ ಇದ್ದದನೂ, ಈ ಪೇಪರ್, ಟಿ.ವಿ.ಲಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಒಂದು ಮೂಲೆಂದ ಚಳಿಕುದ್ದುಟು. ಬೇಡಾ ಬೇಡಾಂತೇಳಾರು ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಕೆಟ್ಟ ಯೋಚನೆ ಬಾದ್. ಅದರ ತೋರ್ಮಿಕಣಿಕೆ ಆದ್ದೆ ಅಲ್ಲ. ಮನ್ನಲೀ ಧ್ಯೇಯ ತಂದ್ರಾಕ್ಷಂಡ್, ಮಗಳಿಗೆ ಗೋಟುಕ್ಕಾದು ಚಟ್ಟಿಸುಡಿ, ಉಪಿಸುಕ್ಕಾ, ತುಪ್ಪ, ಸಂಡಿಗೆ, ಹಪ್ಪಳ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಯಿ, ವಡೆ, ಸುಕುರುಂಡೆ, ಹೊಸಲ್ಕುಸ್ಕಿ ಹುರ್ದು ಮಿಡಿಮಾಡಿ ಅವಲಕ್ಕಿ ಸೇರಿ ಇಸಿ, ಬೆಲ್ಲದ ಪಾಕಕ್ಕೆ ಕಾಯಿ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ ತಣ್ಣಾಗಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಹಾಕಿದ “ನನ್ನರ್” ಹೀಂಗೆ ಒಂದೋ ಎರಡೋ, ಉಗ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹುಣಿನ ಕರ್ದು “ಅಕ್ಷ್ಯಾ, ನೋಡ್ ಮಗಳಿ ಹೊಟ್ಟಿ ಇಸ್ತರ್ ನಾವು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟರ ತಿನೋಕೆಬಲ್ಲಾ. ಮರ್ತು ಬುಡ್ಲೋಡಾ ಗೊತ್ತಾತ್ತಾಂತ ಹೇಳಿ ನಿಶಾನ ತಲೆನ ಪೂಜಿತು. “ಅಯ್ಯೋ ಜಿನ್ನೂ ಉಗ್ರವ್ಯಾ ಅದರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬ್ಬೋಡಾ. ಚೋಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುದ್ದುದು ಬೇಡಾ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕಿವಿಹಕ್ಕಲೆ ಬಂದು ನಾ “ತಿನಾಪಾಂಡಿಂತ” ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಿನಾ ನಿಂಗೆ. ಆಗ ಉಗ್ರವ್ಯಾ “ಹೌದೊದು, ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೂಸಿಗೆ ತಿಂಬಕಾರು ಮರುಸೊತ್ತು ಉಟ್ಟೆನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿನೋ” ಅಂತಾ ಕುಸು ಕುಸು ದುಃಖಿಕನಾ, ನಿಶಾ ಉಗ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಗಲಾಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಹಾಕ ಮಂಜಣೆಲಿ, ಸೇಲೆಂದ “ನೀ ಮರ್ತುಕಂಡ್ ನನ್ನ ಕೆಳ್ಳಾಬೋಡಾ, ಕುಸಿಂದ ಕೆಳ್ಳು “ನನ್ನ ಜಿನ್ನೂ ಉಗ್ರವ್ಯಾ” ಅಂತ ಬಂದು “ಮತ್ತಾ” ಕೊಟ್ಟೇ ಬುಟ್ಟು. ಉಗ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹನ್ನಿಬಿದ್ದು “ಕಂಡುಕುಟ್ಟಿ” ಈ ಗೂಡೆಗೆ ನಾಣ, ನಾಚಿಕೆ, ಲೆಟ್ಟಿ, ಮೊಲ್ಲು ಬಂದೂ ಇಲ್ಲೆಯಾಂತ” ಹೇಳಿ ನಿಶಾನ ತಲೆಗೊಂದ್ ಹೇಂಟಿತ್. ಅಪ್ಪೊತ್ತಿಗ ನಿಶಾ “ಅವ್ಯಾ ಉಗ್ರವ ನಂಗೆ “ಕಂಡರಕುಟ್ಟಿತ್ತಾ” ಹೇಳುವೆಂತಾ ಹೇಳಿ ಅಪ್ಪನ ಮೋರೆನ ನೋಡ್ತು. ಆಗ ಅಪ್ಪಾ “ಅದು ಕೊಂಡಾಟಕ್ಕೆ ಹೇಳ್ಣು ಮಗ್ನಿ ಅದಕ್ಕೆಗೆ “ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ಕೆಸ ಕೊಯ್ಯಾಂಗ್” ಸಂಕಟ. ನಿನ್ನ ಬುಟ್ಟಿ ಇರೋಕಲೆಂತಾ. ಅದರ ಬಾಸೆ ಅದ್” ಅಪ್ಪೊತ್ತಿಗೆ, ಪಿಳ್ಳಿ ಆಕಾಶ ಬಂದು “ಉಗ್ರವ್ಯಾ ನಾ ಏನೂ ನಿಂಗೆ ಮನುಸ್ಯನಾಂಗೆ ಕಾಂಬೋದಿಲ್ಲಿನಾ ಹೇಂಗೆ? ನಾ ಇಲ್ಲಿನೇ ಇಲ್ಲಿಂತಾ “ಹಕ್ಕಲೆ ಬಂದ್ ನಿಂತ್ತು. “ಒಳ್ಳಾ ಮಂಬ ಒಳ್ಳಾ ಆದರೂನೂ ನೀವಿಭೂರೂನು ನಂಗೆ ಹಕ್ಕಲೆ ಇದ್ದು ಇದ್ದು ಈಗಾ..... ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮಾತು. ಅತ್ತ ಅಪ್ಪನ ಕೆಳ್ಳಲೀ ನೀರ್ ನೋಡಿ ಆಕಾಶ “ಅವ್ಯಾ ನೀ ಈಗ ಹೀಂಗೆ ಮರ್ಪರೇ ಹೆಂಗೇ, ನಾಳ್ಳಿ ಅಕ್ಷಾಂಗೆ ಮದ್ದ ಆಗಿ ಹೋಕಾನ ಉಟ್ಟಿಲೇ ಮರ್ದಿಕೇ” ಅಂತಾ ಹೇಳಿ ಅಪ್ಪನ ಕೆಳ್ಳಿರಿನ ಅಪ್ಪನ ಸರಿಗಿಂದಲೇ ಒರಸಿತು. ಆಗ ಅಪ್ಪನ ಮೋರೆಲಿ ಮಂಜನ ಮಾತನ ಕೇಳಿ ಹೂ ಅರಳಿಕ್ಷಂಡ್ ಬಂದ್ದಾಂಗ ಮೋರೆ ಅರಳಿತು. (ಕುಶಿಗೆ ಮಗಳ ಮದ್ದನ ನೆನ್ನಿ) ಅವರಿಗೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಕೊಟ್ಟು “ನಿಂಗೆ ಯಾಗೋಳು ತಮಾಸನೆ, ಕಷ್ಟ ಸುವಿ ಏನೂಂತ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆಲ್ಲಾ. ಅದು ಹೆಣ್ಣು ಗೂಡೆ ಹೊಕ್ಕಳ ಕಷ್ಟ ಹೆಮ್ಮೆಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುದ್”.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬಂದ ವಾಸುದೇವ ಮಾಸ್ತ್ರಿ “ನೀ ಏನೋ ಹೆಣ್ಣಿ ಕೂಸುಂತ ಸಸಾರ ಮಾಡುದು. ಅದರ ನಾ ಗಂಡು ಮಂಬನಾಂಗ ಸಾಂಕೊಳ್ಳಿ. ಅದ್ ಎಪ್ಪು ಧ್ಯೇಯಲಿ ಹೋರಟ್ ನಿತ್ತಾಟ್ (ಮಗಳ ಕ್ಯಾ ಹಿಡ್ಕಂಡ್ ಹೆದ್ರು ಬೋಡಾ ನಾ ಒಳ ಧ್ಯೇಯಲಿ ಇರೂಂತ ಹೇಳುವ ಹಾಂಗೆ) ನೋಡ್ ಮಗ್ನಿ ಮಗ್ನಿ ಹಿಂಗಾರ—

ನೋಡಿರೆ ಅದೂ ಏನೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕ್ಕಂಡ್, ಅಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಲೇ ಇದ್ದರೆ “ಹಾಸೂಂದ ಕಡೆ” ಸಸಾರ ಈಗ ನನ್ನ ಎಪ್ಪು ಇವೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸುವೆ”ಂತಾ ನಿಲ್ಲಿಕೂ ಆಗದೆ ಕುದ್ರಿಕೂ ಆಗದೆ “ಏಮೆ ಉಳಿಗೆ ಕಿಂಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಾಹಾಂಗೆ” ಅತ್ಯಿತ್ತ ಹೋಗುದರ ನೋಡಿ ಮಾಸ್ಪು “ನಿಶಾ ಬಂದು ಗಿಡನ ತಂದ್ ನೆಡಿಕನ ಅದ್ ಬಾಡುದುಲ್ಲನಾ, ಅದ್ದೆ ಲ್ಯಾಕ್ ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಚೊಳ್ಳು ಬಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊರ್ಲಿಲಿ ಚಿರಿದೆ ಹೋದೋ ಅಲ್ಲಿನೋ ಹಾಂಗನೇ ನಾವು ಮನುಷ್ಯರೂನೂ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹೊಂದಿಕ್ಕಂಡ್ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದೆ ಅದರಲ್ಲನ್ನಾ ಜೋಡ್ಯೆ ಇಲ್ಲೆ ಬುದು”ಂತಾ ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದೂ.

ನಿಶಾ ತಂದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಕೆ ಆಗದೆ ಹೇಚಾಡ್ತಿತ್ತು. ಅಪ್ಪೆ ಹಕ್ಕುಲೇ ಬಂದ್ “ಹಂಗೆ ತುಂಬಿಸಿರೆ ಹೇಂಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದರ ಲ್ಯಾಕ್ ಮಡ್ಡಿ ಇಸ್ಪ್ನಾ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣದರ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೆ ಸೇರ್ಪು. ಆಮೇಲೆ ಅಮುರಿಸಿ ಮುಚ್ಚಳ ಹಾಕಿರೆ ಅತಪ್ಪಾ” ಹೇಳಿಕಂಡೇ ಅವೇ ಎಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾಕಲಿ ಜೋಡಿಸಿದೂ.

ಕತ್ತಲೆನಾ ಬಸಿಗೆ ಅಪ್ಪೆ ಮಗಳು ಹೊರಡುದು. ಕತ್ತಲೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕುದ್ದು ಉಂಡರೂನೂ ಒಬ್ಬರುದು ಸುದ್ದಿ ಸುರಾಕ್ ಇಲ್ಲೇ. ಮಾತಾಡಿಕೆ ಏನೋ ತುಂಬಾ ಉಟ್ಟೆ ಆದ್ದೆ ಮಾತಾಡಿಕೆ ದೊಂಡೆ ಬಣಗಿದ ಹಂಗೇ, ಹೇಂಗೇ ಉಂಡ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದೂ. ದೇವಿಗೂ, ಗುರು ಹಿರಿಯಿರಿಗೂ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಕ್ಯೆಮುಗ್ಗು ಆದ ಮೇಲೆ ನಿಶಾ ತಮ್ಮನ ಹಕ್ಕುಲೇ ಬಂದ್. “ಎನು ಮಂಕ್ ತಮ್ಮಣಿ, ಮಂಕು ಬಡ್ಡಾಂಗೆ ಒಳೊ, ಮಾತಾಡುದ್ಲನಾ, ಬೇಜಾರಾದೆನೆ, ಹೋಗ್ಗಿ ನಿಂಗೆ ನನ್ನ ಸುರುನ ಸಂಭೂಲಿ ಏನೂ ತಕ್ಕಂಡು ಬರೋಕು ಹೇಳಿಗಡ “ಆಗ ತಮ್ಮ ಆಕಾಶ “ಅಕ್ಕಾ ನಾ, ಏನು ಪಿರ್ಮಿಸಾ ಸುಮ್ಮೆ ಸುಮ್ಮೆ ಮಾತಾಡಿಕೆ. ನೀ ಸೌಖ್ಯಲ್ಲಿ, ಲ್ಯಾಕಲಿ ಅಪ್ಪ, ಅವಂಗೆ ಬೇಜಾರ್ ಮಾಡಾಡ್ಬಾಂಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕ್ ನಂಗೆ ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ನಿನ್ನ “ಇನಾಮು” ಗೊತ್ತಾತಾ? ಅಥರ್ ಆತಾ?ಂತ ಹೇಳಿ ಅಕ್ಕನ ಮೋರನ ಏನು ಹೇಳಿಯಾಂತ ಹೇಳುವ್ವಾಂಗೆ ನೋಡು. ತಮ್ಮನ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ನಿಶಾ “ಅರರೆ, ನನ್ನ ತಮ್ಮಾ ನಿನ್ನೆಂದ ಇಂದಿಗೆ ಎಪ್ಪು ದೊಡ್ಡಂವ ಆವೃತ್ತ್ಯಾ ಏನೋ ದೊಡ್ಡೊವು ಮಾತಾಡುವಂಗೆ ಮಾತಾಡಿಯ ‘ಆಶ್ಚರ್ಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿತು “ಹೋದು ಮತ್ತೇ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾನೇ ದೊಡ್ಡವ ನೋಡು, ಮನೆಯವರಲ್ಲಾ ಬೇಜಾರ್ ಮಾಡಾಡ್ಬಾಂಗೆ ನೋಡೋಕು. ನೀ ಏನೋ ಈಗ ಮರ್ಹಾಂತ ಹಾರಿ ಹೋದಿಯಾ. ಆ ಮೇಲೆ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಮದ್ದೆ ಆಗಿ ಹೋದಿಯಾ. ಆಗ ನಾ ಬೇಜಾರ್ ಮಾಡಿಕ್ಕಂಡು ಕುದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ” ಹಿಂಗೆ ಹೇಳಿ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿತ್ತು ಆಕಾಶ. ನಿಶಾ ತಮ್ಮನ ಬಲಕ್ಕೆನ ಹಿಡ್ಡು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿಕಂಡ್ “ಏ, ಮಂಕುತಿಮಾಡ್, ನಿನ್ನ ಕೊಂಪ ಮಾತು ಬುಟ್ಟು ನಿನ್ನ ತೊಕದ ಮಾತೋನ ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನ್ನಿಗಾ ಹಗುರಾತ್. ನನ್ನ ಕ್ಯೇರೋಮ ಹೇಂಗೆ ನೆಟ್ಟಂಗಾತ್ ನೋಡೂಂತ ಹೇಳಿ ಕೈನ ತೋರಿಸ್ತು. “ನೀ ಬಂದು’ಂತ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ನೆಗಾಡ್ತು, ಅಜ್ಞಿ ಅವ್ವನ ಮನೆಲಿದ್ದವರಲ್ಲಾ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿ ನೆಗಾಡ್ಸಿ ಎಲ್ಲವೂಕೆ ಕ್ಯೆ ಬೀಸಿ ಅಪ್ಪನೊಟಿಗೆ ಬೆಂಗೂರಿಗೆ ಹೋಕೆ ಬಸ್ಸಾಂಡ್ಗೆ ಹೋತ್ತಾ ನಿಶಾ.

ಸಹನಾ ನಿಶಾನ ದೋಸ್ತಿ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ವರುಷ ದೊಡ್ಡದು. ಅದೂನೂ ಬಿ.ಇ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರುಷ ಮುಂದನೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಸಾವ್ಯವೇರ್ ಕಂಪೆನಿಲಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಕಂಡಿತ್ತು. ಅವು ಮೂರು ಜನ ಗೂಡೆಗ ಸೇರಿಕ್ಕಂಡು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆನ ಬಾಡಿಗೆ ತಕ್ಕಾಂಡು, ಅದುಗೆ ಮಾಡಿಕ್ಕಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ್ವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೂಡೆ ಮದುವ ಆಗಿ ಹೋದೆ. ಹೆಂಗೂ ಆ ಜಾಗೆ ಖಾಲಿ ಆದೆಲೇ ನೀ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬುದು. ಬಿ.ಬಿ. ಗೀಜಂತಾ ಮಹಿಳೆಯೋದಾ. ನಾ ಎಲ್ಲಾ ಕಡಗಟ್ಟ ಮಾಡ್ದೆ ನೀ ಏನೂ ಚಿಂತೆ ಮಾಡ್ವೋದಾಂತ ಹೋನೋಲೀ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿತ್ತು.

ನಿಶಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಪ್ಪು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಂದು ಸೀದಾ ಬಿ.ಟಿ.ಎಂ. ಲೇ ಜೈಟಲ್‌ಲಿರುವ ಸಹನನ ಮನೆಗೆ ಹೋದೊ. ಸಹನ ಪ್ರೀತಿಂದಲೇ ಅವರ ನೋಡಿಕ್ಕಂಡತ್ತ. ಸಹನ ದೂರಂದ ನೆಂಟಿ ಆದ ಕಾರಣ ಅಪ್ಪ ಮಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಂದು ತಲೆಬಿಸಿ ಆಳೆ. ಆ ರೂಂಲಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಗೂಡೆ “ಬಿಂದೂ” ಅಂತ. ಅದು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅದರ ಅಕ್ಕನ ಮನೆಗೆ ಕೆಂಗೇರಿಗೆ ಹೋದೆ. ಆದಿತ್ಯವಾರಂತೂ ಅವೇ ಇಬ್ಬರು. ಆದ ಕಾರಣ ಬೆಂಗೂರಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಬಂದರೂ ಉಳ್ಳಣಿಕೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲೇಂತಾ ಯೋಚ್ಚೆ ಮಾಡ್ದು ನಿಶಾ.

ಮಗಳ ಬುಟ್ಟು ಅಪ್ಪ ಹೊರಡಿಕನಾ “ಮಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನ ಮಗಳ ಫೋನು ನಂಬರ್ ಉಟ್ಟಲ್ಲಿ ಏನಾರೂ ತೊಂದರೆ ಗಿಂದರೆ ಆದರೆಂತಾ ಹೇಳಿಕನ ಸಹನಾ ಹೇಳ್ತು “ಅಂಕಲ್, ಏನೂ ಹೆದರ್ಮ್ಮೇಡಿ. ನೀವೂ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಧೈಯರ್ಲಿರಿ”ಂತಾ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸ್ತು ಮಾಸ್ತು ನೆಮ್ಮೆದಿಂದ ಉರಿಗೆ ಹೊರಟೊ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುರು, ಕಂಪನಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದು. ಅಡಿಗೆ ಮಾಡ್ದು, ತಿನ್ನುದು, ತೊಳೆದು ಪುರುಷೋತ್ತು ಆಕನ ದಿನಾಲೂ ಮನೆಯವರೂಟಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಂಗ ಹೀಗೆ ದಿನಾ ಕಳೇತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನಾ ಅಡ್ಡಿನ ನಿಶಾ ಮಾಡ್ದು. ಅದರ ಕ್ಯೇರುಚಿ ನೋಡಿ ಮರ್ದಿನಾನೂ ನೀನೇ ಅಡ್ಡ ಮಾಡೂಂತ ಆತು. ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡೆ ಕೆಲಸನ ನಿಶಾನ ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದೂ. ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಕೆಲ್ಲನ ಉಳಿದವಿಬ್ಬರೂ ಮಾಡುದರಿಂದ ನಿಶಾಂಗೆ ತಲೆ ಬೆಳ್ಳೆ ಆಳೆ. ಯಾಕೆಂತ ಹೇಳಿರೆ ಅದ್ದೂ ಬಾಯಿ ಕಮ್ಮನೆ ಆಕು ಹಾಂಗೆ ಅದು “ಸ್ನೇ”ಂತಾ ಬಿಫ್ರೆಕ್ಟ್‌. ನಿಶಾ ಹಳ್ಳಿ ಇರಿಕನೇ ಅದರ ಉಗ್ರವ್ಯೋಟಿಗೆ ಸೇರಿಕ್ಕಂಡು ಒಂದೊಂದೆ ಅಡ್ಗಿ ಕೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಡ್ಡ ಅಡ್ಡ ಮಾಡೂದೂಂತೇಳಿರೆ ಭಾರಿ ಕುಸಿನೇ. ಅದರ ಉಗ್ರವ್ಯೋಟಿ ಹೇಳಿದು “ಅಡ್ಡ ಮಾಡಾಕಾರೇ ಮುಂದೆ ಮನ್ನ ಬೇಕಿಯಾ ಆ ಮೇಲೆ ತಾಳ್ಳು ಇರೋಹುಯಾ ಮತ್ತೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಜೋಡಿಸಿಕಣಕು. ಅತ್ತ ದಟಬಡಾಂತ ಮಾಡಿ ಕಾಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹಸಿ ಬಿಸಿ ಬೇಯುದಲ್ಲಾ. ಅಡ್ಡ ಮಾಡಿಕ್ಕಂಡಿರಿಕನಾ “ಗಮಾ ಗಮಾ” ಅಂತ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದವುಕೆ ಮೂಗಿಗೆ ಬಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆ ಇಸ್ವದಂವುಂಗು ಹೊಟ್ಟೆ ಇಸ್ಮೊಕು. ಗೈಪು ಮಾಡಿಕನಾ ಗೈಪಿಲಿ ಉಪ್ಪು, ಖಾರ, ಹುಣಿನ, ಗಮನಲಿಸ್ಕಾ. ಗೈಪಿಗೆ ಅಮರ್ ಹಾಕಿ ಕುದ್ದಾಂಗ ಇಳ್ಳಿದಲ್ಲಾ. ಅಮರ್ ಕೊದ್ದು ಒಮರ್ ಆಗಿ ಎಣ್ಣೆ ನಡಿಯಾಕನ ಇಳ್ಳೋಕು. ಆಗಾನೆ ರುಚಿಬಾದ್. ಕಾಯಿಸಿ ಹಾಕಿಕನ ಬೆಳ್ಳಳಿ ಕಂದ್ರಾಹು,

ಸಾಸಿವೆ ಜೆಟಪಟ ಬಡಿಯೋಕು. ಆಮೇಲೆ ಅವರವರ ಕೈಗುಳಿ, ಕೈಮೊಲ್ಲು ಅದೆಲ್ಲಾ ದೇವು ಕೊಡುತ್ತಾನು. ಹೀಗೆ ಹತ್ತಾರು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳ ಹೇಳಿತ್ತು ನಿಶಾಂಗ.

ದಿನಂಗ ಹೋದ ಹಂಗೆ ಬೆಂಗ್ಲಾರಿನ ಅಡುಗೆಗ ತರ ತರದ ಭಾತೋಗಳ (ಮುಲಾವ್, ಬಿಸಿ ಬೇಳೆ ಬಾತ್, ಮೊಂಗಾಲ್, ವಾಂಗಿಭಾತ್, ಮುಳಿಯೋಗರೆ, ಜಿತಾನ್ವ್, ನಿಂಬೆ ಅನ್ನ, ಮಾವಿನ ಕ್ಯಾ ಅನ್ನ) ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಲೆ ಬುಟ್ಟತ್ತು. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಉಗ್ರವ್ವ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪದಂಜಿ ಗಂಜಿ, ಕಾಯಿಗಂಜಿ, ಜೀರಿಗೆ ಗಂಜಿ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಗಂಜಿ, ತೊಳಿಸಿದ ಹಿಟ್ಟು (ಮೆಂತ್ಯ ಹಿಟ್ಟು) ಹೀಗೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕ್ಕಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಪಾಕ ರಾಲೆಂದ ಒಂದೊಂದೇ ಹೊರಗೆ ಬಂದ್ವಾಂಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕುಸಿಂದ, ತಿಂದುಕ್ಕಂಡು ಉಂಡುಕ್ಕಂಡ್ ದಿನಾ ಕಳಿತಿದ್ದ್ವೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಸಹನನ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಮಂಜ ಪ್ರಕಾರ ಸಹನಂಗೆ ಘೋನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆಗ ಸಹನಾ “ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಬಾ ಮನೆಗೆಂತಾ ಕರ್ರಾದತ್ತ್, ಅಂವ ಹೈದರಾಬಾದ್ಲಿ ಸಾಪ್ರೋವೇರ್ ಕಂಪನಿಲ್ ಕೆಲ್ಲ್ ಮಾಡುದು ಒಂದು ಆತ್ಮವಾರನ ಹೇಳಿ ಬನ್ನೆಂತಾ ಹೇಳ್ತು.

ಹಾಂಗೆ ಒಂದು ಆತ್ಮವಾರ ಅಂವ ಬಂದತು ಕೂಡಾ. ಇದು ಯಾಕೆ ಮನೆಗೆ ಕರ್ತೃತ್ವ? ಏನೋ ಅದರ ವಿಷಯ ಹೇಳಿಕೆ ಇರುತ್ತ ಏನಾಗಿರುದೂಂತ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕ್ಕಂಡೇ ಬಾತ್. ಬಂದ ಕೊಡ್ಡೆ “ಏನಿಯಾ ವಿಷಯ ಕಥೆ ಎಂಥಾ ನಿನ್ನದು”ಂತಾ ಕೇಳು. “ಅಂಥಾ ಹೆಡುವಂತದ್ದೇನೂ ಆತ್ಮ ಮಾರಾಯ ಮುಂದೆ ನೀ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಗಡ ಆಮೇಲೆ ಮಾತಾಡುವೋ. ಆಗ ಅಂವ “ನೀವುನು ಬನ್ನಿ ಬಟ್ಟಿಗೆ ತಿನೊಂದೂಮೊಂತೆ” ಹೇಳಿಕೆನ ಆಗ ಸಹನ “ಬೇಡಾ ಮುಂದೆ ನೀನೇ ತಿನ್ನ ಆಮೇಲೆ ನಾವು ತಿಂದವೆಂತಾ” ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ನೀರು ದೋಸೆ, ಬಾಳಿಹಣ್ಣು ರಸಾಯನ, ಕುಂಟಿಮೆಣ್ಣು ಹಾಕಿ ಬೆಳ್ಳಿಳ್ಳಿ ಒಗ್ಗರಣ ಹಾಕಿದ ಕೆಂಪುಚಟ್ಟಿನ ತಂದು ಇಸ್ವಿದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಕಾಶ “ವಾಹೋಂತ ಹೇಳಿ ಲ್ಯಾಕ್ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ತಿಂದು ಬೆರಳುಗಳ ಜೀರಿಕ್ಕಂಡ್, “ನೀವಿಗೆ ಉಟ್ಟೊ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲೇನ ಮಾರಾಯ್. ನಾ ಅಂತೂ ನೀವು ಹೊಟ್ಟದರ ಲ್ಯಾಕ್ ತಿಂದೆಂತಾ ಹೇಳಿ ಕೈ ಹೊಳೆಯಕೆ ಹೋತ್ತೆ. ಕೈ ಹೊಳ್ಳು ಬಂದು “ನಂಗೆ ನನೊಂಬ ದೋಸ್ತಿನ ಕಾಣಿಕೆ ಹೋಕೆ ಉಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಉಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಗೆನೆ ಬನ್ನೆ ಬೇಜಾರ್ ಮಾಡ್ವೋಡಾ. ನೀ ನನ್ನ ತಂಗೆ ಅಲ್ಲನಾ” ಅಂತಾ ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ನಿಂತೋಕ್ಕಂಡು, “ನೀ ಏನೋ ಘಾತಾಡಿಕೆ ಉಟ್ಟಾಂತ ಹೇಳಿದಲ್ಲ ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಿಧಾನಲಿ ಮಾತಾಡೋಮೋ ಅಡ್ಡ ಮಾತ್ರ ಮಾಸದೂಟ ಮಾಡೋಕು ಬಲಾಂತ” ಹೇಳಿ ಸಿಟಿಗೆ ಹೋತು.

ಸಹನಾ, ನಿಶಾ ಇಬ್ಬರೂ ಬೋಳ್ಳಿನ ತಿಂಡಿ ತಿಂದ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಅಡುಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸ್ತಿ ಅದು. ಪ್ರಕಾಶ ಬಾದ್ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಹೋತ್ತೆ. ಸರಿ ಉಟಕ್ಕೆ ಆಗಲೂ ಪ್ರಕಾಶ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುದ್ದು ಉಟ ಮಾಡೋಮೊಂತ ಹೇಳಿಕೆನ ಸಹನಾ ಅದು ಸರಿಯಾದ್ದಿಯಾ ನೀ ಉಟ ಮಾಡುಂತೆ” ಅವಂಗೆ ಉಟ ಬಡಿಸಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತ. ಸುರುಗೆ ಬಿರಿಯಾನಿ, ಕಾಯಿ ಕಡ್ಡ ಹಾಕಿದ ಟೊಮೆಟೋ ಮೊಸ್ಟು ಪಚ್ಚಿ, ಮೂರಿ, ಮಾಸದ ಸಾರು, ಅನ್ನ ರಸಂ, ಐಸ್‌ಕ್ರೀಂ ಹಾಕಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಚೂರುಗ, ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂಗಾರ—

ತಿಂದಾದ ಮೇಲೆ “ಎಂಥಾ ಮಾರಾಯ್ತಿ ಅಡ್ಡ ಕಲ್ತಳೆಂತಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಂಗ ಉಟ್ಟಿ, ಏನು ಹೈದ ನೋಡಿ ಅವಚಾ ಹೇಳಿಗೆ? ನಿಜಾ ಹೇಳಿಕೊಂತು! ಅಡ್ಡ ಅಂತೂ “ಡಿಸ್ಟಿರ್ಕ್ ಶನ್” ಲೆವೆಲಲಿ ಉಟ್ಟಿಯಾ. ನಿನ್ನ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವ ಮಣಿ ಮಾಡಿರೊಹು. ಹಿಂಗೆ ಒಂದೆ ಉಸಿರಿಲಿ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತು. ಸಹನಾ ಆಗ “ಸ್ವಲ್ಪ ಉಸಿರ್ ತಕ್ ಮಾರಾಯ ಅಷ್ಟ ಅಂಬೆಮ್ರ ಮಾಡ್ವೇಡಾ. ನೋಡು ನಿಂಗೆ ನನ್ನ ರೂಂಮೇಟ್ ನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಿಕೆ ಆತ್ತೆ ಇದರ ಹೆಸ್ತು ನಿಶಾಂತ ನಿಂಗೆ ಗೊತ್ತಿರ್ದು, ನಾವುಗೆ ದೂರಲೀ ನೆಂಟ್ಟಿ ಆಹು. ವಾಸುದೇವ ಮಾಸ್ತುಂತಾ ಅದರ ಮಗ್ಗು ಇದ್ದು, ನಾವ್ಗ್ ಅವು ಮಾಸ್ತು ಆಗಿದ್ದು. ನೆನಪು ಮಾಡಿಕಾಂತ ಹೇಳು. “ಓ..ಮೋ.. ಹೌದಾಂತ ಹೇಳಿ ಈಗ ಸೆರಿಯಾಗಿ ಕಳ್ಳಿಬ್ಲಿಟ್ ಅಂವ ನಿಶಾನ ನೋಡ್ತು. ನೋಡಿ “ನೀವೂಗೂ ಹಿಂಗೆ ಅಡ್ಡ ಮಾಡಿಕೆ ಬಂದದೆನಾಂತಾ ಕೇಳಿದ್ದೆ ತಡ ಆ ಕೂಡ್ಡೆ ಸಹನಾ “ಬಂದದೇ ಅಲ್ಲಾ ಅದೇ ಮಾಡಿದ್ದು ಹೇಂಗಂತಾ” ಯಬ್ಬಿ ಹಾರಿಸ್ತು. ಅಷ್ಟೇತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶ ತಂಗೆನ ಕಿವಿ ಹಕ್ಕೆಲೇ ಬಂದು “ಅಡ್ಡ ಎ” ಗೂಡೆ ಘಸ್ಟ್ ಕ್ಲೌಸ್ ನಂಗೇನೂ ಇಷ್ಟು ಆತ್. ಅದರೊಟಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿ ನೋಡಿಯನಾ” ಅಂತ ಪಿಸ ಪಿಸಾಂತ ಹೇಳು, ಆಗ ಸಹನಾ ಬಾಯಿಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಸಿ “ಉಷ್ಣಂತೇಳಿ ಅಡ್ಡ ಕೋಣಗೆ ಹೋತ್. ಇಂವ ಅಲ್ಲಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಂದ ಕುಟ್ಟಿಕಂಡ್ “ಇದಾ ಸಮಾಚಾರ” ಅಂತ ಅವನವ್ವಕ್ಕೆ ಮಾತಾಡಿಕ್ಕುಂಡತ್ ಹಾಂಗೆ ಟಿ.ವಿ ನೋಡಿಕೆ ಹೋತ್.

ನಿಶಾ, ಸಹನಾ ಇಬ್ಬರೂ ಉಂಟ ಆದ ಮೇಲೆ ನಿಶಾನ ಕುಟ್ಟಿಸಿ ಸಹನಾ ಹೇಳಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತು” ನೋಡು ನಿಶಾ ನಾ ಹೇಳುದರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಕಾ ಪ್ರಕಾಶ ಅಣ್ಣಂಗೆ ನೀ ಇಷ್ಟು ಆಗೋಳಾ ಅವ್ವ ಅವ್ವಂಗೆ ಅಂವ ಒಬ್ಬನೇ ಮಂಜ. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಅಜ್ಞ (ಅಮೃನ ಅಪ್) ಮಾಡಿಸಿದ ಆಸ್ತಿ ಬೇಕಾಷ್ಟು ಉಟ್ಟಿ, ದೊಡ್ಡಪ ದೊಡ್ಡವ್ವನೂ ಒಳ್ಳೆಯವೇ. ಆಸ್ತಿ ಉಟ್ಟಿಂತ ಏನೂ ಮುದ್ದಿಲಿ ಬೇಳ್ಳತಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟ ಸುಖಿ ಏನೂಂತ ಅಂವಂಗೆ ಲ್ಯಾಕ್ ಗೊತ್ತುಬ್ಲೊ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಲ್ಯಾಕ್ ನೋಡಿಕ್ಕುಂಡೆ ಗೊತ್ತುಬ್ಲೊ ಒಂದೂ ಹೆನಿಸಿನೂ ಹೋಸ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅವಂಗೆ ಬಾಯಿರುಬೆಜಾಸ್ತಿ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕನಾ ಅಂವ ಹೇಳಿತಿತ್ತು “ನಾ ಮದ್ದೆ ಆಗುವಾ ಗೂಡೆಗೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದು ಲ್ಯಾಕ್ ಗೊತ್ತಿರುಕೂ ನಂಗೆ ಹೋಟ್ಟಿ ಉಂಟ ಉಂಡು ನಾಲಿಗೆನೇ ಕೆಟ್ಟಿ ಹೋಗ್ನು, ಕೆಲ್ಲದವು ಎಷ್ಟು ಮಾಡ್ವು ಅಷ್ಟೇ ಅವು ಕಾಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಿ ಹೋದವೇ ಅತ್ತಾ. ಗೂಡೆ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ತೊಂದ್ರಿ ಇಲ್ಲೇ ನಾ ಅದರ ಸಾಕುವೆಂತಾ, ಅವನ ಒಳ್ಳೆತನಾಕ್ಕೆ ನಂಗ್ಯಾಹೊ ನೀನೇ ಸರಿಂತಾ ಆತು ಹಾಂಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ ಈ ಕಾರುಭಾರಕ್ಕೆ ಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದೆ “ಎಳು ಹೇಳಿಯಾ” ಅಂತ ನಿಶಾನ ಮೋರೆ ನೋಡ್ತು “ಅಂದರೆ ನಾ ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಕಟ್ಟಿಕಳಹೊ” ನಿಶಾ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕಂಡು ಹೇಳು “ಕಟ್ಟಿಕಣಾಕೆನೇ ವಾಕ್ ಇನ್ ಇಂಟರ್ವೆವ್” ಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಇಲ್ಲರೆ ನಂಗೇನೂ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಿಬ್ಬಾ ಅಂತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋರಿಲೇ ಸಹನಾ ಹೇಳು.

ನಿಶಾಂಗೆ ಇದು ಕನಸೋ ನಿಜನೋ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಕಳ್ಳಿ ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ ಮಾಡಿಕ್ಕಂಡ್ ಆ ಮೇಲೆ ನಿಶಾನ ಆಗಿ ಸಹನಾನ ನೋಡಿ “ನಿನ್ನಣ ಅವರ ದೊಡ್ಡತನಾನ ಹಿಂಗಾರ—

ತೋರಿಸಿದೂ. ನಾ ಈಗ ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ದಡ್ಡತನ ಆದೆ. ನೀ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಸ್ತಿ ಸಣ್ಣ ನಾಟ್ಯ ಮಾಡು ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದೇ ನನ್ನ ಬಾಳಾಗೆ ಬೆಳಕೊಂತಾದರೆ ನಾ ಯಾಕೆ ಬೇಡಾಂತ ಹೇಳಿನೆ. ನಂಗೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಉಟ್ಟು ಇನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾಗೆ” ಅಂತಾ ಹೇಳಿ ಮೋರೆಲಿದ್ದ ಬೆಗರ್‌ನ ಉಟ್ಟಿಕಂಡ್, ತಲೆಲಿದ್ದ ಕ್ಲಿಪ್‌ನ ತ್ಗ್ರ್ಹ ವಾಪಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿಕ್ಷಂಡತ್. ಆ ಮೇಲೆ ದೇವರ ದಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಕ್ಷಂಡು ಬಂದು ಹಿರಿಯವೆಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಮದ್ದ ಏಪಾಡ್‌ಗ ಸುರು ಮಾಡ್ನ್.

ಸಹನಾ ಬೀಸಿದ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಉದುರಿ ಬಿದ್ದೇ ಬಿತ್ತ್. ಅದಕ್ಷಂತೂ ಕುಸಿಲಿ ಕಾಲು ನೆಲಲಿ ನಿಲ್ತಿಲ್ಲ.

ಮದ್ದೆ ಗದ್ದಳಲಿ ಮಾಡ್ಲ್ಯಾ, ಮದ್ದೆ ಮುಗ್ಗೆ ಮೇಲೆ ನಿಶಾ ಸಹನಾನ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ “ಸಹನಾ, ನೀನಂಗೆ ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣನ “ಇನಾಮು” ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಯಾ ಆದರೆ ನಾ ನಿಂಗೆ ಏನೂ ಕೊಡುದೂಂತ ಹೇಳಿಗದಾ” ಆಗ ಸಹನಾ “ನೀ ಏನು ಖಣ ತೀರಿಸುವ ಹಂಗೆ ಮಾತಾಡ್‌ಬೋಡಾ ನಿನ್ನ ಬಾಳಾಗೆ ನನ್ನಣ್ಣ ಬೆಳಕಾಗಿ ಬಂದ್ತ್. ನೀ ಅವನ ಬಾಳಾನ ಕತ್ತಲೆ ಮಾಡದೆ ಇನ್ನೂ ಲ್ಯಾಕ್‌ಲಿ ಬೆಳಗಿಸು ಅಷ್ಟೇ ನಾ ದೇವ್‌ಪ್ರೋಟ್‌ಗೆ ಬೇಡೂದೂ. ಹಾಂಗೆ ಬೇಕಾರೆ ಬಂದು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ವರುಷದ ಆದ ಮೇಲೆ ದೇವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರೇ ನೀ ಬರು ವರ್ಷಲ್ ಬಂದು ಗಂಡು ಕಾಸು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆಮೇಲೆ ನಾ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕ್ಷಂಡನೇಂತಾ” ಹೇಳಿಕನ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವೆಲ್ಲಾ “ಹೋ” ಅಂತಾ ಜೋರಾಗಿ ಬೊಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದೂ. ನಿಶಾ ನಾಚಿಕೆಂದ ಕೆಂಪಾಗಿ ಹೋತ್.

ಅಷ್ಟ್ವತ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಕಾಶ ಬಂದ್ ಹೇಳ್ತ್. ಅಕ್ಕಾ ನೀ ನಂಗೆ ನಿಜವಾಗಿನೂ ಒಳ್ಳೆ ಭಾವನ ‘ಇನಾಮು’ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಳ. ನಿಜ ಹೇಳೊಕಾಂತೇಳಿರೆ ನಿಂಗಿಂತ ಭಾವನೇ ಲ್ಯಾಕ್ ಹೇಂಗೆ ‘ಲಟ್ಟ್’ ಆಗಿ ಒಳ್ಳೂ. ನಂಗಂತೂ ಒಬ್ಬ ಬಲ ಭೀಮ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾಗೆ ಆತ್. ನಂಗೀಗ ಬಲ ಬಂದ್ದಾಗೆ ಆತ್‌ಂತ ಹೇಳಿ ಭಾವನ ಮೃಕಟ್ಟನ ಹೊಗಳಿ ಅವನ ರೆಟ್ಟಿನ ಅವನೇ ಹಿಡಕ್ಷಂಡ್ ಕುಸಿ ಪಟ್ಟ್ ಕ್ಷಂಡತ್. ನಿಶಾ ಆಗ ತಮ್ಮಂಗ ಜಿಮುಟಿ “ಸುಮ್ಮಿನಿರು” ಅಂತಾ ಕಣಸ್ನೆ ಮಾಡ್ತ್. ಹಾಂಗೆ ಅಡ್ಡಿನ ಹಕ್ಕಿ ಬಂದು ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ‘ಲಾಗ್‌ವ್ವಾ ನೀ ಯಾಗೋಳು ಶನಿ, ಶನಿಂತಾ ಕರ್ದೆದ್ದಾಗೆ ಆದೆಂತಾ ನನ್ನ ಹೆಸ್ತನ ಹೇಳಿದ್ದ ಅಲ್ಲಾ. ಆದರೆ ಆ ದೇವ್‌ರೂನು ಒಳ್ಳೆವ್ವೇ ಅಂವ ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಂಗೆ ಒಳ್ಳೇದೇ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲನಾ? ನೀ ನಂಗೆ ಲ್ಯಾಕ್ ಅಡ್ಗೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ನಂಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಗಂಡ ಸಿಕ್ತು. ಇದು ನಿಂಗೆ ಗೂತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನಂಗೆ ನೀ ಕೊಟ್ಟೆ “ಇನಾಮು” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮದುಮಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಉಗ್ಗವ್ವನ ಕಾಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಿದ್ದ್ವೆ.

ಆಗ ಉಗ್ಗವ್ವ ಕಣ್ಣಿಲಿ ನೀರ್ ತುಂಬ್ಯಂಡ್ ಕುತೀಲಿ “ನೋಡ್ ಅಕ್ಕೂ, ಅಡ್ಗೆ ಕ್ಯೂಣಿನೂ, ಕ್ಯೇ ಹೊಲ್ಲನೂ ನಿಂಗೆ ದೇವ್‌ಪು ಕೊಟ್ಟೆ “ಇನಾಮು” ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಒಳ್ಳೆ ಮನ್ಸು. ಹಾಂಗೆ ಹಿಂದೆನಾ ಜನ್ನಲಿ ಮಣ್ಣ ಮಾಡಿದವುಕೆ ಏನಾರು ಬಂದೊಂದು ಒಳ್ಳೆ ಇನಾಮು ದೇವ್‌ಪು ಪೆಸಲಾಗಿ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟವೇ. ಹೀಂಗ್ನೇಳಿ ಮದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲ್ಯಾಕ್‌ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದ್ದಿ ಮಕ್ಕಳೇ ದೇವ್‌ಪು ನಿಮ್ಮ ಲ್ಯಾಕ್‌ಲಿ ಇಸ್ಪೀಲೀಂತಾ ಮನ್ಸು ತುಂಬಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡ್ತ್.

ಈ ಸಲಹೆ ಮೊದಲವೇ ಮುರ್ತಿ

ಕಾವೇರಮ್ಮೆ ಎಂ.ಜಿ

ಸುಧಾ ಉಗ್ಗವನಕ್ಕಿಲ್ಲ ಹುದ್ದೆ ಕಂಡ್ರ ಅದ್ರ ಹೇಳುವ ಪಳ್ಳಗಳ ಓಲ್ಲಿಕಂಡ್ರ ಕುದ್ದಿತ್ತು. ಉಗ್ಗವ ಹರ್ಡೆ ಬಂದು ಲಂಗನ ಎರ್ಡೆ ಕೊಡಿಗಳ ಜೋಡಿ ಅದರ ಹಿಡ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಧನಕ್ಕಿಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆ ಅದರ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಡಿಂದ ಹೊಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಕೈ ಹೊಲ್ಯಿತ್ತಿದ್ದರೂ ಬಾಯಿ ಹಳೆ ಕತೆಗಳ ಹೇಳಿಕಂಡೇ ಇತ್ತು. ಉಗ್ಗವನ ಇಂತಾ ಪಳ್ಳಗಳ ಕೇಳುವ್ವಾಗಿ ಸುಧಾಂಗೆ ಬಾಳ ಇಷ್ಟು. ಉಗ್ಗವ ಇಂತಾ ಕೊಲ್ಲ ಕೆಲ್ಲಗಳ ಮಾಡಿಕಂಡ್ರ ಇರಿಕಾಕನ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಧಾ ಹಾಡಿರ್. ಉಗ್ಗವಂಗೂ ಅದ್ರ ಕುಸಿನೇ. ಈ ಕೊಂಡಾಟದ ಪಿಳಿನ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಹಳೆಕತೆಗಳ ಹೇಳಿಕಂಡ್ರ ಮೇನ್ನೆ ಹಗ್ಗಾರ ಮಾಡಿಕಂಬತ್ತಿತ್ತು.

ଲୁଗ୍ନପନ୍ତର ଅଜ୍ଞପଦ୍ମନାବ ଜୋଡ଼ି ହେକ୍ଟିଗଳାଙ୍କେ ବଣ୍ଟିଗେ ଇର୍ଦ୍ଦ୍ରମୌଳ୍ୟ ଅଜ୍ଞପଦ୍ମଗେ
ବାଯି ସାଗର ଜାସ୍ତି ପେଟିଗେ ମୋରି ବାକନ ଛଣ୍ଡିଦ ମୁତ୍ତି, ହାଳେ ମୀନା,
କୋଲ୍ଲତରୁ ତାତିଦ୍ଵୟ ଲୁଗ୍ନପ ଅଦର ମୋର୍ଦ୍ଧ ତୋଳ୍ଟ ବିଶ୍ଵାଲି ଉତ୍ତାଂଗିସି, ହୋଗେ
ତାଂଗିକେ ବେସିଗେ ମେଲେ କେଟ୍ଟି ଜୁଣ୍ଡିଦ୍ଵୟ ବେକାକେନ ଅଦରାଂଦ ହଂଜା ତେଗ୍ନ ମୁଳୀ,
ମେଣ୍ଟ୍ ହଂଜା ହେଚ୍ଛି ହାକି, କାଯି ହା କମ୍ବି ହାକି ମୋଜ୍ଜ୍ କଢ଼ି ଅଦରି ସଜ୍ଜି
ମାଦିଶିଦ ମୁତ୍ତି ମୀନାଦରେ ଅଦର ସୁଟ୍ଟୁ ତୁମଦୁ ମାଦି ହାତିଦ୍ଵୟ କୋଲ୍ଲତରୁ
ଅଦର ଅର୍ପନ ଚୋଦ୍ୟକିସି, କୋଲ୍ଲତରୁନ ତୋଳ୍ଟ ହାକୋତିଦ୍ଵୟ ହାଳେ ମୀନାଦରେ
ଅଦ୍ର ଗେଂଦଲ ହାକି ସୁଟ୍ଟୁ ଅଦର ଜୋଲି ମେଲେ ଜୁଦ୍ଧ ମୋଯେନ ଗେଲି, ଗୁର୍ଦୁ
ହୋଇ ହୋଇ ମାଦି ଗୋଟା କାଯି ଗୁର୍ଦୁ ଚଟ୍ଟି ମାଦି ଅଦ୍ରକେ ହାକିତିଦ୍ଵୟ;
ଅଜ୍ଞପଦ୍ମଗେ ତିଂବକେ କୁ ମୁଖୁଙ୍କି ଗୈମୁଗ ଲାଯାଗୁର୍ବିତାର୍ଥ ବନଦୁ ମୁଂଦି ମୁଗ୍ଗେ
ହେଚ୍ଛିଗେ ଲୁଂବତିଦ୍ଵୟ ଇଦ୍ର ଅବ୍ରେବୁବିନ୍ଦି ହୋର୍ଦ୍ର ମୁନେଲିଦ୍ର ବେରେଷ୍ଟ ସିକ୍ଷୁତିତ.

ಇದರಲ್ಲಾ ನೆನ್ನಿಕಂಡೆ ಅಜ್ಞಪ್ಪ ತೀರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಉಗ್ಗವ ಸುಧಾನೋಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದಾದಾಗಿ ನೆಂಮ ಮಾಡಿತೋ, ಇಂದುನೂ ಹಾಗೆ ಆತೋ.

“ಲಂಗ್ವಾ, ಅಜ್ಞಪ್ಪ ನಿಮ್ಮ ನೋಡಿಕೆ ಭಾಕನ ನೀವೇ ನಾಚಿಕೆ ಆತ್ಮನಾ?”
ಸುಧಾ ಕೇಳಿ.?

“ಆಗ ನಂಗೆ ಹನ್ನೆರಡ್ ಪೋಸ್ಟ್ ನನ್ನ ಉಗ್ಗವ ಯಾಗುಳು ಅದರ ಮೊಟ್ಟೆಲ್ಲ ಕುದಿಸಿಕಂಡೆ,

“ನಮ್ಮ ಕುಂಜಕ್ಕಂಗೆ ಯಾವ ದೂರೆ ಮಂಜಾ ಸಿಕ್ಕಿದೆನೋ? ಎಂತ ನನ್ನ ತಲೆ ಮೂಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಗೆ ಇದು ಅಂತಿಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ವಿಷಯ ಆಗಿದೆ.

ಆಗ ನಾ “ನಂಗೆ ದೊರೆ ಮಂಜುನ್ನು ಬೇಡ ಪರೆ ಮಂಜುನ್ನು ಬೇಡ”

ನಿನ್ನ ಬುಟ್ಟ ನಾ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಕಿಲ್ಲೇ.” ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ.

“ಅದ್ದ ಹೇಂಗಾದ್ದೀ? ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ನೀ ಈ ಮನೆ ಬುಟ್ಟ ಹೋಗಿಯೇ ಹೋಕಲ್ಲೇ? “ಉಗ್ಗವ ಹೇಳಿತ್ತೇ.

“ದೊರೆ ಮಂಜನೋಟಿಗೆ ನಾನೇ ಏಕೆ ಹೋಕು? ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಕಳ್ಳಿನಿ”- ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ.

ಆಗ ಉಗ್ಗವ ನೆಗಾಡಿಕಂಡ್, “ದೊರೆ ಮಂಜಂಗೆ ಗೂಡೆ ಬೇಕಾದ್. ಹೈದಂಗಳಿಗೆ ಗೂಡೆಗಳ ತಂದವೆ ಹಾಂಗೆ ನಿನ್ನನೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರನೋಟಿಗೆ ಕಳ್ಳಕಲ್ಲೆ”. ಎಂತ ಉಗ್ಗವ ಹೇಳಿದ್ದೇನ್ನು. ಆಗ ನಾ ಮರ್ಮಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಪ್ಪ ನನ್ನ ನೋಡಿಕೆ ಬಾಕನ ನಂಗೆ ಒಂದು ಕಿರ್ದೆ ಉಡ್ಡಿ ಅವರ ಎದ್ದು ಮೊಂದಿಲ್ಲಿ ಕುಡಿಸಿದ್ದೋ. ನಾ ಮೆಲ್ಲಂಗೆ ಒರೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕಾಕನ ಮೊರ್ಲುನ ಹೈದನ ವೋರೆ ನೋಡಿ ಕುಸಿ ಆರ್. ಅಷ್ಟಾಕನ ಅವ್ಯಾಸ ಸುಪುಂಡೆ, ಕಲ್ಲಿದ ಅವಲಕ್ಷ್ಯ ಅದರ ಮೇಲೆ ಎರ್ಡು ಬಾಲೆ ಹಣ್ಣು ಇಸಿ ಅದರೋಟಿಗೆ ಚಾ ತಕಂಡ್ ಬಂದೋ. ಬಂದೊವ್ಯೇಲ್ಲಾ ತಿಂಡಿ ತಿಂದ್ ಆಕನ ಗೂಡೆ ನಾವ್ಯ ಒಪ್ಪಿಗೇಂತ ಹೇಳಿ ಹೋರ್ನ್ಯೋದೋ- “ಉಗ್ಗವ ಹಳೆ ಕತೆನೆಲ್ಲಾ ನೆಂಪಿಸಿಕಂಡ್ ಸುಧಾನೋಟಿಗೆ ಹೇಳಿತ್ತೇ.

ಅಷ್ಟಾಕನ ನೀರಡಿಕೊಟಗನ ಹಕ್ಕಲೆ ಸೀರೆ ಒಗ್ಗುವ ಕಲ್ಲಾನ ಹಕ್ಕಲೆಂದ ಬಂದೇ ಸಮಾ “ಸುಧಾ-ಒ ಸುಧಾ”- ಎಂತ ಕರೆವ ಅವ್ಯಾಸ ದನಿ ಕೇಳ್ತೇ.

‘ಉಗ್ಗವಾ, ಅವ್ಯಾಸ ಕರ್ದಾವೆ. ಏಕೇಂತ ಕೇಳಿ ಬನ್ನೆ’- ಎಂತ ಹೇಳಿ, ಕೈಲಿ ಹಿಡ್ಡಂಡಿದ್ದ ಲಂಗದ ಕೊಡಿಗಳ ಅಲ್ಲೇ ಕೊಡ್ಡಿ ಸುಧಾ ಅವ್ಯಾಸರಲಿ ಓಡ್ತೋ.

ಅವ್ಯಾಸ ಹಕ್ಕಲೆ ಬಾಕನ ಅದರ ಎರ್ಡು ಕೆಬಿಗಳ ಬೆರಿಂಟಿ ಅವ್ಯಾಸ ಮೊಯ್ದುಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ದೋ.

‘ಎಮ್ಮೆ ನಾ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳ್ತೇ ಅಂಗಿ ಜೋಬು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಒಗ್ಗುಕೆ ಹಾಕೊಕೊಂತ ಇಂದಾ ನೋಡು ಅದರ ಒಳಗೆ ಎಪ್ಪೇಲ್ಲಾ ಲೋಟಣೆಗ ಒಳ್ಳೋ’.- ಎಂತ ಹೇಳಿ ಅದರ ಲಂಗದ ಜೋಬುಂದ ಒಂದೊಂದೇ ತೆಗ್ಗೊದ್ದು ಕೆಳಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಇಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ದೋ.

ಗಜ್ಜಗ, ಜೆಬ್ಬಿ ಆಡಿಕೆ ಇಸಿಕಂಡ ಚಪ್ಪಟಿ ಕಲ್ಲೋಗ ಮುಣ್ಣ ಬೀಜ, ಕಡ್ಡಿ ತುಂಡುಗ ಜೋಕುನ ತುಂಡುಗ ನೆಲ್ಲಿಕ್ಕಾ ನೆಕ್ಕರೆ ಮಾಯ್ದು ಮಿಡಿಗ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದೊಂದೇ ಹೋರಗೆ ಬಾತ್.

ಸುಧಾ ಅವ್ಯಾಸ ಕೈಯಿಂದ ಬುಡಿಕಂಡ್ ಅದರೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕಂಡ್ ಇದ್ ಲಂಗದ ಜೋಬುಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕಂಡ್, ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತರ, ಬೆನ್ನಿಗೆ ಎರ್ಡು ಗುದ್ದು ಬೀಳ್ಳುಂತ ಅಂಬೆರ್ಪುಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ ಕಿತ್ತತ್. ಉಗ್ಗವನ ಹಕ್ಕಲೆ ಬಂದ್ ನೋಡ್ದೇ ಉಗ್ಗವಂಗೆ ಆಗಳೇ ಹೊಲ್ಲು ಆಗಿತ್ತೇ. ಅದ್ ಸೂಜಿ ನೂಲುನ ತೆಗ್ಗು, ಅದರ ಎಲಾಡ್ಡೆ ಚೆಂಬಿ ಒಳಗೆ ಹಾಕಿ ಲಂಗನ ತೆಗ್ಗುಕಂಡ್ ಅದರ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿತ್ತೇ.

ಸುಧಾಂಗೆ ಬಾಳ ಬೇಜಾರಾತ್. ಇನ್ನು ಪಳ್ಳೆ ಕೇಳಿಕೆ ಇಂದ್ರ ಉಗ್ರವ ಸಿಕ್ಕಿಕಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಮಾಡ್ಯಾಂತ ಏಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಅಕ್ಕ ರಾಧ ಏನೋ ಮಾಡ್ಯೇಂತ ನೋಡಿಕೆ ಅದರ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋತ್ತೋ.

ರಾಧ ಎದ್ದೀಗೆ ರಾಸಿ ರಾಸಿ ಬಳಿಗಳ ಹಾಕಂಡ್ ಕುದ್ದಿತ್ತ್. ಆಗ ಸುಧಾಂಗೆ ನೆಂಪಾತ್. ಇಂದ್ರ ಅಕ್ಕನ ನೋಡಿಕೆ ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪದ ನೆಂಟ್ರೋಗ ಬಾದ್ಯಾಂತ. ರಾಧ ಗೂಡೆ ಬಾಳ ಮೊರ್ಲು ಇತ್ತ್. ತಾನೋ ಮೊರ್ಲುಂತ ಹಂಕಾರನೂ ಇತ್ತ್. ಅದ್ದೋ ಯಾವ ಗಂಡ್ ಬಂದರೂ ಒಮ್ಮುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದೇ ಸರಾಕ್ಕಿ ಕೆಲ್ವದ ಹೈದನೇ ಬೇಕೂಂತ ಆಸೆ. ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂದಗಳ ಅದ್ದೋ ಬುಟ್ಟಿ ಕಾರಣ ಅಪ್ಪ, ಅಪ್ಪಂಗೆ ರೋಸಿ ಹೋಗಿತ್ತ್. ಈ ಸಲ ಅದರು ಅಕ್ಕಂಗೆ ಮೊದ್ದೆ ಆಗಲೀಂತ ತಂಗಿಗೆ ಆಸೆ.

ತಂಗೆ ಇದ್ದ್ಲಿ ಯಾವ ಬಳಿಗಳ ನಾ ಇಸ್ತೋಕು? ನಂಗೆ ಹಂಚ ಸಾಯ ಮಾಡ್” - ಎಂತ ಕೇಳ್ತ್.

ಸುಧಾ ಬಳಿಗಳ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ

“ಇಂದ್ರಾ ಈ ಮುತ್ತು ಚೂರು ಅರ್ಣಿಣ ಬಣ್ಣಿದ ಬಳಿಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬು ಬೊಟ್ಟು ಇದ್ದ ಪಚ್ಚೆ ಬಳೆನ ಸೇರಿಸಿಕಂಡ್ ಹಾಕ್ ಬಾಳ ಮೊರ್ಲು ಕಾಂಚೊದು. ರಾಧಾಂಗೆ ತಂಗನ ಆಯ್ದ್ ನೋಡಿ ಬಾಳ ಕುಸಿ ಆತ್ ಬೇಕಾದ ಬಳಿಗಳ ಹೆರ್ಚಿ ಕೈಗೆ ಹಾಕಂಡ್ ತಂಗೆ ಹೋರಿ.

“ಹೇಂಗೆ?” - ಎಂತ ಕೇಳ್ತ್.

“ಬಾಳ ಮೊರ್ಲು ಕಂಡದೆ” - ತಂಗೆ ಹೊಗಲ್ತ್ ಸುಧಾ ಅಕ್ಕನೊಟ್ಟಿಗೆ

“ಅಕ್ಕು ನಿಂಗೆ ತಿಂಬಕೆ ಸುರ್ಖಿ ಮೂರಿ ತಂದ್ ಹೊಡೊಹೊ” ಯಂತ ಕೇಳ್ತ್.

“ಏಕೆ? ನಿಂಗೆ ತಿಂಬಕೆ ಆಸೆ ಆದೆನೋ? - ಎಂತ ರಾಧ ಕೇಳ್ತ್.

“ಹಾಂಗೇನಿಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳ್ದ್” - ಸುಧಾ ಹೇಳ್ತೇ. ತಂಗನ ಗುಟ್ಟು ಅಕ್ಕಂಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಿನೋ? - ಅದ್ದೇ ತಿಂಬಕೆ ಆಸೆ ಆಕನ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕನ ಮನ್ಯಾಯಿಸಿ ನಾಗಣ್ಣಿಬಟ್ಟ ಹೋಟ್ಲೊಂದ ವಿನಾದರ್ ತಂದ್ ಹೊಡಿತ್ತ್. ತಂದ್ ಕೊಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕನೂ ಅದ್ದೇ ಪಾಲ್ ಹೊಡಿತ್ತ್.

ರಾದನ ಹಕ್ಕುಲೆ ಹಂಜಾ ಪುಡಿಕಾಸ್ಗ ಇರಿದ್ದ್ವೂ ಅದ್ದೋ ಲೇಸ್, ಬನಿಯನ್ ಕೊಕ್ಕೆ ಸೂಡಲಿ ಹೊಲ್ಲೊ ಮಾರಿತ್ತ್. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅದ್ದೇ ದುಡ್ಪು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತ್.

ಇಂದ್ರಾ ನಾಕ್ ಸುರ್ಖಿ ಮೂರಿ ತಾ” - ರಾದಾಂಗೆ ದುಡ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತ್. ಸುಧಾ ಕುಸಿಂದ ನಾಗಣ್ಣಿ ಬಟ್ಟ ಹೋಟ್ಲೊಗೆ ಹೋತ್ತೋ. ಮನೆಂದ ಹತ್ತ್ ಮಾರ್ ದೂರ ಹೋಟ್ಲೊ ಇತ್ತ್. ತಿಂಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕಂಡ್ ಮನೆಗೆ ಬಾಕಾಕನ ದಾರಿಲಿ ಬಿನ್ನದಾಚಾರಿ ಸುಂದರ ಸೇಟ್ನ ಸಣ್ಣ ಅಂಗ್ರಿನ ನೋಡ್ತ್. ಅಂವ ಎದ್ದೋ ಇಸಿಕಂಡಿದ್ದ ಮೋಸಿನ ಗೆಂಡಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಳ್ಳವೆಲಿ ಉರ್ದಿ, ಉರ್ದಿ ಕಿಚ್ಚಿ ಸರಿ ಮಾಡಿತ್ತ್. ಸುಧಾನ ನೋಡ್ ಸುಂದರ ಸೇಟ್ ಅದರ ಹಕ್ಕುಲೆ ಕರ್ದ್ ಕೊಂಡಾಟಲಿ.

“ಪನ್ನನೆ ಗೂಡೆ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋರ್ಬ್? ಕೈಲಿ ಎಂತದ್? ಅಕ್ಕಂಗೆ ತಿಂಡಿನೋ?”

ಎಂತ ನೇಗಾಡಿಕಂಡ್ ಕೇಳ್ತು. ಸುಧಾ ತಲೆ ಹಂದಾಡಿತ್ತಾ.

“ ಇಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕೆಲೆ ಬಾ. ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕನ ನೋಡಿಕೆ ಇಂದ್ ಗಂಡ್ ಬಂದವೆನೋಂ?”
ಸೇಟ್ ಕೇಳ್ತು “ಎಲ್ಲಾ ಇಂವಂಗೆ ಹೇಂಗೆ ಗೊತ್ತಾತ್? ಅಗಳೇ ಅಕ್ಕನ ನೋಡಿಕೆ
ಗಂಡ್ ಬಂದದೇಂತ ಉರೆಲ್ಲಾ ಸುದ್ದಿ ಆಗುಟ್” - ಎಂತ ನೆನ್ನಿಕಂಡ್ ಸುಧಾ ಹೌದೂಂತ
ತಲೆ ಹಂದಾಡಿತ್ತಾ.

“ಎಲ್ಲಿನ ಹೈದ್ ಸೇಟ್ ಕೇಳ್ತೇ. “ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಂಗೆ ಹೊತ್ತಾತ್. ನಾ ಬನ್ನೆ” - ಎಂತಾ
ಸುಧಾ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೇ ಓಟಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಾತ್.

ರಾಧ ಸುಧಂಗೆ ಬೊಯ್ತು “ಏಕೆ ಇಷ್ಟ್ ಹೊತ್ತು ಮಾಡ್? ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟ್ ಹೊತ್ತಾತ್?
ದಾರಿಲಿ ಸೇಟ್ ಕರ್ನ್ ಮಾತಾಡಿದರ ಹೇಳ್ತು.

“ಆ ಸೇಟ್ಗೆ ಉರ್ಜು ಸುದ್ದಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಕ್.

ನೀ ಯಾರ್ ಕೇಳ್ತು ನಂಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇಂತ ಹೇಳೊಕು. ಮನೆ ಇಚಾರ
ಬೇಯೊವ್ವೆ ಗೊತ್ತಾತ್ಕಿ ಬೊತ್ತು. ಮಕ್ಕಳ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಡಿಕೆ ಸುಲಭಾಂತ ಅವ್ವೆ ಗೊತ್ತುಟ್ಯಾ
. - ರಾಧಾ ಗೊಣ್ಡಿಕಂಡತ್.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರ್ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ನೆಂಟ್ರ್ಗ್ ಬಂದೂ. ಅಕ್ಕ
ಸಿಂಗಾರ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಕೋಣೆಲಿ ಕುದ್ದೆ ಕಂಡಿತ್ತು. ರಾಧನ ಅಪ್ಪ, ಅವ್ವ ಸದ್ಗರಲಿ
ನೆಂಟ್ರ್ಗಳಿಗೆ ನೀರ್ ಹೊಟ್ಟೆ ಮುಚ್ಚಲಿ ಕುದ್ದಿಸಿದೂ. ನಾಕ್ ಜನ ಗಣಕ್, ಎರ್ ಜನ
ಹೆಣಕ್ ಬಂದಿದ್ದ್ವು. ಅಪ್ಪ ಕೆಲ್ಲದ ಆಳ್ ಚೆನ್ನಪ್ಪನ ಕರ್ನ್ ಚಾಳೆ ಹತ್ತಿ ಬೆಂಡ ತೆಗ್ಗಕೆ
ಹೇಳ್ತ್ವೆ. ಚೆನ್ನಪ್ಪನ ಕುಸಿಲಿ ಚಾಳೆಗೆ ಸರಸರ ಹತ್ತಿ ಬಿದಾರ್ ಬೆಂಡಗಳ ಉದ್ದಿಸಿತ್ತಾ.
ಇನ್ನೊಂದು ಕೀಲೆಂದ ಬೆಂಡಗಳ ಉದ್ದಿಸಿಕೇಂತ ಅದರ ಪಕ್ಕಲಿದ್ದ ಹೊತ್ತಳಿಗೆನ ಹಿಡ್ದು.
ಜಾಗೆ ಪಗರಿಕನ ಒಮ್ಮೆಲೇ “ದುಡುಂ” - ಎಂತ ಕಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಸದ್ಗಾತ್. ಹತ್ತಾಳ್
ಎತ್ತರದ ಚಾಳೆಂದ ಬಿದ್ದ ಚೆನ್ನಪ್ಪಂಗೆ ಮೊತ್ತಿ ತಪ್ಪಿತ್ತಾ. ಎಲ್ಲೊವು ನೆಂಟ್ರ್ಗಳ ಬುಟ್ಟೆ
ಚೆನ್ನಪ್ಪನ ಸುತ್ತ ಸೇರ್ನ್ನು. ಮೋರೆಗೆ ನೀರ್ ಚುಪ್ಪಿಸಿದೂ. ಗಾಳಿ ಹಾಕಿದೂ. ಉಹುಂ
ಅಂವ ಹುಂದಾಡಿಲ್ಲ. ಮೂಂಕಿಗೆ ಕೈ ಹಿಡ್ದು ನೋಡ್ತ್ವೆ. ಉಸ್ತಾಡಿತ್ತಾ. ರಾಧನ ಅಪ್ಪಂಗೆ
ಧ್ಯೇಯ್ ಬಾತ್ ಸತ್ತೆಲೇಂತ ಡಾಕ್ ಬಂದೂ. ಇಂಜೆಕ್ಕೊನ್ ಕೊಟಕ್ತೊ.

“ಹದ್ದು ಬೊಡಿ ಇನ್ನ ಅರ್ಥ ಗಂಟೆಲಿ ಮೊತ್ತಿ ಬಾದು” - ಎಂತ ಹೇಳ್ತ್ವೆ
ಚೆನ್ನಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಸುದ್ದಿ ಹೋತ್ತು. ಅಂವನ ಹೆಣ್ಣು ಮೊರ್ಕಂಡ್ ಬಾತ್ ಎಲ್ಲೊವು
ಅದ್ದು ಸಮಧಾನ ಮಾಡ್ತ್ವು. ಈ ಗಡಿಬಿಡಿಲಿ ಬಂದ ನೆಂಟ್ರ್ಗಳ ಎಲ್ಲೊವು ಮರ್ಹ್ತು
ಹಂಜಾ ಹೊತ್ತಾಲಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಕಣ್ಣು ಬುಟ್ಟೆ ನರ್ಜಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತು ರಾಧನ ಅಪ್ಪಂಗೆ
ಜೂವ ಬಂದಾಂಗೆ ಆತ್. ಒಳಗೆ ಬಂದ್ ನೋಡ್ತೇ ಬಂದ ನೆಂಟ್ರ್ಗ್ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಜಾಗ
ಶಾಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ್ವು. ರಾಧ ಕೋಣೆಂದ ಹೊರಗೆ ಬಾತೇ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸಲನೂ ಮೊದ್ದೆ
ಮುರ್ತಿಂತ ಸುಧಾಂಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಜಾರಾತ್.

* * * * *

ಆರತಿ ಹಾಡು

- ಎಂ.ಜಿ. ಕಾರ್ವೇರಮ್ಮೆ

ಸೋಬಾನೆ ಸೋಬಾನೆ
ಸೋಬಾನೆ ಹೇಳೊಮೋ
ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮಂಗು
ರುಕ್ಷಣಿ ದೇವಿಗು
ಸೋಬಾನೆ ಸೋಬಾನೆ
ಸೋಬಾನೆ ಹೇಳೊಮೋ ||1|| ಸೋಬಾನೆ

ಹೊಳ್ಳವ ಮಣಿಗಳ
ಚಿನ್ನದ ಪೀಠಲಿ
ರಾಜ, ರಾಣಿನ ಹಾಂಗೆ
ಮೊದ್ದಕ್ಕ ಕುದ್ದೊಳ್ಳೊ
ಪಟ್ಟಿ ಸೀರೆನ ಉಟ್ಟಿ
ತಟ್ಟೆಲಿ ಆರತಿ ಬೆಳ್ಗಿ
ಮುತ್ತಿನಾರತಿನಾ ಬೆಳ್ಗೊಮೋ ||2|| ಸೋಬಾನೆ

ಚಿನ್ನದ ಹರಿವಾಣಲಿ
ಕುದಿರ ನೀರೊನ ತುಂಬಿ
ದಳಿಯದ ನೆಣ ಹೋಸಿ
ಆರತಿ ಬೆಳ್ಗೊಮೋ
ಪಟ್ಟಿ ಸೀರೆನ ಉಟ್ಟಿ
ಮುತ್ತೆದೆ ಹೆಣ್ಣಕ್ಕ
ಚಿನ್ನದಾರತಿನಾ ಎತ್ತೋಮೋ ||3|| ಸೋಬಾನೆ
ಹವಳದ ತಟ್ಟಿ ತುಂಬ
ಅಕ್ಕಿನ ತುಂಬಿಕಂಡ
ಮುತ್ತೆದೆ ಹೆಣ್ಣಕ್ಕ ನಾವು
ಆರತಿ ಬೆಳ್ಗೊಮೋ
ಅಕ್ಕಿನಾರತಿನಾ ಎತ್ತೋಮೋ ||4|| ಸೋಬಾನೆ

* * * *

ಕತ್ತಲೆ - ಬೊಳ್ಳು

- ಲೀಲಾ ದಾಮೋದರ

ಕತ್ತಲೆ ಬೊಳ್ಳುನ ವೈರಿತ
ಹೇಳೊಂಡುವು ಯಾರ್?
ಕೆಟ್ಟದರ ಎಲ್ಲ ಕತ್ತಲೆಗೂ
ಒಳ್ಳೆದರ ಎಲ್ಲ ಬೊಳ್ಳುಗೂ ಹೋಲ್ಲಿ
ಕತ್ತಲೆ ಬೊಳ್ಳುನ ಸ್ನೇಹಕೆ
ಹುಳಿ ಹಿಂಡಿದವು ಯಾರ್?
ಕದ್ದಿರ್ದು ಕಳ್ಳ ಕರಿಗುಡಿ ಕತ್ತಲೆಲಿ
ಅದ್ದ ಕತ್ತಲೆನ ತಪ್ಪಾ?
ನಡ್ಡಿರ್ದು ಹಗಲಾಲಿ
ಅದೆಷ್ಟ್ವೇ ಒಳ್ಳ ಕೆಲ್ನಗ
ಅದ್ದ ಬೆಳಕ್ಕ ಅಪ್ಪರದ್ದೇ ಒಪ್ಪಾ?
‘ಕಳ್ಳತನ’ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಭಾಗವೇ ಆದವ್ಯೇ
‘ಕತ್ತಲೆ’ ಒಂದು ನೆವನ ಮಾತ್ರ!
ನಿತ್ಯ ನಡ್ಡಂಡುಟ್ಟಲ್ಲ ಹಗಲ್ಲ ದರೋಡೆ
ಬೊಳ್ಳುದ್ದು ಏನುಟ್ಟು ಇದರ್ಲಿ ಪಾತ್ರ?
ಗಡ್ಡದ ಜೋಗಿನ ಕಿಂದರಿ ನಾದಕೆ
ಮನೆ ಮರಗಂಳ್ಳ, ಸಂಧಿ ಗೊಂದಿಂದ
ಎಲಿಗಳ ಸಾಲ್ ಹೊರ್ನ್ ಬಂದ ಹಾಂಗೆ
ನೋಟು ಅಮಾನ್ಯವೇ ಕಾರಣ ಆಗಿ
ಗೊಣಿ ಮೂಟೆಂದ ನೆಲದ ಮಾಟೆಂದ
ಸಂಪತ್ತನ ಹೋಳಿನೇ ಹರ್ಧಂಡುಟ್ಟಲ್ಲ!?

ಹಗಲಾಲಿ ಕದ್ದುದೋ ಕತ್ತಲೆಲಿ ಕಬಳ್ಳಿದೋ
ಹೇಳುದು ಹೇಂಗೆ?
ಒಮ್ಮೆ ಉಹಿಸಿಕಣಿ ಕತ್ತಲೇ ಆಗದ ಜಗತ್ತನ

ಒಂದು ಕೂಸು ಆದರೂ ನಿಲ್ಲುದಾ ನೆಮ್ಮುದಿಲೀ ಬೇಗ?
 ನವಿರು ಭಾವಗ ಕನೆಗಟ್ಟುದು
 ಹೊಂಗನಸುಗ ಸಾಂದ್ರ ಆದೇ ಆಗ !
 ನಾವಾದರೂ ಹೇಳ್ಣುಲೇನಾ ಅಯ್ಯೋ ನಿಲ್ಲೆಲ್ಲಕು
 ದೀಪ ಕೆಡ್ಡು ಬೇಗ!?
 ಸೂರ್ಯ ಕಂತ್ತಾತಿದ್ದ ಹಾಂಗೆ
 ಕತ್ತಲೆ ಹೆಗ್ಗಳೊನ ತಬ್ಬಿಕಂಡದೆ, ಜೋಗುಳ ಹಾಡ್ಡೆ
 ಬಳಲ್ಲ ಹಗಲೊ ಕತ್ತಲೆನ ಮಡಿಲೊಲಿ
 ಸುಖ ನಿದ್ದೆಗೆ ಜಾರ್ದೆ, ಕನಸ್ ಕಂಡದೆ
 ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಕೊಲಿ ಕಾಣದ ನಿಗೂಢ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
 ಕತ್ತಲೆನ ಕಾವಳಲಿ ತರ್ಕಂಡದೆ
 ಹೋಟ್ಯಂತರ ಗ್ರಹತಾರೆ ನಿಹಾರಿಕೆಗ
 ಕರಿ ಕತ್ತಲೆಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರ್ಷವೆ.
 ಮತ್ತೆ ಆದ್ದೆ ಸೂರ್ಯೋಽದಯ
 ತೆಕ್ಕೆ ಸಡ್ಡಿಸಿದ ಕತ್ತಲೆ
 ಬೊಳ್ಳುಗೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿ
 ಮರೆಗೆ ಸರ್ದಾದೆ, ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಪಡ್ಡಾದೆ.
 ಮನಾ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ, ಸೂರ್ಯೋಽದಯ
 ಹಗಲೊ ಇರ್ಲಾನ ಆವರ್ತನ
 ಕಾಲರಾಯನ ನಿಯತ ನಿಯಮದ ಲಯಬಧ್ಯ ನರ್ತನ
 ಕಳ್ಳ ಸುಬಗರ ಪಾಪ ಮ್ಯಾದ ಲೇಪ ಇಲ್ಲಾದ ವರ್ತನ
 ಕಾಲರಾಯನ ನರ್ತನ!

* * * * *

ಪಾಲ್ ಪಟ್ಟಿ

- ಯು.ಸು.ಗೌ ಗುತ್ತಿಗಾರು

ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ
ನೆತ್ತೆನ ಬೆಗ್ಗೊರಾಗಿಸಿ
ಬೆಂದ್ರ ಬೆಳ್ಳಿದ ಅಲಫಲ ನೆಲ ಹೊಲ;
ಮೊಟ್ಟೆ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಮಕ್ಕಳ,
ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳ್ನ ಹೇಂಗೋ ಸಾಂಕಿದೂ,
ಮಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲ ದೊಡ್ಡಿತಾಗಿ ದೂರ ಹೋದೊ
ಪೇಟೆ ಕೂಟಲಿ ಉಂರು ಕೂಟನ ಮರ್ಹ್ನೂ
ಆದರೆ, ನೆಂಪಾತ್ ಒಮ್ಮೆ ಅವುಕೆ

ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಅಜ್ಞ ಅಜೆಯಾಗಿ ಪಾಲ್ ಪಟ್ಟಿಗಾಕನ,
ಅಜ್ಞ ಅಜ್ಞ ಬೆಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬದ್ದುನ ಪಾಲ್ ಮಾಡಿಕೆ
ಉಂರ ಗೂಸರ ಕರ್ನ್ನಿ
ಹೈದಂಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟವರೂ ಕರ್ನ್ನಿ
ಅಜ್ಞ ಅಜ್ಞ ಮೂಲೆ ಸೇರ್ಹ್ನೂ.

ಕಣ್ಣೆದ್ರೇ ಸ್ಥಿರ ಚರ ಎಲ್ಲ ಪಾಲಾತ್
ಅಜ್ಞ ಅಜ್ಞ ಉಣಿದೆ ಉಡದೆ
‘ನಾಳ್ಳ’ನ ಖಿಚಿಗೆಂತ ಉಳಿದ ಗಂಟೊನೂ ಪಾಲಾತ್
ಪಾಲ್ ಅಟ್ಟಿನ ಅಕೇರಿಗೆ

ಅಜ್ಞ ಒಂದು ಮಂಜನ ಪಾಲಿಗೆ ಬೀತ್
ಅಜ್ಞ ಇನ್ನೊಂದು ಮಂಜನ ಪಾಲಿಗೆ ಅಲ್ಲಾ
ಸೋಸೆನ ಬಾಯಿಗೇ ಬೀತ್
ಅಂದ್ರ ಮೊದುವೆಲಿ ಸಂಸಾರ ಸಮಾಜಬಾಂಧವು
“ನೀವು ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳ್” ಅಂತ ತಲೆಗೆ
ಅಕ್ಕಿ ಕಾಳ್ ಹಾಕಿದ್ದೀ ನೆನಾಗಿ ಅಜ್ಞ ಅಜ್ಞ
ಇತ್ತೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ‘ಬಳ ಬಳ’ ನೀರ್ ಬಾತ್
ಅತ್ತೆ ಬಂದೊಷ್ಟು ಉಟಕೆ ನೀರ್ ಬಾತ್

ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಾ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳ್ಣಿ
ಆ ಹೈದಂಗ ವೃದ್ಧಾಶ್ಮಾಗಳ
ವಿಳಾಸ ಕೇಳ್ಣಾ ಒಳಿಗಡ!
ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಅಜ್ಞ ಅಜ್ಞ ಮಕ್ಕ ಮರಿ ದನ ಕರ್
ಅಲ ಪಲ ನೆಲ ಹೊಲ ಪಾಲ್ ಪಟ್ಟಿ-ಪಟ್ಟಿ-ಪಟ್ಟಿ .....

* * * * *

ಯಾರ್ ಹೊಣೆ?

- ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ ಮದೆ

ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ ಸೋಮಾರಿಗಾದವೆ

ಹೇಳುಟ್ಟು ಚಾಮುಪ್ಪ ಕಂಡದರ

ಕೋಪಟೆ ಮಾಡ್ಡಪ್ಪ ಮಂದಗ ಆದವೆ

ಹೇಳುಟ್ಟು ಚಾಮುಪ್ಪ ಅನುಭವಂದ

ಆಡುವ ಮಕ್ಕೆ ಆಡಿಕೆ ಹೋದವೆ

ಅಂಗಳ ಇಲ್ಲೆ ಮನೆ ಮುಂದೆ

ರಸ್ತೆಲೆ ಆಟ ರಸ್ತೆಲೆ ಕೊಟ

ನೆವನಕೆ ಉಟ್ಟು ಮನೆ ಪಾಠ

ತಂಜಣೆ ಬುದ್ದಿ ಮಂಜಣೆ ಬುದ್ದಿ

ಪೀಂಕೊಸುವ ಬುದ್ದಿ ಅತಿ ಬುದ್ದಿ

ಎಚ್ಚರೆ ತಪ್ಪಿರೆ ಪೀಂಕೊಸಿಬುಟ್ಟವೆ

ದೂರ ಇಸಿದರ್ಪ್ಪ ಸುಕವುಟ್ಟು

ಭಾಷೆಗೆ ಉಟ್ಟು ಕರ್ಳಾದ್ದು ಗಂಟೆ

ಎಳ್ಳಂಡ್ದು ತಬ್ಬಿದೆ ಅವ್ವನಂಗೆ

ಕೂಡ್ಲುವ ಸಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಗೆ ಉಟ್ಟು

ಅದ್ದು ಸಾಂಕೆದೆ ಜನಕೆ ನೆಲೆಕೊಟ್ಟು

ಮನೆಲಿ ಜನ ಇದ್ದರೂ ಸನ

ಫೇಸೊಬುಕ್ಕು ಒಳಗೆ ಆಗೊಂದೆ

ಮನೆಯೋಳಗೇ ಮಾತ್ರ ಆಡದೆ ಹೋಚರೆ

ಅವ್ವನ ಭಾಷೆ ಸತ್ತೋದೆ

ಆಸೆಗೆ ಕೈ ನೀಂಡಿ ‘ಸಿಡ್ಡಂಡ್ಡು’ ಸತ್ತವೆ

ಯವ್ವನ ಕಾಣದೆ ಜೀವನಲಿ

ಸತ್ತರೆ ಸಾಯಲಿ, ಕೊಂಡವೆ ಜನಗಳ

ಮುಗ್ಗರ ಪಾಲಿಗೆ ಯಮನಾಗಿ

ಹುಟ್ಟುವ ಪೀಳಿಗೆ ತಬ್ಬಲಿಗಾದವೆ

ಬದ್ದನ ದಾರಿ ತಮ್ಮೋದೆ

‘ಸಮಾಜ ಪಾಠ’ ಸರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ

ಮಸಣನೇ ಆದೆ ಈ ಭೂಮಿ

* * * * *

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ

- ಸ್ವಿತಾ ಅಮೃತೋರಾಜ್

ಅಮೃತೆಂದ್ರಿ.....
ನಮ್ಮಾಂಗಲ್ಲ ಬುಡಿ ನೀವುಗೆ
ನೀವುಗಿಲ್ಲ ಸಾವಿರ ಪಾಲ್
ನಮ್ಮಾಂದ ಮೇಲೆ

ಹೌದಾ..? ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಪರಂಡಿಕಾಕನ
ಅರೆ! ಉಗ್ನವ್ಯಾ ಇದೇ ಸೋಭಾನೆ ಹಾಡಿ
ಅವ್ಯಾ ಕೆಬಿದ್ದ ಒಟ್ಟೆ ಕೊರ್ಡ್ದಿರುದಾ....?

ಇಲ್ಲಿ, ಕೆಳ್ಳಿಕೋಂಡು ಹೋದರೆ ಸಿಕ್ಕಿದ
ಗುಲಗಂಜಿ ಸುಕಾನೂ ಅಥರ್ ಹುಡುಕುದ್ದರ್ಲೇ
ಸಮಾದು ಹೋದು.

ಎಲ್ಲಾದೂ ಬದಲಾಪುಟು ಈಗ
ಅಂದೊಂಗೆ ಇಲ್ಲಿನೇ ಇಲ್ಲೀಂತಾ
ಮರುಸೊತ್ತು ಆಕಾಕನೆಲ್ಲಾ ಬಡಾಯಿ ಕೊಚ್ಚಿಕಂಬೊದು
ಮುಂದೆನ ತಲೆಮಾರ್ಗ ಅದನ್ನು ಹಾಂಗೇ
ಸಾಗ ಹಾಕುದು.. ಎಲ್ಲನೂ ಬರೇ
ಬೋಗಳೀಂತಾ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದೇನಲ್ಲ.

ಸುಖಿಾ ಸುಮ್ಮಾಂಗನಾ ಈ ಪರಂಚಾಟ
ಹಾಂಗೇ ನಿತ್ತ ಪಿರಿ ಪಿರಿ ಅಜ್ಞಿ ಕತೆಗೆ
ಅಪಚಾರ ಆಕಾಗದಲಾ...?

ಅಮೋರ್ನಿ ಹಿಡ್ಡ ಕಣ್ಣೀರ್ಧ ಕಟ್ಟೆ
ನೀರುಳ್ಳಿ ಚೋಲಿ ಸುಲಿಯಕಾಕನ
ದಂಡ ಮೊಗ್ಗಿ ಹರಿಯೊದು
ಮೆಣ್ಣನ ಗಾಟಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಂತೇಳಿ
ಒಳಗಿನ ಕಾರನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಬ್ಬಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುದು
ದಮ್ಮ ಕಟ್ಟಿ ಒಗ್ರಹಣೆ ಸೊಪ್ಪಿಗೆ

ಹಿಂಗಡೆ ಬೇಲಿ ಮುಟ್ಟು ಓಡಿ
 ಕಣ್ಣ ಮೂಗು ಒರ್ನಿಕಂಚೊದು
 ..... ಹೀಗೇ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋಲಕ್ಕೆ
 ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟುವ ನಿರಂತರ ಕತೆ
 ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹಿಂದನೇ ಓಡಿ ಬಾವ ಗೀತೆ
 ಹಳ್ಳಾದರೂ ಹಳಸಲಾಗ್ಗೆ

ಹೆಣ್ಣಿಂತೇಳುವ ಪಟ್ಟ ಸಿಕ್ಕಿಕಾಕನಲೇ
 ನಾದಿ ನಾದಿ ನಂಜಿಕೋಂಡು ಬಾವ ಬೇಗುದಿ
 ಒಳಗೆ ಹಬೆ ಆಡಿಕಂಡೇ ತಣ್ಣಿಂಗೆ ಸುಡ್ಡುವ
 ಒಳ ಕುದಿ
 ಇದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಶಿಕಾಗದ್ದು ಕಾಣ್ಣಿಕಣಿಕೂ ಆಗದ್ದು

ಸೀತೆ, ಮಂಡೋದರಿ, ದ್ರುಪದೀಂದ ಹಿಡ್ಡು
 ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಹೊಳ್ಳಿನ ತುಂಡುಗ ಉಂಡ ವ್ಯಧಿ
 ಕತೆಯಾಗಿ ಹೋದ ಸಂಗತಿಗ ಮನಸ್ಸಾಗ
 ಬೆಂದು ಮೆಡ್ಡೆಯಾದವೆ ಇಲ್ಲಿ

ಈಗ ಅದೇ ಸುಧುವ ಬೇನೆಗ
 ಪದ ಸಾಲೊಳಗೆ ಮುದ್ದಾರಿಕಂಡ್ದು
 ಮರ್ದಿಕಾಕನ ಸುಲಾಬಲಿ ಅಥರ್ವಕ್ಕೆ
 ಸಿಕ್ಕುಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ.
 ಕಾಲ ಬದಲಾವುಷಿ. ಭಾವನೆಗ
 ಬದಲಾಗುವನಾ...?
 ಇದ್ದು ಪ್ರಶ್ನೆ

* * * * *

ನೆನ್ನಾದೆ ನಂಗೆ ಒಂದೊಂದೇ.....

- ಯೋಗೀಶ ಹೊಸೊಳಕೆ

ಅವ್ವ ನೀವ್ ಅಂದ್ ಹೇಳ್ತಿದ್ದರಿ
ಯಾರ್ಥ್ಯೇ ಮಾಯಿನ ಮರಕ್ಕೆ
ಕಲ್ಲು ಹೊಡಕೆ ಹೋದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನ
ಈ.. ಮಕ್ಕಳೇ
ಹೊಡಿಬೋಡಿ ಲಾಗ ಮಾಡೊಬೋಡಿ ರಗಳೆ
ರಜೆ ಸಿಕ್ಕಿರೆ ಸಾಕ್ ಈ ಮಕ್ಕಳ
ಆಳ್ಳುದು ಹೇಂಗೆ?

ನಮ್ಮ ಕಾಲಲಿ ಮಕ್ಕೆ
ಶಾಲೆ ಮೆಟ್ ಕಲ್ಲು ಹತ್ತೆಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲೆ
ಎಲ್ಲಿಯಾರ್ ಹತ್ತಿರೂ ಒಂದುನೇ- ಎರ್ಡನೇ
ಅಪ್ಪಾಕನ ಅಕ್ಕನ ಹೊಸುನ ನೋಡಿಕಂಕ
ಅಣ್ಣನ ಹೊಸುನ ನೋಡಿಕೆ ಮನೇಲಿ ನಿಲ್ಲವೆ
ಇನ್ನು ಕೆಲವು - ಈಗ ತಿಗುವ ಮಕ್ಕೆ
ಪಂಡ್ಲಿ ಅಯ್ಯಕ್ಕಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೇಜಿ ನಡಿಕೆ
ಕೆಯಿ ಕೊಯ್ಯಕೆ ಗದ್ದೆಗೆ ಹೋತಿದ್ದೋ
ಆದರೆ ಈಗ ಅವ್ವ.
ಕಾಲನೇ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುಟ್ಟು
ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಅವಸ್ಥೆನ ನೋಡಿ
ಹುದ್ದುಕಂಡ್ ಅಲ್ಲಿನ
ನೆನ್ನಾದೆ ನಂಗೆ ಒಂದೊಂದೇ..

ನಾವು ಅರ್ಥಮರ್ಥ ಕಲ್ತರೂ
ಒಬ್ಬನೇ ಮಂಜ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಕುತ್ತಾ
ದೂರದ ಪೆಟೆಲಿ ಲ್ಯಾಕುನ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಕಿರೆ
ಮನೆ ಕಡೆಗ್ಗಾನನೇ ಇಲ್ಲೆ
ಕ್ಷಾ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶಾಲೆ ಮುಗ್ದದೆ
ಇನ್ನಾದರೂ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ ನೋಡಿಕಂ
ಇಧ್ದು ಜಾಗೆನ ಶೂಡಿಕೆ ಬಾದುಲೆನಾ
ಎಂತಕ್ಕೆ ಬಾದು ವಿಚಿಟಿರಜನ್ಮ ಸಿಕ್ಕುದುಲೆ
ಸುಭಿಂಣದಿಜ ನೋಡಿಕೆ ವಿಚಿಜ್ಞ ಹಕ್ಕಿಲೆ ಇಲ್ಲೆ
ಕಾಡ್ ಗುಡ್ಡೆಗೆ ನಾಯಿ ಗ್ಯಂದರೆ ಗ್ಯಾಯಕೆ ನಾ ಬಾದುಲೆ
ನಾ ಇಲ್ಲೆ ಅರಟಿಟಿಟಿ ಗೆ ಕೆಲ್ಸುಕ್ಕೆ ಸೇರ್ನೆ
ಬೇಕಾರು ನೀವುನು ಜಾಗೆ ಮಾರಿ ಇತ್ತ ಬನ್ನಿ
ನನ್ನ ಮಂಜನ ಕ್ಷಾ ಮಾತ್ರಾನ ಕೇಳಿ

ಬೆಳ್ಗ ತಲೆಲಿ ಕುದ್ದುಕಂಡ್ ಅಲ್ಕನ
ಸತ್ತೇ ಸೋಗಲಿ ಇರುವ ಅವ್ಯಾ
ಹಲ್ಲು ಇಲ್ಲದ ಬಾಯಿಲಿ ಹೇಳ್ನ
ಆ ಮಾತುಗ...
ನೆನ್ನಾದೆ ನಂಗೆ ಒಂದೊಂದೇ.....

* * * * *

ಒಂದ್ ಹೈದನ ಸೋಬೇನೆ

- ರೋಹಿತಾಶ್ಚ ಶ್ರೋಂಗಾಜಿ

ಅಂದ್ ಒಮ್ಮೆ ಸಿಕ್ಕಿರೂ ಮಾತಾಡಿ ಒಪ್ಪಿರೂ
ಎಕೊ ಮತ್ತೆ ಹೊಪ್ಪಿ ಹೋದ ಗೂಡೆ ನೀನೆ
ಹಳ್ಳಿ ಹೈದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನ್ ದೂರು,
ಹೇಳ್ ನೀನೆ

ಮನೆ ತುಂಬಾ ಜನನೇ, ಹಟ್ಟಿ ತುಂಬಾ ದನನೇ
ನಿನ್ನ ನೆವನ ಇಷ್ಟ್ ತಾನೆ?
ತೋಟ ತುಂಬಾ ಸೋಗನೆ, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಅಡ್ಡನೆ
ಅಲ್ಲಿ ನಿಂಗೆ ಕೆಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನೆ.

ಅದ್ದೆ ಮಾರಾ ಅಮೃನೆ, ಹಾಲ್ ಕರಿದು ಅಪ್ಪನೆ
ಮನೆ ಒರ್ಧುದು ದಿನಾ ನಾನೆ
ಇದ್ದಾಬುಡು ನೀ ಸುಮೃನೆ

ಒಗಿವ ಮಿಷನ್ ತಂದಳೆ, ಟ್ರಿಜ್ ಮೊನ್ಸೆ ತೆಗ್ನ್ ತೆ
ಎಲ್ಲಿಡಿ ಟಿ.ವಿ. ಉಟ್ಟಿ ಅದ್ ನಿಂಗನೆ
ಕ.ವಿ.ಜಿ.ಲಿ ಕೇಳಿನೆ, ಸ್ಮಾಟಿ ತೆಗ್ನ್ ಕೊಟ್ಟನೆ
ಕೆಲ್ಲಿ ಮುಗಿ ಸಂಜೆ ಬಾನೆ
ಹಳ್ಳಿ ಹೈದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನ್ ದೂರು
ಮನ್ನ ಮಾಡಿ ಒಮ್ಮೆ ಒಪ್ಪಿ ಮನೆಗೆ ಬಾನೆ.

* * * * *

ಕೈ ಬುಡದ ದೇವ್ರು

- ಹೇಮಲತಾ ಗಣಕೇಶ್ ಕಚ್ಚಿಗಳ್ವೆ

ಹೊತ್ತು ಕಂತಿತ್
ಹಿಂಬೋತ್ತು ಆಕಂಡ್ ಬಾತ್
ಸುದುಬಿಸ್ನ್ನನ ಬೇಗೆ...
ಕಡ್ ಮೆ ಅತ್ತರೆ ಹೇಂಗೆ....!?

ಚರ್ಚಾರಿದ ಮೋಡಲಿ
ಕಂದಿರದ ಬಣ್ಣಲಿ..
ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು..
ಕಾಂಬೋದ್ ಹೇಂಗೆ..!?

ಒಲ್ಲಿ ಹೊದ್ದು ಮೂಲೆಲಿ
ಮಲ್ಲಿದ ಹೃದಂಗೆ....
ದಪುವ ಚಳಿನ
ಅರಿವಾದು.. ಹೇಂಗೆ..!?

ಯಾರ್ಮ್ಮ್ಲೋ.. ಕರಿನೋಟ್
ಕರಿ.. ಕೋಟ್ ನೋಳಿತ್ತು..
ಹೊರ್ಕಡೆ ಬಂದ್
ಬೊಳ್ಳು ಕಾಂಬೊದು.. ಹೇಂಗೆ..!?

ಆಂಬ್ರಕೆ ಗೊತ್ತುಟೊ...
ತುಂಡುನ.. ರುಚಿ...
ಆದ್ರಾನೂ.. ಗೈಪುಲೀ..
ಉಳ್ಳದ್ ಹೇಂಗೆ..!?

ಎಡ್ ಕೈ ಬಲ್ಲಿ ಕೈನ
ನಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿಗಡ..
ನಿತ್ತೆ ನೆಲ ಬಾಯಿಬುಟ್ಟು..
ಎಲ್ಲ ನುಂಗಿದೆ ಗಡ...!!

ಸತ್ಯ ನಿನ್ನೊಳಗುಟ್ಟು..!?
ನೀ ಬಧಿಕಾದ ಹಾಂಗೆ...!!
ಬೆಳ್ಳಂಗೆ.. ಯಾಗೋಲೂ.. ಬೆಳ್ಳಂಗೇನೇ
ಕೈ ಬುಡದ ದೇವ್ರು ಹಾಂಗೇ

* * * * *

ನ್ಯಾಯ

- ರಮ್ಮತ್ತೀ ಸೋಣಂಗೇರಿ,
ನಡುವುನೆ

ನಿಂಗಾಗಿ ಕಾದೆ ಕಾದೆ ಕಾದೆ
 ಕಾಯದ್ದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳು ಹೋತ್ತೊ ಸಮಯ
 ಕೇಳಿಕೆ ಹೆದ್ದಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲನೂ
 ಪ್ರಯತ್ನಂದ ಸಿಕ್ಕುದುಂತ ಧೈಯ್ಯ..
 ನೀ ನಡ್ಡದಲ್ಲಿ ನಾ ನಡ್ಡೆ
 ಎಷ್ಟೋ ಚಪ್ಪಿಗ ಸರ್ವಾದೋತು
 ಕಡೆ ಇಲ್ಲದ ಅಲ್ಲಾಡು
 ಮನ್ನಸೋಳಗೆ ಪಗಡೆ ಆಟ..
 ಕಡೆ ಪ್ರಯತ್ನಲಿ ಆದ್ದು ಸಿಕ್ಕುದುಂತ
 ಇದ್ದ ನಂಬಿಕೆ ಸುಖ್ಯಾಗ್ವಾಂಗೆ
 ಹಕ್ಕಿಲ್ಲಿ ಬಂದಂಗೆ ದೂರ ದೂರ ಹೋದಿಯ ನೀ,
 ನೀ ನಂಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲಂತ ಹೆದ್ದಿಕೆ
 ಸುರು ಆವ್ಯಾ ನನ್ನೋಳಗೆ...
 ಬಡ್ಡಾತನಲಿ ಇರ್ಬಾದಕ್ಕೆನಾ ಈ ಶಿಕ್ಕಿ? ಗೊಳ್ಳಿ
 ನಿನ್ನ ಪಡ್ಡಾಕಂಬಕೆ, ಕಡೆಗೂ ದುಡ್ಡ ತಿನ್ನಿದೆ
 ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಬಂದೋಳಿ “ದೇವತೆ”
 ಕಣಾಗೆ ಕಟ್ಟಿರ್ಬಾವ ಬಟ್ಟೆನ ಬಿಜ್ಜಿನೋಡ್...
 ನಂಗಾದ ಅನ್ಯಾಯನ ಯಾರೋಟಿಗೆ ಹೇಳಾಲಿ
 ನಿಂಗಾಗಿ ಹತ್ತುದ ಮೆಟ್ಟೆಗ ಇಲ್ಲಿ
 ಹೋಗದ ಜಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ.. ಆದ್ದು
 ನಂಗೆ ಸಿಗದಾಂಗಾದ ನೀ “ನ್ಯಾಯ”

* * * * *

ಹುತ್ತರಿ

-ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣಿ

ಚೊಡಗ್ಗಾಲಿ ಹುತ್ತರಿ ಸುಗ್ಗಿ ಹಬ್ಬಿ
ಧಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮನಗೆ ಬರ್ದಿ ಹಬ್ಬಿ
ತಾನ ನನ್ನನ ನಾನನಾ ತಾನ ನನ್ನನ ನಾನನಾ ॥2॥
ಮನ ಕಳಿ ಗುಡಿ ಸಾರ್ವಿವೆ
ಹೂಪು ಮಾಪು ತೋರಣ ಕಟ್ಟಿವೆ ॥ತಾನ॥

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಹುತ್ತರಿ
ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಜೋಬುಗೆ ಕತ್ತರಿ ॥ತಾನ॥
ಎಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಉಟ್ಟಿವೆ
ಮಕ್ಕಳ ಪಿಟಾಕಿ ಹೊಟ್ಟಿವೆ ॥ತಾನ॥

ಬದ್ದನ ಅರ್ಥಿ ಹೋದೋವು
ಪಟ್ಟಣ ವಾಸಿ ಆದೋವು ॥ತಾನ॥
ಎಲ್ಲವು ಬಂದ್ರು ಸೇರೋಕು
ಕುಟುಂಬ ಸಮೀತ ಬರೋಕು ॥ತಾನ॥

ಹುತ್ತರಿಗೆ ತಂಬಿಟ್ಟೆ ಮಾಡುವೆ
ಹುತ್ತರಿ ಗೆಣ್ಣಾನು ಬೇಯ್ಯಿವೆ ॥ತಾನ॥
ಇನಾಮನೆಲಿ ಎಲ್ಲವು ಸೇರುವೆ
ಸೇರಿ ಕದ್ದು ತಂದವೆ ॥ತಾನ॥

ಹೊಸಕ್ಕಿ ಪಾಯ್ಯ ಮಾಡುವೆ
ಸುಂಟಿ ಪಜ್ಜಿನು ಮಾಡುವೆ ॥ತಾನ॥
ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಟ ಮಾಡೋಕು
ಹಳೇದಲ್ಲಾ ಮರ್ಯೋಕು ॥ತಾನ॥

ಮಾರ್ದು ದಿನ (ಹುತ್ತರಿ) ಉರೋಮೆನ್
ನಡ್ಡದೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ॥ತಾನ॥
ಉರಪು ಎಲ್ಲಾ ಬರೋಕು
ಉರ್ಬಾ ಬಾಣೆಲಿ ಸೇರೋಕು ॥ತಾನ॥

ನಡ್ಡದೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಟೋಟ
ನೋಡಿಕೆ ಮೊಲು ಆ ನೋಟ ॥ತಾನ॥

ದೊಡ್ಡವು ಸಣ್ಣವು ಸೇರುವೆ
ವಯಸೋನೆಲ್ಲಾ ಮರ್ತವೆ ॥ತಾನ್॥

ಆದಿ ಓದಿ ನಲ್ಲವೆ
ಮನ್ನನ ಬ್ಯಾನೆ ಮರ್ತವೆ ॥ತಾನ್॥
ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬದವು ಬಂದವೆ
ಮೊಲ್ಯಾಲೀ ಸಭೆ ನಡ್ಡಿವೆ ॥ತಾನ್॥

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟಿ ಹತ್ತು ಕುಟುಂಬ
ನಮಿಗೆ ಉಟ್ಟಿ ಹದ್ದೆಂಟ್ ಗೋತ್ತು ॥ತಾನ್॥
ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಗ ಸೇರೋಕು
ಸೇರಿ ಗೋಡಿ ಮಾಡೋಕು ॥ತಾನ್॥

ಗೋಡುಗಳ ಹಿರಿಮೆ ಸಾರೋಕು
ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಕಲಿಯೋಕು ॥ತಾನ್॥
ಕಪ್ಪಲಿ ಸುಶಿಲಿ ಒಂದಾಕು
ಸೇರಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಕು ॥ತಾನ್॥

ಒಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲವು ಬಾಳೋಕು
ಒಗ್ಗಟ್ಟಲಿ ಬಲವುಟ್ಟು ತೇಳೋಕು ॥ತಾನ್॥
ಶುಭ ಕಾಯ್ದನ ಜಂಬರ ಮಾಡ್ಣನ
ಗುರು ಹಿರಿಯರ ಅಶೀವಾದ ಪಡ್ಡೋಕು ॥ತಾನ್॥

ಮೊಲ್ಯಾಲೀ ಜಂಬರ ನಡಿಯಕು
ಕಾರಣಂಗೆ ಎಡೆ ಇಸೋಕು ॥ತಾನ್॥
ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಅರೆಭಾಷೆ
ಅದ್ದು ನಾವ್ ಮರ್ಕಾದ್ ॥ತಾನ್॥

ಭಾಷೆನ ಉಳ್ಳಿ ಬೆಳ್ಳೋಕು
ಭಾಷೆನ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬಳ್ಳೋಕು ॥ತಾನ್॥ 2||
ಭಾಷೆನ ಬಳ್ಳಿರೆ ಬೆಳ್ಳಿದೆ
ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಳ್ಳಿದೆ ॥ತಾನ್॥ 2||
ತಾನ ನನ್ನನ ನಾನನಾ ತಾನ ನನ್ನನ ನಾನನಾ ॥2||

* * * * *

ಪೆರಾಜಲಿ ದೇವರ ಮಹಿಮೆ

-ಭವಾನಿಶಂಕರ ಹೊದ್ದೇಟಿ

ಪೆರಾಜ ಗ್ರಾಮಕೆ ಹಿರಿಮೆನ ತಂದ ದೇವರುಂತೇಳಿರೆ ಶಾಸ್ತಾವು
ಗ್ರಾಮದ ದೇವರ ಮಾಜಿಸುವಂತ ಪೆರಾಜ ಗ್ರಾಮದ ಜನ ನಾವು
ಗ್ರಾಮದ ದೇವತೆಂತೇಳಿರೆ ಉರ್ಬಾಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಜನಕೆ ಬಾರಿಟ್ಯಾ
ನಮೂರ ದೇವರ ಶಕ್ತಿನ ತಿಳಿಯಕೇ ಪೆರಾಜಗೆ ಬನ್ನಿ ದಯವಿಟ್ಯಾ॥

ಶಾಸ್ತಾವುನ ಜೊತೆ ಕರಿಭೂತನ ಮಹಿಮೆನು ತುಂಬಾ ಉಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ
ನಂಬಿದ್ದ ಕರಿಭೂತ ಪಂಚಲೀಗೆ ಹರಕೆನ ಹೇಳಿಕಂಡವೆ ಇಲ್ಲಿ॥
ತುಂಬಾ ಕರಿಣದ ಭೂತಗ ಇಲ್ಲೋಳೊ ನಮ್ಮ ಪೆರಾಜ ಅಲ್ಲಿ
ದಿನ ನಿತ್ಯನು ದೇವುಗೆ ಮೂಜಾರತಿ ಎಲ್ಲನು ನಡ್ಡಂಡಿದ್ದದೆ ಇಲ್ಲಿ

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದೇವುಗ ಇಲ್ಲೋಳೊ ಒಂದೆ ಕಡೆಲಿ ಜೊತೆಲಿ
ಆ ದೇವುಗಳ ನಂಬಿದ್ದ ಬಾಳುವೆ ನಡ್ಡಿವೀ ಉರ್ಬಾನ ಜನಂಗ ಅಲ್ಲಿ॥
ನಂಬಿದ ಜನಕೆ ಕ್ಯೇ ಬುಡಿಕಿಲೆ ದೇವುಂತಾ ನಮೂರೊನ ಜನಕೆ ಗೊತ್ತೊ
ಹಂಗಾಗಿ ಜನಂಗ ಮಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವೆದೇವರ ಮೂರು ಹೊತ್ತೊ॥

ಶನಿ ದೋಷಕೆ ನೊಂದವು ಬೆಂದವು ಬಂದವೆ ಅಂತವು ಇಲ್ಲಿ
ಪ್ರತಿಶನಿವಾರನು ಶನಿ ದೇವರುಗೆ ಮೂಜಿಗೆನೆರವೇರಿಸುವೆ ಜನ ಇಲ್ಲಿ॥
ಶನಿದೋಷನ ಪರಿಹರಿಸಿದ್ದ ಜನಂಗಾಸುಖಿ ಕಂಡವೆ ಅವು ಇಲ್ಲಿ॥
ಶನಿ ದೇವರ ಮಹಿಮೆನ ಕಂಡೊದ್ದ ಜನಂಗಾ ಶರಣಾದವೆ ಅಧ್ಯೇ ಇಲ್ಲಿ॥

ಅಂದೊನ ಜನಂಗ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ್ದಾ ಕಟ್ಟಿದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಾ
ನಿತ್ಯನೂ ಮೂಜೆ, ಜಾತ್ರೆನ ಮಾಡಿದ್ದಾ ನಡ್ಡಿಕಂಡೋದೂ ಅದನ॥
ವೈಭವೀಕರಿಸಿಕೆ ಇಂದೊನ ಜನಂಗಾ ಮಂದಿರ ದುರಸ್ಥಿ ಮಾಡಿ
ಜಗಕೆ ತಿಳಿಯಕೆ ಕಟ್ಟಿಳೊ ಅದರಾ ಸೊಭಗೊನ ಒಮ್ಮೊ ನೋಡಿ॥

ಕುಟುಂಬ ಕಲಹ, ರೋಗರುಜಿನಾ ಎಲ್ಲನು ಭೂತಕೆ ಹೇಳಿ
ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದ ದೇವುರ ನಂಬಿದ ಅದರಾ ಮಹಿಮೆನ ನೀವು ಕೇಳಿ॥
ಕರಿಭೂತಕೆ ಹರಿಕೆನ ಅರಿಕೆ ಮಾಡದ್ದ ಜನಂಗಳೇ ಉರ್ಬಾಲಿ ಇಲ್ಲೆ
ಭಕ್ತರ ಹರಿಕೆನ ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ದೇವುರುಸರಿಪಡಿಸದ್ದ ಯಾದೂ ಇಲ್ಲೆ.

ದೇವುರ ಶಕ್ತಿನ ಕಂಡೊದ ಜನಂಗ | ಕಾನಿಕೆ ಕೊಟ್ಟವೆ ಬಂದ್ರ^a
ಮಂದಿರ ಜೀಜೋರ್ ಧಾರ ಮಾಡಿಕೇನುರಿತವೆ ಅಲ್ಯೋಳ ಇಂದ್ರಾ॥
ಮಂದಿರಲೆಲ್ಲೋ ದೋಷನೆ ಕಾಣದೆ ಕಟ್ಟೋ ಕಮಿಟ್ಟುವು ಅದರಾ
ದೇವುರ ಕರುಣೆನು ಅದ್ದಕೆ ಉಟ್ಟಿ ನೆನ್ನೊಕು ನಾವಿಂದದರಾ॥

ಸುಭಿಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಆಗುಟು ಇಂದೇ ಪೆರಾಜೆ ಗ್ರಾಮದ್ದ ಕುಷಿ ನಾವಗೀ
ಬಡವನೆ ಇಲ್ಲದ ಗ್ರಾಮಂತೇಳಿರ್ | ಆಕಿಲೋ ಹೇಳಿ ಕುಷಿ ನೀವೈ
ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರ್ನ ಎತ್ತರಲಿಸಿಕೆ ಉರ್ಬಾನ ಜನಂಗಳೇ ಒಂದಾಗಿ
ಹರಸುವೆ ದೇವುರ ಕರುಣೆನು ಉಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲವು ಅವಂಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ॥

ನಮ್ಮಾರ್ಥ ದೇವುಗೆ ಇರುವಾ ಶಕ್ತಿ ಹೊರ ಉರ್ಬಾನ ಜನಕು ಗೊತ್ತುಟು
ಅದರ ನಂಬಿರೆ ಬಯಸಿದ ಕೆಲ್ನು ಆದೆಂತ ನಂಬಿಕೆ ಅವುಕುಟ್ಟು॥
ತೊಪ್ಪನ ಮಾಡಿರೆ ಹರಿಕೆನ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಿರೆ ಬಾರಿ ಕರಿಣುಟ್ಟು
ಬೇಡದ ತೊಪ್ಪನ ಮಾಡದೆ ಜನಂಗಿ ಬೆಳಾಸಲಿ ತ್ರೀತಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟೋ॥

* * * * *

ಹನಿಕವನಗ

-ಕುಶ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ರಜ್ಞ ಗೌಡ (ಕಿರಣ)

ಪಾಠ

ಅದ್ದ?

ಕಾಗೆ.

ಇದ್ದ?

ಗೂಗೆ

ಸಂಬಂಧ ಹೇಂಗೆ?

ಎಣ್ಣೆ, ಸೀಗೆ;

ನಮ್ಮ ಹಾಂಗೆ!

ಮಾತುಕತೆ

“ಕಾಗೆಯ ಮನೆಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬುಟ್ಟೆ
ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರ್ಟೆ ಕೋಗಿಲವ್ವಾ?”

“ಮಾವಿನ ಮರದ ಚಪ್ಪರದಡಿಲಿ
ಆಯನ ಗಾಯನ ಉಟ್ಟಿ ಗಡಾ,
ನೀನೂ ಬಾಯಾ ಗುಬ್ಬಕ್ಕಾ!”

ಕತ್ತೆ ವಾಪಾಸ್ ಬಾತ್!

ಕಟ್ಟೆ ಹೊತ್ತೆ ಕತ್ತೆ ಸುಸ್ತು;
ಕುದ್ರೆ ಆಕೊಂತ ಕಾಶಿಗೆನ್ನೀತ್;
ಧ್ಯಾನ, ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿ ಆತ್;
ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇ ಕೆಲ್ಲ, ಅದೇ ಹೆಸ್ರೆ!
ಕತ್ತೆ ವಾಪಾಸ್ ಬಾತ್ !

* * * * *

ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗ :

ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಉಗ್ಗಪ್ಪ... ತೋಟಕ್ಕೆ ಆ.... ಆನೆ ಬಂದುಟು!!

- ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ಡಲ್ಪ್ಪೆ

ಇರ್ಲೂ ಕೆಂಚು ನಾಯಿನೂ ಬೋಗ್ಗಿ ವೋರ್ಮಿನೂ ಬೋಗುಳುದರಂದ ಅಣ್ಣೆ ಅಜ್ಞ ಕಣ್ಣಂದ ಕಣ್ಣವುಜ್ಞಿತ್ತೆ. ಯಾಗೋಳಾನಾಂಗ ಮೂರು ಸರ್ಫ ಕೋಳಿ ಕೂಂಗಿಕಾಕನ ಅಣ್ಣೆ ಅಜ್ಞ ಎದ್ದು ನೀರೂದಿಗ ಹೋಗಿ ಮೊಣ್ಣನ ಮಂದನ ಅಡೀಲಿ ಮೀದ್ದ ಒಳ್ಳೆ ನೀರೊನ ಒಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ಉಗ್ಗಾ, ಮನ್ನೊ ಚಿಂಟಲಿ ಶುದ್ದೊ. ಹಾಂಗ ಅಜ್ಞ ಹೋಳಾನ ಎರಡ್ ತೆಗ್ಗೆ ಬರ್ಲ್ ಕಲ್ಲಾಲಿ ಹಾಕಿ ಮುಟ್ಟಲಿ ಗುದ್ದಿಕಂಡ್ ಅವರಪ್ಪಕ್ಕೆ ಪರ್ಸಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ದೂ.

ಹಾಂಗೇ ಬಂದು ನಿದ್ದೆ ಆಗುಟೊ, ಇಲ್ಲನೊ.. ಇವರ ಹುಲಿ ಹೋರಿಕ ಶುರು ಮಾಡ್ದೊವು ಇನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿತ್ತೆ ಅದರೊಟಿಗೆ ಕಚ್ಚೆ ಬೀಲ ಕಟ್ಟಿಕಂಡ್ ಕೆಂಚು ನಾಯಿ ಕುಂಯಿಗುಟ್ಟಿದೆ. ಎಂತದೋ ಹಂದಿನೋ, ಕಡ್ಡನೋ ತೋಟಕ ಬಂದುಟು ನಿಪಂಟ್. ಎಲೆ ಅಜ್ಞ ಗುದ್ದಿ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕಂಡ್ ಅಣ್ಣೆ ಅಜ್ಞ ಚಿಂಟಲಿ ಹಾಕಿದ ಮೊಂರಿನ ಮೊಡ್ಡಿಕೆ ಶುರುಮಾಡ್ದೂ, ಮೊಂದ್ರಿ ಹಾಳಾಕ ಬೋತ್ತೊಂತ ಅದರ ಕಳಗೆ ಹಾಕಿದ ಬೋಕ್ಕುನ ಗೋಳಿನೂ ಲಾಯಿಕಾಲಿ ಮೊಡ್ಡಿ ಚಿಂಟಿನ ಕರೆಗೆ ಇಸಿ ಅಜ್ಞ ಬರ್ಗಿ ಶುದ್ದೂ, ಇನ್ನೋ ಪಳ್ಳಾಂಗ ಬೋಳ್ಳಾಂಕಂಡ್ ಬಾತ್ ನಾಯಿಗ್ಗಾ ಈಗ ಸುದ್ದಿನೇ ಇಲ್ಲೆ. ನಾ ಎದ್ದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಯ್ ಬಾತ್. ಅಲ್ಲಾ ಬೋಗುಳಿ ಬೋಗುಳಿ ಬೋಟೆ ಹೋತಾ? ಅಂತೂ ಅವರ ದೊಂಡ ಈಗ ಕಟ್ಟಿತ್ ಕಂಡದೆ. ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಅವರಪ್ಪಕೆ ಮಾತಾಡಿಕಂಡೇ ಇದ್ದೂ.

ಒಮ್ಮೆ ಎಲೆ ಅಜ್ಞ ತಿಂದ್ ಆಗಿ ಅಜ್ಞ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಎರಡ್ ಕೊಳ್ಳಿ ಕೂಡಿ, ಕೀಜಿ ಮಂಡ್ಯಲಿ ಬಂದು ಪಾಠ ಇಸಿ ಮಡ್ಡಿಲಿ ಕಿಷ್ಟಿ ಹೋತ್ತಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ದೂ. ಅಣ್ಣೆ ಅಜ್ಞ ಒಳಗೆ ಮಲ್ಲಿದೂವು ಈಗಳೂ ಗೂರಿಕಂಡೇ ಒಳೊ. ಅವ್ಯೇ ತೋಟಕ ಹಂದಿ ಅಲ್ಲ ಆನೆ ಬಂದರೂ ಗೊತ್ತಾಕಿಲೆ. ಇವು ಮಲಗಿದ ಮೇಲೆ ಜೀವ ಬರಕೊರೆ ಬಿಸಿಲ್ ಬೋಡಕು. ಕತ್ತಲೆಗೆ ಬೇಗ ಮಲ್ಲಿಕಿಲೆ. ಆ ಟೀವಿನ ನೋಡಿಕಂಡ್ ನಗಾಡ್ದು. ಮರ್ದುದು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ದು ಬೋಳ್ಳಿಗೆ. ಬೋಳ್ಳಿಗೆ ಗಂಟೆ ಏಳ್ ಆದರೂ ಕರ್ದಿ ಎದ್ದುಸೊಕು. ನಮ್ಮ ಕಾಲಲೀ ದನ ಕೂಡುವ ಹೋತ್ತುಗೆ ಮಲ್ಲಿರ್ ಕೋಳಿ ಕೂಂಗುವ ಹೋತ್ತಿಗೆ ಎದ್ದುವೋ. ಮನೆ ಹೆಣ್ಣಿಕ್ಕ ಬತ್ತ ಮಿಚ್ಚೊದು. ಅಕ್ಕೆ ಕಡೆಯೊದು ಎಲ್ಲಾ ಮಡ್ದೂ. ಈಗನೊವುಕೆ ಸೌಕರ್ಯ ಗಂಡೋಗ ಹೆಣ್ಣಿಕ್ಕ, ಮಕ್ಕ ಎಲ್ಲವೂ

ಒಂದೇ. ಅಜ್ಞನ ಕಣ್ಣ ಚಾ ರೆಡಿ ಆಗಿ ಒಂದು ಗೇಣ್ಣು ಉದ್ದ ಕುಪ್ಪಿ ಗ್ಲಾಸ್‌ನೂ ಒಂದು ಪಾಠ ಚಾನೂ ತಂದ್ರ ಮಹ್ಯೋ ಚಿಂಚೆಲಿ ಗ್ಲಾಸಿಗೆ ಹೊಯ್ದು ಕುಡ್ಡಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ಬೈ.

ಇಂದ್ರ ಏನೋ ನಮುಂದ ಬೋಳಿಗೆ ಬೇಗ ಎದ್ದಾಗಿ ಹಲ್ಲುಷ್ಟುವ ಕಡ್ಡಿಗೆ ಎಂತದೋ ಬೆಳ್ಳಂಗೆ ಮೆತ್ತಿಕಂಡ್ರ ನೀರೊಡಿ ಕಡೆಗೆ ಹೋತ್ರ, ಐದ್ರ ನಿಮಿಷ ಹಲ್ಲುಜ್ಜಿ, ನಾಯಿಗಳ ಕರ್ಷಂಡ್ರ ಜೋಡ್ರ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕಂಡ್ರ ತೋಟಕೆ ಓಡ್ರ. ಹೋ ಇಂದ್ರ ಇಂದ್ರ ಕೂಡಾ ನಿಲ್ಲಿತೆ ಕಂಡದೆ. ಗ್ರಹಸಿಕಾಕನನೇ ಮಕ್ಕ ಇಬ್ಬರ್ ಅವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಓಡೆದ್ರ. ಓ ಎಲ್ಲವುಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಬುದ್ದಿ ದೇವ್ಯ ಕೊಟ್ಟೊಳಿಂತ ಅಜ್ಞ ಮನ್ಸಲೆ ನೆನ್ನಿಕಂಡೋ.

ಅಬ್ಬೈ ಚಾ ಕುಡ್ಡೈ ಆಗಿ ಗ್ಲಾಸ್, ಪಾಠನ ತೋಳ್ಣ ಒಳಗೆ ಹಲಗಲಿ ಕಂಕಣಿ ಹಾಕಿ ಹೋರಗೆ ಬಂದ್ರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಲೆ ಅಡ್ಡೆ ಬಡ್ಲಿಲಿ ಗುದ್ದಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ಬೈ. ಅಫ್ಫೋಟ್ಟಿಗೆ ಮಕ್ಕ ಸೇಂಕಂಡ್ರ ಬುಕ್ಕಂಡ್ರ ಒಡಿ ಬಂದೂ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ತೋಟಕೆ ಆ ಅನೆ ಬಂದುಟು..! ದೊಡ್ಡಂದ ಉಸುರು ತಕಣದೆ ಹೇಳಾ ಉಟ್ಟು ಸಣ್ಣಂದ ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ ಕಣ್ಣ ಹೊರಿಸಿ ಅಜ್ಞನನೇ ನೋಡ್ತಾವುಟ್ಟು ಅಜ್ಞ ಒಮ್ಮೆ ಮಕ್ಕಳ ನೋಡಿ ಅನೆ..! ಅನೆ ಬರದೆ ಎಷ್ಟೊ ಕಾಲ ಆತೋಽವನೋ? ನೀವು ಎಂತರ ನೋಡಿಕಂಡ್ರ ಹೇಳೆಣ್ಣ ನೀವೆ ಗೊತ್ತು. ಅಲ್ಲ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಬಂದುಟು ಅನೆ! ಮಕ್ಕ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳೆಣ್ಣ. ಬಂದ್ರ ಬಾಳೆನಲ್ಲಾ ಮುರ್ದು ಹಾಕಿಟು. ಅಲ್ಲ ಅದ್ರ ಅನೇಂದ ಹೇಳೆ ಮಕ್ಕಳೇ. ಕಾಟನೋ, ಕಡ್ಡವೆನೋ ಆಗಿರ್ದಲ್ಲಾ!? ಅಲ್ಲ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ನಾವು ಅಪ್ಪನೊಟ್ಟಿಗೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದನೋ ನಮೋಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂಜು ನಾಯಿನೂ, ಬೋಗಿ ಮೌರಿನೂ ಇತ್ತಲ್ಲಾ ಬೋಗಿ ನಾಯಿ ಹುಚ್ಚೆ ಹಿಡ್ಡಾಗಿ ಎಲ್ಲಾಲ್ಲಾ ಓಡಿತ್ತೋ. ಆದರೆ ಕೆಂಜು ನಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕುಂಯಿಗುಟ್ಟಿಕಂಡ್ರ ಕಚ್ಚೆ ಬೀಲ ಕಟ್ಟಿ ನಮ್ಮೆ ಹಿಂದೆಂದ ಎಡಂಗರಸರೆಗೆ ಮಗ್ಗಿಕೆ ನೋಡಿತ್ತೋ ಹಾಂಗೆ ಮೇಲೆ ತೋಟ ಬಾಳೆ ಹಾಕಿದ ಗದ್ದೆಗೆ ಇಳಿಕಾಕನ ಕೆಂಜು ನಾಯಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಬಂದಾಳ್ ಎತ್ತರ ಕುತ್ತ ಹಾರಿ ಬೀತ್ರ. ನಾವಿಭೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಭರಣಿ ಕೊಟ್ಟೊ ಅಪ್ಪ ಅಲ್ಲಿ ಎಂತ ಉಟ್ಟಂತ ಹೋಗಿ ನೋಡಿರೆ ಬಂದ್ರ ಹೆಡೆಗೆ ಅನೆ ಲಡ್ಡಿ ಬಿದ್ದು ಕಂಡ್ರ ಇತ್ತೋ ಅದರ್ದಿ ಹೋಗೆ ಹೋಗಿತ್ತೋ ಬೋಳಿಗೆ ಹೋಕೆ ಆಕನ ಹಾಕಿದ್ರ ಕಂಡದೆ. ಅಪ್ಪಂಗೂ ಒಮ್ಮೆ ಹೆಡ್ರಿಕೆ ಅಪ್ಪ, ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದು ಕಂಡ್ರ ಇದ್ದ ಕೊತ್ತೋಳಿಕೆ ತುಂಡುಂದ ನಾಯಿಗೆ ಬಂದ್ರ ಕೊಟ್ಟೆ ಹೇಳೆಣ್ಣ ಮುಂದನೇ ಹೆಡ್ರಿಕಂಡ್ರ ಓಳ್ಳಿದ್ರ ಇದರ ಮಲಿ ತಿಂಬಕೆ ಯಾರ್ಥಾರ ಹೆಡ್ರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುದು ಇಂತ ಮಕ್ಕ ನಾಯಿಗೆಲ್ಲ ಬೊಡ್ಡಿಕೆ ಆಗದಂತ ಹೇಳಿಕಂಡೋ. ನಾಯಿ ಒಮ್ಮೆ ಕುಂಯಿಂತೇಳಿ ನಮ್ಮೆ ಹಿಂದೆನೇ ನಿತ್ತತೋ ಪಾಪ.. ಅದರ ಕಾಲ್ ಇನ್ನು ದೆರ್ಘದು ನಿತ್ತತೆ ಅಲ್ಲ ಮಾರಾಯ ಅನೆ ಬಂದುಟುಂತೇಳಿ ನಾಯಿ ಕತೆ ಹೇಳಾ ಪೋಳಿರಿಯಲ್ಲಾ..? ಅನೆ ಬಂದ್ರ ಎಂತಾತ್.

ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಅನೆ ಬಂದ್ರ ನಮ್ಮೆ ನೇಂದ್ರೆ ಬಾಳೆ ಗೊನೆ ಹಾಕಿಕಂಡಿದ್ದ ಹಾಕಿಕೆ ಆದ ಸುಮಾರ್ ನೂರು ನೂರೆವತ್ತು ಬುಡ ಬಾಳೆನ ಮುರ್ದು ಹಾಕಿಟು. ಅದರ ನೋಡಿಕೆ ಬೋತ್ತು ಹಾಂಗೆ ಎರಡ್ರ ಮೂರು ಚಾಳೆ ದೃಯಿಗಳ ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಎರಡ್ರ ಕೊಮ್ಮೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಮುರ್ದು ಹಾಕಿಟು. ಹೆಚ್ಚನಂತ ಅದ್ರ ಹೆಣ್ಣಾನೆ ಆಗಿರೊಕು. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಮೋರಿನೂ ಇದ್ದರೊಕು. ಬಂದ್ರರ ಹೆಚ್ಚೆ ನಮ್ಮೆ ಒರ್ಲ್ ಹಿಂಗಾರ————— 54 ————— 10-02-2017

ಕಲ್ಲನವೈ ಅಗಲ ಕಂಡದೆ .ಅಪ್ಪ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತ ದಿನಲ್ಲಿ ಕಡೆಕಾದ ಗೊಸೆನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳ ಮಾಡುಲ್ಲಾಂತ ತಲೆಗೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಕುದೊಳ್ಳೂ.

ಅಲ್ಲಾ ಎಮ್ಮೆ ವರ್ಷಂಗಳಾಂದ ಈ ಬೃಲ್ಲಾಗೆ ಅನೆ ಬರದೆ ಆತ್. ಈಗ ಯಾಕೆ ಬಂದೂ ಅಜ್ಞ ಮನ್ನಲೇ ನೆನ್ನಿಕಂಡೂ. ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಆನೆಗ ಬಾತಿಶ್ಲೇನಾ? ನೀವು ಆನೆಗಳ ಸೋಜ್ಞಳೂರಿಯಾ? ದೊಡ್ಡ ಪಿಳ್ಳಿ ಕೇಳ್ತು. ಆನೆಗ ಹಿಂದೆ ಬಾತಿದ್ದೂ ಮಂಜ್ಞಾ ಆಗ ಈಗನಾಂಗೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಇರ್ತಿದ್ದೂ. ಕಟ್ಟಿ ಮಣಿಗಳ್ಲಿ ಚಾಳಿಗೆ ಇರ್ತಿದ್ದೂ. ಆಗ ನಾವು ಕುಮೇರಿ ಕೂಡಾ ಮಾಡಿದ್ದೂ. ಕುಮೇರಿ ತೇಳಿರೆ ಎಂತ ಉಗ್ಗಪ್ಪ? ಸಣ್ಣ ಪಿಳ್ಳಿ ಕೇಳ್ತು ಕುಮೇರಿ ತೇಳಿರೆ ಗುಡ್ಡೆಗಲ್ಲಿ ಕಾಡ್ ಬೆದ್ರಾ, ಬಲ್ಲಾಗಳೆಲ್ಲ ಕಡ್ಡು ಕಿಣ್ಣಿ ಹಾಕಿ, ಮಳ್ಳಿ ಬೀತ್ ತೇಳಿಕಾಕನ ಪ್ರಾಣೇಲ್ಲಾಲ್ಲಿ ಪರ್ಚಿ ಬಿತ್ತನ ಬಿತ್ತ ಹಾಕುದು. ಮಳ್ಳಿಗಾಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಲಾಯಿಕಲಿ ಕುಮೇರಿಲಿ ತೆಗೆಕೆ ಆತಿತ್ತು. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ನೀರ್ ಸೋಂತೆ, ರಾಗಿ, ನವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿತ್ತಿದ್ದೂ. ಈ ಕಾಡ್ ಹೊತ್ತಿ ಕುಮೇರಿ ಒಳ್ಳೆ ಚೂಟು ಮಣ್ಣನಾಂಗೆ ಆಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಳೆ ಬಾತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಣೇಲ್ಲಾ ತೇಳಿರೆ ಎಂತ ಉಗ್ಗಪ್ಪ? ಹಿಂದಕೆ ಸಣ್ಣ ಪಿಳ್ಳಿ ಕೇಳ್ತು. ಅಯ್ಯೋ ಮಾರಾಯ ಇನ್ನನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಪಾನ್ನಿಳ್ಳು, ನೇಗೋಲಂತೇಳ್ಳೆ ಎಂತ ಗೊತ್ತು. ಪಾನೋಳುಂತೇಳ್ಳೆ ನೇಗೋಲ್ ನ ಕೊಡಿಗೆ ಹೊಡಿದ ಕಬ್ಬಿಣಾದ ಒಂದು ಬ್ಲೇಡ್‌ನಾಂಗೆ ಇರುವ ಸಾಮಾನ್ ಅದ್ ಗದ್ದೆಲಿ ಹೂಡಿ, ಹೂಡಿ ಸಣ್ಣಿಧಾರ ನಾವು ಕೈ ಉದ್ದದ ಬೆದ್ರಾಗೆ ಓರೆ ಹಾಕಿ, ನೆಲ ಪರ್ಚಿಕೆ ಬಾರಿ ಲಾಯಿಸ್ತು ಆದೆ. ಅದ್ದೆ ಕುಮೇರಿ ಮಾಡುವ ಟ್ಯೂಮಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬದ್ರಾ ಹಿಂಡ್ಲೆಗಳ್ಲಿ ಹಿಂಕೋಲ್ ಕಡ್ಡು ಮೇಲೆ ಎತ್ತರಲಿ ಮಾಡುಕೊಲು ಮಾಡಿದ್ದೂ. ಮಾಡುಕೊಲು ತೇಳಿರೆ ಅದ್ ಹೇಂಗೆ ಉಗ್ಗಪ್ಪ? ಈಗ ದೊಡ್ಡಂವ ಕೇಳ್ತು. ಬೆದ್ರು ಹಿಂಡ್ಲಲಿ ಲಾಯಿಕ್ ಕಡ್ಡು ಸಣ್ಣ ಮನೆನಾಂಗೆ ಮಾಡ್ತು. ಅನೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಎತ್ತಿಕಿಲೆ. ಮತ್ತೆ ದೂರಂದಲೇ ಕಂಡದೆಲ್ಲ? ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಅಂಡಕೆ ಹೂಡಿತ್ತಿದ್ದೂ. ಅಂಡಕೆ ತೇಳಿರೆ ಅದ್ ಹೇಂಗೆ ಉಗ್ಗಪ್ಪ? ಅಯ್ಯೋ ದೇವೈ ಹಿಂದೆನ ಕಥನ ಈಗನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳ್ತೇ ನಾ ಮೂರು ಸರ್ಫ್ ಉಂಡ್ ಕಣಿಕಾದು.

ಈಗನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಟಿ.ವಿ., ಮೊಬೈಲ್ ಬುಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಎಂತಾ ಗೊತ್ತೆ. ಅಂಡಕೆ ತೇಳಿರೆ ಒಳ್ಳೆ ಹೋರದ ಬೆದ್ರಾನ ಏರಡ್ ಗಂಟ್ ತಕಂಡ್ ಅದರ ಒಟ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾರಲಿ ಒಂದ್ ಗಂಟ್ಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟಿಗೆ ಮಳ್ಳಿ ತೆಗ್ಗುತ್ತು. ಎರ್ಡು ಕಡೆ ಶ್ರಿಭೂಜಲಿ ಅದರ ಒಟ್ಟೆ ಮಾಡೊಳ್ಕಾ. ಅದರ ಸ್ಯೇಡಿಗೆ ಹೊಡ್ಡರೆ ಒಳ್ಳೆ ಚಿಂಡೆನಾಂಗೆ ಕೇಳ್ತು. ನಾವು ಕೂಡಾ ಪಾಣಿಗಳ ಹೀಂಗೆ ಮಾಡಾಕೋಲ್ಲಾಲಿ ಕುದ್ದಕಂಡ್ ಓಡ್ಮುತ್ತಿದ್ದೂ.

ಈಗ ಹಾಂಗೆ ಮಾಡಿರೆ ಹೇಂಗೆ ಉಗ್ಗಪ್ಪ! ಸಣ್ಣ ಪಿಳ್ಳಿ ಕೇಳ್ತು? ಈಗ ಯಾರ್ ಮಾಡ್ ಕೊಲುಲಿ ಕುದುರು. ನೀನೋ ಅಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನೋ? ಒಳಗೆ ಹುಕ್ಕು ಪ್ರಾನ್ ಹಾಕಿ, ಒಲ್ಲಿ ಹೊದ್ದು 7 ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ಗುರಿಕಂಡ್ ನಿಲ್ವಷ್ಟೆ ಮಾಡ್ ಕೊಲು, ಅಂಡಕೆ ಎಲ್ಲ ಅದನೋ? ಹಾಂಗೆ ಮಾಡಿಕೆ ಈಗ ಕುಮೇರಿ ಉಟ್ಟೋ? ಈ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಾಡಿಕೆ ಹೋರಾರೆ ಹೊನ್ನೆ ಮುಟ್ಟ ಅಂವ ಸರಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಪಾಪ ಹಂಜ್ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಟು ಕಂಡದೆಂತರ ಜನಂಗ ನೆಗಾಡವೋ. ಮತ್ತೆ ಹೇಂಗೆ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಅನೆ ಬರದಾಂಗ ಹಿಂಗಾರ—————

ಮಾಡ್ದು? ಈ ಬಾಳೆ ಎಲ್ಲ ಮುರ್ದುದಕೆ ಮೋರೆಸ್ನೊವ್ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟೇಂತೆ ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ತು ಇದ್ದ್ವೆ.

ಹುಣ! ಪರಿಹಾರ ಅಲ್ಲದಿದ್ದೂ “ಪರಿಯರ್” ತಕ್ಕ ಕೊಡುವೋ. ಅದ್ದೇ ಅಡ್ಡೆ ಸತೀ ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಮೋರೆಸ್ನೊವರಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಕಾದು. ಅವರ ಕರ್ನಂಡ್ ಬರೋಕು. ಜೀಮು ಮಾಡೊಕು, ಆನೆ ಹೆಚ್ಚೆನ ಅಶ್ಲೇ ಮಾಡೊಕು. ಎಲ್ಲ ಬರ್ಡ್ ಕೆಲ್ಲರ್ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬಾಳೆ ನೆಡಿಕೆ ತಕ್ ಸಿಕ್ಕುದೆನೋ. ಅಲ್ಲ ಉಗ್ಗಪ್ಪ. ಈಗ ಆನೆಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಾಕೆ ಶುರು ಮಾಡೊಳ್ಳೋ ಗಡ. ಪೇಟ್ರಾ, ಟಿ.ವಿ.ಲಿ ಬಂದದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂಥಾ, ಬಿಂಗಳಾರು ಪೇಟೆಲ್ಲೆ.. ಮೋಗ್ರಾ ಉಟ್ಟಿ ಗಡ ಕೊಡಗೋಲಿ ಕಾಬಿ ಏಲಕ್ಕಿ ತೋಟಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಬಂದವೇ ಗಡ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಆನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಮಾರು ಜನ ಸತ್ತೋ ಗಡ.

ಹೌದು ಮಾರಾಯ, ಕಾಡ್‌ಲಿ ಎನೂ ತಿಂಬಕೆ ಇತ್ತೋಲರೆ ಆನೆಗ ಪೇಟೆಗೆ ಬರದೆ ಮತ್ತೆಂತ ಮಾಡ್ದು? ಆನೆಗ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ ಇರ್ಲೋ ಮನೆಗೆ ಬಾಕ್ಕೆಕನ ರೋಡ್‌ಗಲ್ಲಿ ಕಾಟಿ, ಕಡ್ಡವೆ, ಕೆಂಪಂಗ, ಸಾರೆಂಜಾ, ಮಲೆ ಎಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕುವೆಂತ ಹೇಳ್ತು. ಬಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಲ್ಲಿಕೆ ಬೊತ್ತುಂತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನ್, ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಕಕನ ಜನಂಗ ಕಾಡಿಗೆ ಓಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಮುಂದೆಲ್ಲ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಬೆಳೆ ಹಾಳ್ ಮಾಡಿರ ಅವರ ಕೊಲ್ಲಿಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿತ್ತೋ. ಹಾಂಗಾರಿ ಬಡ್ಡಷ್ಟ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ಯ, ಕೆಂಬಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ಗ ಎಲ್ಲಾ ನೂರಾರು ಮಲೆಗಳ, ಕಾಡ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೊಂದ್ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸ್ತ ಮಾಡೊಳ್ಳೋ.

ಅವರ ಕಥೆಗ ಈಗ ಮಪ್ಪತೆಗಲ್ಲಿ ಓದಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈಗ ಹೊಂದರೆ ಅವಂಗೆ ಜೀಲೇ ಗತಿ. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಬೆಳೆ ರಕ್ಷಣೆಗೆಂತ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಡಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದ್ದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೊಂದರೆ ಕೇಸ್, ಮನ್ನರಿಗೆ ಹೊಡ್ಡರೆ ಜ್ಯೇಲ್. ಇನ್ನೂ ಅದ್ದು ಯಾರಿಗೆ ಹೊಡ್ಡಕೆ ಗೊಳ್ಳೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಬಂದು ಉಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಮಣ್ಣ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಮೂಲೇಲೆ ಕುದ್ದುಟು. ಓಟು ಬಾಕೆಕನ ಒಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಳ್ಳ ಪೇಟೆಲಿ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಹೋದವೆ. ಬೆಡಿ ಉಟ್ಟಂತ ತೋರಿಕೆ.

ಅಲ್ಲ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಈಗ ಆನೆಗ ಬಾರದಂಗೆ ಎಂತ ಮಾಡ್ದು ಹೇಳಿ?.. ಮತ್ತು ಕೇಳಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡೊಳ್ಳು ಆನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಡ್‌ಲಿ ತಿಂಬಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆದ್ರಾಗ, ಓಟೆಗೆ ಇರಿತ್ತಾ. ಕುದ್ದಕೆ ನೀರುನೂ ಇರಿತ್ತಾ. ಈಗ ಬೆದ್ರಾ, ಹಣ್ಣನ ಮರಗ ಕಡ್ಲಾಲಿದ್ದವು ನಾಶ ಆಗಿಟು. ವಾಪಾಸ್ ನೆಡೋವು ಇಲ್ಲಿ. ಹಿಂದೆ ಗಾಡ್‌ಎಗ, ಮೋರೆಸ್ನೊಗ್ ಕತ್ತಿ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಕಾಡಲಿ ತಿರ್ಗುವೋ. ಈಗ ಬೆಕ್ಕೋ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ರೋಡ್‌ಲಿ ಹೋದವೆ. ಎಲ್ಲಾರ್ಥ ಅಂಗಡಿಲಿ ಕುದ್ದ ಯಾರ್ಥ ಮರ ಕದ್ದುಳ್ಳಂತ ಕೇಳಿ ಹೋದವೆ. ಈಗ ಪಾರೆಸ್ನೊವು ಮರಗಳ ಕಾಡ್‌ಲಿ ನೆಡುವ ಬದಲ್, ರೋಡ್ ಸ್ವೇಡಿಲಿ ನೆಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡೊಳ್ಳೇ. ಹಲ್ಲು, ಹಬ್ಬಲ್ಲು ಎಲ್ಲಾ ರೋಡ್ ಸ್ವೇಡಾಲಿ ನೆಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನೂ ಆನೆಗ ತಿಂಬಕೆ ರೋಡ್‌ಗೆ ಬರದೆ ಮತ್ತೇನ್ ಮಾಡ್ದು? ಕಾಡ್ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಕಾಂಬಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ಆಗಿಟು. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆವು ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ದು ಜನಂಗಳಿಗೆ ಕಾಣೊಕಲ್ಲಾ?

ಕಾಡ್‌ಲಿ ಹೋಗಿ ಬೆದ್ರು, ಓಟೆ, ಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳ ನೆಟ್‌ ಬೆಳ್ಳಿರೆ ಅದರ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ತಿಂದುಕಂಡ್ ಕಾಡ್‌ಲೇ ನೀರ್‌ ಬೇಕ್‌ಪ್ಪ್ಯ್ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟೆ ಅವೈ ಸುದಕೆ ಬೇಕಾದಂಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರೆ ಆದು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಥ ಆದೆ? ನಮ್ಮ ಆಳುವವರಂಗೆ ಎ.ಸಿ ರೂಪಾಲಿ ಕುದ್ದುಂಡ್ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬೆಳ್ಳಿರೆ ಸಾಕ್. ಪಾಪದಂದ ಹಾಳಾದರೆ ಅವಂಗೇನ್‌? ಈಗ ನೋಡಿ ಚಾಳೆಲೆ ಒಂದ್ ಬೆಂಡದ ಕ್ರ್ಯಾ ಇಲ್ಲೆ. ಮೂರಾ ಕುರೆಗ ಒಟ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಕುಡ್ಡವೆ. ತೋಟಲಿ ಕೊಕ್ಕೊಂಡ್ ಆಗಲಿ, ಬಾಳೆಗೊನೆ ಆಗಲಿ ಕುರೆಗ ಪಾಂಜಂಗ, ಕುಂಡತಂಗ ಇಸುಮಲೆ. ಇದರೆಲ್ಲಾ ಯಾರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳ್ಣು? ಕಲ್ಲುದ್ ಜಾಸ್ತಿ ಅದರೆ ಹಿಂಗೆ ಆದು. ಎಲ್ಲವೂ ಅವು ಬೊಡ್ಡಿಕ್ಕೆ ನೋಡ್ದು ಹೊರ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳೆದಾಗಲಿಂತ ನೋಡಂವ ಯಾರು ಇಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲಿ ತಿಂಬಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ನೇಕ್ಕಿಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೇಂತ ನೋಡಂವನೇ ಜಾಸ್ತಿ.

ಅಲ್ಲ ಉಗ್ಗಪ್ಪೆ ಆನೆಂಗ ಬರದಾಂಗೆ ಕಡಂಗ, ಬೇಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕಾದುಲೇನಾ? ಅದೆ ಮಾರಾಯ. ಅದೇ ಹೇಳ್ಣು ಅಲ್ಲಾ?.. ಕಡಂಗ ಮಾಡ್ತೆ ಬಂದೇ ವರ್ಷ. ಅದರ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್‌ಲಿ ಮಾಡ್ಲು. ಎರಡ್ದೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆನೆಗ ಬುಡು ಕಾಡಿನೂ ಹತ್ತಿಕಂಡ್ ಬಂದವೆ. ಇನ್ನು ಬೇಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಯೋಜನ ಮಾಡ್ಯೋಳೊಂತ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಿತ್ತು. ಹಾಂಗ ಕರೆಂಟ್ ಬೇಲಿ ಉಟ್ಟಿಗಳೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ದುಡ್ಡು ನಾವೆ ಹಾಕೊಕಡ. ಎರ್ಪು ಲಕ್ಷ ಖಚಿತ ಅದರೆ ಅರ್ಥಾಂತ ನಾವು ಹಾಕೊಕಗಡ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉಂಬಕೆ ಸರಿ ಎತ್ತಿದವು ಬೇಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ದುಡ್ಡು ಹಾಕುದು? ಇದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ನಾಟಕಯ. ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ್ಲಿ ಬೇಲಿ ಆಗಿದ್ದಂದೆ. ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾದಂವ ಬೇಕಾದಂಗೆ ಮಾಡ್ತೆ. ಎಲ್ಲಾರ್ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆದೊಂತ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡ್ದು ಉಟ್ಟಾ? ನಮ್ಮುಲ್ಲೇ ನೋಡು, ಆನೆ ಕಡಂಗ ಮಾಡ್ಯೋಳೂ. ನಮ್ಮ ಎದ್ದಿಕೆ ಬೊತ್ತುದ ಎತ್ತು ಕೂಡಾ ಅದ್ರಲ್ಲಿ ದಾಟಿ ಬಂದದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲ್ಲು!. ಅಂದ್ರೆ ಇದ್ದೆ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲೆನಾ ಉಗ್ಗಪ್ಪೆ?

ಪರಿಹಾರ ಉಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಎಸಿ ರೂಪಾಲಿ ಕುದ್ದುಕಂಡ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವೆ ಅಲಾ.. ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಬರಂವ, ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಗೌತಿದ್ದಂವನ ಕರೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾತಾಡೊಕು. ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಕೆ ಆದೆ ದಟ್ಟು ಕಾಡ್‌ಗಳ್ಲಿ ಬೆದ್ದು ಬೆಳ್ಳುದು ಹಣ್ಣಿ ಹಂಪಲ್ ಮರಗಳ ಬೆಳ್ಳುದು, ಪ್ರಾಲೀಗಳಿಗೆ ಕುಡ್ಡಕೆ ಕಾಡ್‌ಲೇ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ್ಪು. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಬಾರಿ ಉಪದ್ರವ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಲ್ಲಿಕೆ ಪಮ್ರೀಶನ್ ಕೊಡ್ಪು, ಹಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರೆ ಕೃಷಿಕರ್ ಬಧ್ಯಪ್ರೋ. ಇನ್ನು ಹಂಜಾ ಸಮಯ ಹಿಂಗೇ ಇದ್ದರೆ ಬಟ್ಟುಗಳ್ಲಿ ಗಂಬಿ ಹಾಕಿ ಉಂಬಕೆ ಕುದ್ದುಕಾನ ಕುರೆಗ ಕೂಡಾ ಬಂದು ಕಡೆಂದ ಕುದ್ದುಕಂಡ್ ಉಂಬಕೆ ಶುರು ಮಾಡುವೋ. ನೋಡು ಏನಾದೆಂತ.. ನಾವು ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿರೆ ನೀವು ಒಳರಿ ಅಲ್ಲಾ...

* * * * *

ಮಾರ್ಚಾಳೆ

-ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮೇಲಡ್ತಲೆ

ಡ್ಯಾಡಿ ಡ್ಯಾಡಿ ನಿಲ್ಸಿ ಅದ್ದು ಎಂತದ್ದು? ನಂಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಕಾರ್ನ ಬ್ರೇಕ್ ಪೆಡಲ್ನ ಒತ್ತಿತ್ತು. ನಂಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದ್ದು ಆಶ್ಯಯದ ವಸ್ತು ಎಂತದ್ದು ಕಾಂಚೊಧ್ದೆ. ಅದರೆ ನನ್ನ ಮಂಜಾಂಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಶ್ಯಯದ ವಸ್ತು ಕಂಡದೆ. ಮಂಜಾ ಸಣ್ಣ ಹೈದ ಅಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಲಿ ಎಂಟನೇ ಸೆಮಿಸ್ಪರ್ ಪರಿಷ್ಕಾ ಬರ್ವಫ್‌ವ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕೆಲ್ನ ನೆಂಟ್ರೋ ಶಟ್ಟಿಡ್ ರಂಜನ್, ರೇಗನ್‌ರವರ ಮನೆಗೆ ನಾವ್ ಹೊಗ್ನ್ ಇದ್ದೇ. ಹಾಲೆಮುಜಲ್ ದಾಟಿ ನಡುಗಲ್ಲಂದ ಇತ್ತು. ಉತ್ತರಂಬಂದಲೂ ಇತ್ತು ಮನೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾಡ್‌ಲಿ ಇದ್ದ ರೋಡ್‌ನ ಸ್ಯೇಡ್‌ಲಿ ಸಾಲ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚ್ ಕಮ್ಮಿ 30 ಬೊಲಿಗ್‌ಳ ಇಸ್ನೋಳ್. ಅದರ ನೋಡಿ ಮಂಜಾ ಕೇಳ್ತು. ಅಂಥ್ ನಾ ಹೇಳ್ತು ಅದು ಆಟಿ ತಿಂಗಳ್‌ಲಿ ಮಾರಿ ತೆಗ್ನೋದಾತ. ಮಾರಿ ತೆಗ್ನೋದಾತ ಹೇಳ್ತಿರಿ ಅಲ್ಲ. ಅದ್ದು ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದದೆ? ಅದ್ದು ಯಿಲಲ್ಲೂ ಇದ್ದದೆಂತೇಣ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯವರ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಡರಿಕೆ. ಅದ್ದುಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ಗದ್ದೆ ಬೇಸಾಯ ಎಲ್ಲ ಆದ ಮೇಲೆ ಆಟಿ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ದಿನ ಬೊಲಿ ಮತ್ತು ಕೋಳಿನ ಹಿಡ್ಲೋಂಡ್ ಮನೆಗೆ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಗದ್ದೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೂಗ್ ಹಾಕೊಂಡ್ ಸುತ್ತು ಬಂದೊಕೊಂಡ್ ಗಡಿ ಡಾಟ್ ಬುಟ್ಟಿನೆ ಸಮಾದಾನ. ಗಡಿತ್ತೇಲ್ಲ ಬಂದೊಂದ್ ಉರ್ವಾಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಾಗೆ ಇದ್ದದೆ. ನಮ್ಮೂರ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮ ಮಾಡುತ್ತೆ? ನಮ್ಮೂರ್ಲಿ ಮಂದೆ ಎಲ್ಲಿವ್‌ತ್ತು ಗದ್ದೆ ಬೇಸಾಯ ಇತ್ತು. ಆಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡ್ಟಲೆ, ಮೇಲಡ್ತಲೆ, ಹಿಂಡಿಮನೆ ಹಿಂಗಂಗೆ ಮೂರು ಬೀಲ್‌ನೋವ್ ಸೇರಿ ಮಾರಿ ತಕೊಂಡ್ ಹೋಗಿ ಗಡಿಲಿ ಬುಡ್ಡಿದ್ದ್ಲಿ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆ ಬೇಸಾಯನ್ ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಿನ ತಕೊಂಡ್ ಹೋಗಿ ಬುಡ್ಡು ಇಲ್ಲಿ. ಈಗ ಜನಗ ಮಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳ್ತಿಲ್ಲ? ಅದ್ದಕೆ ಮೊನ್ನೆ ನೋಡ್ ತಾತ ಮನೆಲಿ (ಅಡ್ಟಲೆ ಶಿವಣ್ಣ ಗೌಡ) ತಾತ ಹೇಳ್ತಿಲ್ಲ ನೋಡ್. ಮಾರಿನ ತೆಗ್ದೆ, ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷ ಆತ್. ಈಗ ನೋಡಿ ಅಡಿಕೆಗೆ ಹಳದಿ ರೋಗ, ಚಾಳಿಗೆ ನುಸಿ ರೋಗ, ಬಾಳಿಗೆ ಹುಳ, ಒಳೆ ಮೆಣಿಗೆ ಕಟ್ಟೆ, ಬೀಜದ ಮರ ಗೊಡ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಕೊಚ್ಚೊಕ್ಕೆ ಕುಂಡತ್ತ, ಬೆಂಡಕ್ಕೆ ಕುರೆ, ರಬ್ಬರ್ ದೃಗೆ ಕಾಟಿ, ರಬ್ಬರ್ ಮರಕ್ಕೆ ಆನ ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿ ರೋಗ ಇದ್ದು ಎಲ್ಲ ಮಾರಿ ತೆಗ್ದೆನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿಕನ ಮಾವಂದರ್ ಹೇಳ್ತಿಲ್ಲ ಮಾರಿ ತೆಗ್ದೆ 30 ವರ್ಷ ಅದರೆ ಬಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಇದ್ದಿದರೆ ಅದು ಒಬ್ಬನೂ ಇರಿಕೆ ಬುಡಿಕೆ ಇಲ್ಲೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಮಾರಿನ ಹೇಳಿ ಕೋಳಿಗ್ಯಾಪ್, ಮೊಕ್ಕಳ ರೊಟ್ಟಿನ ಉಪಿ. ಮಾರಿನ್ ಇಲ್ಲಿ ಗೀರಿನ್ ಇಲ್ಲಿತ ಹೇಳಿಕಾನ ಮಿಮ್ಮಿ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮು ಅಮ್ಮಿಅಕ್ಕೆ, ಮೊಮ್ಮಿಅಕ್ಕೆ, ತುಮ್ಮಣಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡ್ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನೆಗಾಡ್ವೈ. ತಾತ ಅವ್ವನ ಮೋರೆ ನೋಡಿ ಎರಡು ಕ್ಕೆನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ಉದ್ದ ನೋಡ್ವೈ.

ನಾನು ಸಣ್ಣವೇ ಇರ್ಕನ ನಮ್ಮ ಉರಾನ ಗಮ್ಮತ್ತೆ ಬೇರೇನೆ ಇತ್ತೆ ಇಡೀ ಉರಾಲೆ ಒಂದು ಶ್ರೀತಿ ಸೌಹಾದರ ಅನ್ಯೋನತೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಆಶ್ಚೀಯತೆ ಗೌರವ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಇತ್ತೆ. ಈಗ ಈ ಸಂಬಂಧಂತೇಳೆ ಗಂಡ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಕ್ಕಪ್ಪಣಿ ಒಂದು ಜೀವೆ ತೆಗ್ಗು ಜೀವೆ ಹಳೆದೂ. ಆದರೂ ಇಡೀ ಉರಾನೋವು ಒಂದೊ ಜೀವೆನ ನೋಡ್ಪು ಮುಕ್ಕಪ್ಪಣಿನ ಹೊಳ್ಳು ಎಲ್ಲಾ ಇತ್ತೆ. ಈಗ ಆಚೆ ಮನೆವೇ 800 ಕಾರ್ ತೆಗ್ಗರೆ ನಾ ಹೇಂಗೆ ಶಿಪ್ಪು ಕಾರ್ ತೆಗ್ಗೊದ್ದಾ. ಈಚೆ ಮನೆ ಗೂಡ ಡಿಮ್ಲಿಮೊ ಓದಿರೆ ನನ್ನ ಮಗಳ ಹೇಂಗೆ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಮಾಡುವುದಾಂತ. ಈ ರೀತಿ ಉಲ್ರೀ ಶ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ನಂಬಿಕೆ ಎಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ ಬರೆ ಪ್ರೇಮೋಚಿ ಹಾಂಕಾರ ಮೋನ ವಂಜನೆ ದ್ವ್ರೋಡ ತುಂಬಿ ಹೋವುಟ್ಟು. ಅಗ ನನ್ನ ಮಂಜು ನೆಗಾಡಿಕೊಂಡೊ ಇದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಮಾರಿ ತೆಗ್ಗೊದೆನೇ ಹೇಂಗೆ? ನಂಗ್ ನೆಗೆ ಬಾತ್. ಆಗಿರಿಕ್ ಸಾಕ್ ಎಂತ ಹೇಳೆ:

ನೀವ್ ಮಾರಿ ತಕ್ಕಿಳ್ಳಂಡೊ ಹೋದ್ದು ಎನಾರ್ ಉಟ್ಟು ನಂಗೆ ಸುಮಾರ್ ಹನ್ನೆರಡ್ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಯೋಲಿ 3 ಸರ್ಟಿ ಹೋದ್ದು ನೆನ್ನೆಮ್ಮು ಉಂಟ್ ಆಟ ತಿಂಗಳ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ದಿನ ಚೋಳಿಗೆ ಭಾಳೆ ರೆಂಬ ತಂಡೊ ಆದರ ಶ್ರೀಕೋನ ಆಕಾರಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಅದಾಕೆ ಕಾಳೆ ಜಿರಿ ಲಾಯಕ್ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕುತ್ತಿ ಅದರ ಒಳಗೆ ನೀರ್ ಮಂಡಿ ಇಸುದು. ಕೋಲ್ತ್ರಿ ಕುತ್ತುದ್ದು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೋಳಿನ ಕಾಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ತಲೆ ಕಳಗೆ ಮಾಡಿ ಬರ್ಭಳಲಿ ನೇತಾಡಿಕೊಂಡೊ ಹೋದ್ದು. ಕೋಳಿ ಶಿಂಯೋ ಶಿಂಯೋ ಅಂತ ಹೇಳ್ಳನ ಮಾರಿ ಹಿಂದೆಂದ ಬಾದ್ದಂತ್ ನಂಬಿಕೆ. ಇದರ ಎಲ್ಲಾ ಮುಂದೆನೂವ ಹಿಡ್ಲೋಂಬೊದು, ಹಿಂದೆನವ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೊಕ್ಕ ರೋಟ್ಟಿ ಉಂಬಕೆ ಬಾಳೆ ಎಲೆ ಒಂದು ಕಾಯಿ ಮಣಿ ಮೆಣ್ಣ ಹಿಡ್ಲೋಂಬುದು. ಸುಮಾರು ಹಿಂಬೊತ್ತೆ 6.45 ಫಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುರುಗೆ ಮನೆಗೆ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಒಂದೊ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಸುತ್ತು ಒಂದೊ ಗದ್ದೆಗೆ ಸುತ್ತು ಒಂದೊ ಹೋದ್ದು. ಅಗ ನಾಲ್ಕು ಇದ್ದು ಮನೆವೇ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದ್ದು. ಸುರುಗೆ ನಾವ್ ಮೇಲಡ್ತಲೆವ್ ಹೋರಡ್ದು. ನಮ್ಮ ಕೂಗ್ ಕೇಳ್ಳ ಕೂಡ್ಲ ಕೆಳಗೆ ಅಡ್ಡಲೆವ್ ಕೂಗ್ ಹಾಕಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ದು ಮತ್ತು ನಾವ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಕೊಂಡೊ ಹೋಕನ ಅತ್ತಂದ ಹಿಂಡಿ ಮನೆವ್ ಬಾವ್ಯೋ. ಅಗ ಸುಮಾರ್ 25 ಮನೆವ್ ಸೇರಿಕೊಂಡೊ ರೋಡ್ಲಾಲಿ ಹೋಗಿ ಹಾಸ್ಪಾರೆ ಹಕ್ಕಲೆ ರೋಡ್ನ ಎರಡ್ ಸ್ಪೃದ್ದಲಿ ನಾವ್ ತಕ್ಕಿಳ್ಳಂಡೊ ಹೋದ ಬೊಲಿಗಳ ಇಸಿದ್ದು ಕಾಯಿ ಒಡ್ಡು ಕೋಳಿನ ತಲೆ ಕೊಯ್ಯು ರಕ್ತನ ಬೊಲಿಗೆ ಬುಡ್ಪು. ಒಂದು ಚೂರಿ ಮುಳ್ಳನ ಕೊನೆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಇಸಿ ಬಾದು. ಕೋಳಿಗಳ ತಕ್ಕಿಳ್ಳಂದು ಅಡ್ಡಲೆ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗೆ ಬಾದು. ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗೆ ಒಂದೊ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಲಿ ಕೋಳಿ ಗೈಮು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಲಿ ಗಮ್ಮತ್ತೆನ ಮೊಕ್ಕ ರೋಟ್ಟಿ ಕೋಳಿ ಗೈಪ್ಪಾನ ಉಟ್ಟಿ. ಅಂದೊ ಇಡೀ ಉನೋವು ಮನು ಮಾತಾದಿ ನೆಗಾಡಿ ಸಂತೋಷೋಲಿ ಮನೆಗೆ ಹೋವ್ಯೋ. ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷ ಕಲ್ಲು ಹಿಂಗಾರ—

ಮೇಲೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಲಿ ಬುಟ್ಟು ಅಡ್ಟೆ ಶಾಲೆಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡ್ನೋ. ಆ ಸಮಯಲಿ ಶಾಲೆಲಿ ಬಿಸಿ ಉಟದ ಬಾಗ್ನೆ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯ. ಒಲೆ ಪಾತ್ರ ಸ್ವಾದೆ ಎಲ್ಲ ತಂದೂ ಮಾಡಿಕೆ ಕಷ್ಟ ಆತ್. ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷ ಅವರವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಳಿನೆ ತೆಕೊಂಡೂ ಹೋದ್ದೂ. ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಂದ ಮಾಪುಳಿನೆ ನಿತ್ತತ್ವ.

ನೋಡು ಮುನ್ನ ನಮ್ಮೆ ಹಿರಿಯೋವು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡೂ ಬಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಪೂರ್ಣಾಯಲೀ ಕೂಡ ಕಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಕಾಳಿಖಾಜಿ ಕಲುಟಿಣಿ (ಧನಾತ್ಮಕ ಅಂಶ) ಇದ್ದೇ ಇದ್ದದೆ. ಅದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದದೆ. ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆಂದ ಅವರವರ ಆತ್ಮ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇದನ್ನೆ (ಘಟಣೆ ಕರ್ತಿಜಣಿ) ಅಂತ ಹೇಳ್ಣೆ ಈ ಘಟಣೆ ಕರ್ತಿಜಣಿ ಗಟ್ಟಿ ಇದ್ದ ಮನುಷ್ಯನ ಹಕ್ಕಿಲೆ ಕಲ್ಪಂದ ಖಾಯಿಲೆಗ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ನಾವೇ ಹೇಳ್ಣಂತ ಕೊಲೆ ಹೀಡೆ ಪಿಶಾಚಿ ಆಗಲಿ ಬಾದೋಲೆ. ಇದುಕೆ ನಿಂಗೆ ನಾ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಹೊಟ್ಟನೆ.

- 1) ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅರಂತೋಡ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾ ವರೆಕಟ್ಟೇರ್ ಅಂತ ಇದ್ದ್ವಾ. ಆದರೆ ಅವರ ಎಲ್ಲವೂ ಕರೆತಿದೊದು ಎಂಪಟೇಶ ಡಾಕ್ತು ಅಂತ. ಯಾರಿಗಾದ್ದು ಉತ್ತಾರಿಲ್ಲದಿದ್ದೆ ಅವುಕೆ ಮೊದ್ದು ತಾಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೋದ್ದು. ಕೆಲವು ಸತ್ಯ ಅಡ್ಟೆ ಅಂಗಡಿ ಹಕ್ಕಿಲೆ ಬಾಕನ ಅರಂತೋಡಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೋವು ಸಿಕ್ಕಿರೆ ಅವರೊಣಿಗೆ ಹೇಳ್ಣು. ಅವ್ವಂಗೆ ಉಪಾರಿಲ್ಲ. ಎಂಪಟೇಶ ಡಾಕ್ತು ಹಕ್ಕಿಲೆಂದ ಮೊದ್ದು ತರೋಕಾಂತ. ಹೀಗೆ ಬಾಯಿಂದ ಕೆಬಿಗೆ ಬಾಯಿಂದ ಕೆಬಿಗೆ ಆಗಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮೂನ್ನೆ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕನೇ ಜನ ಡಾಕ್ತು ಹಕ್ಕಿಲೆ ಹೋದು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ಣನ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಬೇನೆಂತ ಹೇಳ್ಣ ಬದಲು ತಲೆ ಬೇನೆ ಆದ್. ಕೆಂಬಿ ಬೇನೆ ಹೋಗಿ ಕಣ್ಣಾ ಬೇನೆ ಆದು. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಕೈಯಿಂದ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಮೊದ್ದಲೀ ಖಾಯಿಲೆ ಗುಣ ಆತಿತ್ವ. ಈಗ ಖಾಯಿಲೆಯವನೇ ಡಾಕ್ತು ಹಕ್ಕಿಲೆ ಹೋದರೂ ಅವಂಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಕಮ್ಮಿ. ಹುಡ್ಡ ಡಾಕ್ತು ಆದರೆ ಇವ ಕಲ್ಪಣಾ ಅಲ್ಲಾ ಕಲಿತ ಉಟ್ಟಾ ? ಹಜ ಪ್ರಾಯದ ಡಾಕ್ತು ಆದರೆ ಈ ಅಜ್ಞ ಡಾಕ್ತುಗೆ ಮತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲರೆ ನನ್ನ ಖಾಯಿಲೆ ಇವು ಕಲ್ಪಣಾಕನ ಇದ್ದಿರಿಕ್ಕಿಲೆ ಈಗ ಎಡಿಟ್ ಆಕೆ ಹೇಳಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಕಳ್ಳ ಮೇಲೆ ಮಂಗ್ಲಾರ್ಥಿಗೆ ತೆಕೊಂದು ಹೋಕೆ ಹೇಳ್ಣ ಏನೋ ಅಂತ ಅವು ಪರಿಷ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೆ ಮುಂದೆ ಡಾಕ್ತು ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದುತ್ತಿ. ಹಾಂಗೆ ಅವು ಕೊಟ್ಟಿ ಮೊದ್ದಿಲಿ ಗುಣ ಆದ್ ಸಹ ಕಮ್ಮಿ.
- 2) ನಾನು ಸಣ್ಣವ ಇರ್ಫನ ನಾವ್ಯೆ ಅಡ್ಟೆಲೆ ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿ ಕಂ ಹೋಟೆಲ್ ಇತ್ತು. ಆಗ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬರೊವು ಅಡ್ಟೆಲೆ, ಹಿಂಡಿಮನೆ. ಕಾಯರದೊವು ಜಾಸ್ತಿ. ಈ ಮೂರು ಬ್ಯಾಲಿನೊವು ನಾವಾಗೆ ನೆಂಟುಗ್. ಪ್ರಾಯದೊವು ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪಂಗೆ ಮಾವಂತ್ಯ ಆಕು. ಸಾದಾರಣ ಪ್ರಾಯದೊವು ಬಾವ ನಂಣ್ಣಂದಿರ್ ಆಕು, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದೊವು ಅಳಿಯಂದಿರ್ ಆಕು. ಅಡ್ಟೆಲೆ ಮಾಧವ ಗೌಡ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಹಿಂಗಾರ —————— 60 —————— 10-02-2017

ಇದ್ದೂ ನಂಗೆ ಮಾವ ಆಕು. ಬಾರಿ ಕುಸಾಲ್ ನ ಜನ. ಅವು ನಮ್ಮೆ ಅಪ್ಪನೆ ಬಾವ ಅಂತ್ ಹೇಳ್ಣಿ ನಮ್ಮೆ ಅಪ್ಪಂದ ಪ್ರಾಯಲಿ ಸಹೊವು. ಅಪ್ಪ ಅವರ ಮಾಥವಣ್ಣ ಅಂತ ಹೇಳ್ಣಿ ಒಂದು ದಿನ ಈ ಮಾಥವ ಮಾವ ಎಂ.ಜಿ.ಆರ್ ಮತ್ತು ಜಯಲಲಿತ ಹೊಬ್ಬಿ ಹಿಡೆಷ್ಟುಂದಿದ್ದ ಒಂದು ಹೋಸ್ಟ್ರೋನ ತಂದ್ ನಮ್ಮೆ ಅಂಗಡಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿದೂ. ಈಗನ ಕಾಲಲೀ ಅದ್ ಏನೂ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಆಗನ ಕಾಲಲೀ ಅದ್ ಹೈ ಸೆಕ್ಸ್. ನಮ್ಮೆ ಅಪ್ಪ ಬಾವ ನಂಣ್ಣಂದಿರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಸಾಲ್ ಮಾತಾಡಿರೂ ತುಂಬಾ ಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವದವು. ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಗೆ ಹೆಸರಾದವು. ಅಪ್ಪಂಗ ಉರಿಲಿ ಧರ್ಮರಾಯ ಅಂತ ಅಡ್ ಹೇಸರು ಕೂಡಾ ಇತ್ತು. ಎಂ.ಜಿ.ಆರ್ ಮತ್ತು ಜಯಲಲಿತನ ಹೋಸ್ಟ್ರೋ ಅಂಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಾರ್ ಬಾವ ನಂಣ್ಣಂದಿರು ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದಾಂಗೆ ಅಂಗಡಿ ಘುಲ್ ಕುಸಾಲ್ ಲಿ ಮುಖ್ಯಿತ್ತಾ. ಕೆಲವು ಜನ ಅಪ್ಪನ ಬೇಕುಂತೇಳಿದ್ ಹಾಸ್ಯಲಿ ಕೇವ್ಲುದ್. ಅಪ್ಪ ಅಡಿ ನೋಡಿಕೊಂಡೂ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರ ಹೋರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ್ ನೆಗಾಡ್. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದರೆ ಹುಸು ನೆಗಾಡಿಕೊಂಡ್ ಆ ಅರೆ ಮೋಲ್ ಮಾಥವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಿದ್ದ್. ಒಂದು ದಿನ ಹಿಂಬಿತ್ತು ಆಕನ ಆ ಮಾಥವ ಮಾವ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದೂ. ಮಾಮೂಲಿ ಮಾತು ಕತೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಮಾಥವ ಮಾವ ಹೇಳ್ಣಿ ಅವ್ವ ಚಳಿ ಜರಲಿ ನಡ್ಡಿದೆ. ಕುಜುಂಬನ ಹಕ್ಕುಲೆಂದ ಭಸ್ಯ ಮತ್ತು ನೂಲು ತಕೊಂಡ್ ಹೋಗಿ ಕಟಿಳ್ಳರೆ ಆಕಿಲೆ. ಹೌದಪ್ಪಾ ಹೌದು ಆದಪ್ಪ ಬೇಗ ಕುಜುಂಬನ ಹಕ್ಕುಲೆ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿಂತ ಹೇಳ್ಣಿ ಅಪ್ಪ. ಅವು ಅಪ್ಪನ ಹಕ್ಕುಲೆಂದ ನಾಲ್ಕು ಮೋಳ ಪಟ್ಟೆ ನೂಲು ತಕೊಂಡು ಹೋದೂ. ಸುಮಾರು ಹೊತ್ತಲಿ ಮಾಥವ ಮಾವ ಬಾಕಾನ ಅಪ್ಪ ಕೇಳ್ಣಿ ಕುಜುಂಬ ಇತ್ತಾ? ಇತ್ತೋ ಬಾವ ನೂಲು ಭಸ್ಯ ಕೊಟ್ಟು. ಆಗಲೆಪ್ಪ ಆಗಲಿ ಆದಪ್ಪ ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಅತ್ತಿಗೆ ಭಸ್ಯ ಹಾಕಿ ನೂಲು ಕಟ್ಟಿಂತ ಹೇಳ್ಣಿ. ಹೋನೆ ಬಾವ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುರು ಆದ ಮಳೆ ಒಂದು ಚೂರು ಕಮ್ಮಿ ಆಕ್ಲೆ. ಹಂಜ ಕಮ್ಮಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಹೋನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅಂಗಡಿಲಿ ಬೇರೆ ಕುದ್ದುಕೊಂಡು ಇದ್ದ ಜನರೊಟ್ಟಿಗೆ ಲೊಟ್ಟಿ ಬುಟ್ಟಿಕೊಂಡ್ ಕುದ್ದ್. ಹಂಜ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಾಥವಣ್ಣ ಅಂತ ಹೇಳಿಕನ ಕೊಗ್ರ ಬಾವಂಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದುಟುಂತ ಹೇಳಿ ಎದ್ದು ಹೊರಡಿಕೆ ರೆಡಿ ಆದೂ. ಎದ್ದು ನಿತ್ಯ ತಬುಸಿ ನೋಡ್ತೆ ಕುಜುಂಬ ಕೊಟ್ಟಿ ಭಸ್ಯ ನೂಲ್ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯೋ ಬಿದ್ದು ಹೋಪ್ಪು ಅಪ್ಪ ಸಿಟ್ಟಿಲಿ ಅಯ್ಯನ ಬಂಡೆ ಮಾಥವಣ್ಣ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕುಜುಂಬನ ಹಕ್ಕುಲೆ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಹೋಳ್ಣಿ. ಮಾಥವ ಮಾವ ಅತ್ತ ಇತ್ತೆ ನೋಡ್ದ್ಲು ನಾಲ್ಕು ಮೋಳ ಪಟ್ಟೆ ನೂಲು ಪುನಃ ತಕೊಂಡ್ ಸೀದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಬಾಳ್ಯ ಕೀಂತ್ ತಕೊಂಡ್ ಬಂದೂ. ಒಲೆ ಬುಡಲಿ ಕುದ್ದ್. ಬಾಳ್ಯಲೆನ ಬಾಡ್ಸಿದೂ ಆದರ ಎರಡು ಸ್ಯೋನ ಕೊಯ್ದ್ಲು ಒಲೆಂದ ಹಂಜ್ಯ ಒಳ್ಳ ಬೂದಿನ ಬಾಳ್ಯಲೆಗೆ ಹಾಕಿದೂ.

ಪಾತ್ರಿಂದ ಒಂದು ಹತ್ತು ಬೆಳ್ತಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದೋ. ಅಡಿ ನೋಡಿ ನೇಗಾಡಿಕಂಡ್ ಪಟ್ಟೆ ನೂಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೇಳಿಸೋ ಐದಾರು ಗಂಟು ಹಾಕಿದೋ. ನೇಗಾಡಿಕಂಡ್ ಬಾವ ಬನ್ನೆಂತೇಳಿ ಹೊರಡ್ ಕಾನ ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ಣಿ. ಹಾ ಅತ್ತೆ ಎಂತ ಮಣ್ಣಾತ್ತೆ ಮಂಜಾನ ಹೆತ್ತು ಬುಟ್ಟರಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ಣಿನ ಅಂಗಡಿಲಿ ಕುದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಯರ ಮಾಧವ ಬಾವ ಓಹೊಹೋ ಓಹೊಹೋ, ಕಾಯರ ಗೋಪಾಲ ಬಾವ ಆಹಹ: ಆಹಹ: ನೆಕ್ಕರೆ ಕೃಷ್ಣಪಟ್ಟಿ ಇಹಿಹಿ ಇಹಿಹಿ ಅಂತ ಎಪ್ಪೋ ಹೊತ್ತು ನೇಗಾಡ್ನೋ. ಅಪ್ಪ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಏರಡು ಮೂರು ಸಲ ಹೋಳ್ಣೋ. ಆಚೆ ಪಾಲ್ ಅತ್ತೆಗೆ ಜೋರು ಚಳಿ ಜರ ಆ ಮೋಲ್ ಮಾಧವ ಹೀಂಗಲ್ಲು ಮಾಡ್ನೋ. ನಾಳಿ ಇನ್ನು ಅತ್ತನ ಅರಂತೋಡಿಗೆ ಹೊರೊಕೊ ಏನೋ. ಅಂದರೆ ಆಗ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಇತ್ತೆ. ಹೊದುಂತೇಳ್ ಶಬರಿಮಲೆಲಿ ನೋಡು ಮಲೆ ಹತ್ತಿಕೆ ಬೊತ್ತದವರ ಚೆಯರಿಗೆ ಏರಡು ಬಢ್ ಕಟ್ಟಿ ಡೋಲಿ ಡೋಲಿತೇಳಿಕ್ಕೋ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ್ ಹೋತ್ತಿದ್ ನೋಡು ಹಾಂಗೆ. ಮಾಣ್ ದಿನ 11.00 ಫಂಟಿಗೆ ಮಾಧವ ಮಾವ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದೋ. ದೂರಂದಲೆ ಅಪ್ಪನ ನೋಡಿಕೊಂಡ್ ನೆಗಡಿಕೊಂಡ್ ಬಾದರ ನೋಡಿ ಅಪ್ಪಂಗಾತ್ ಅತ್ತೆ ಎದ್ದು ಕುದ್ದಿರೊಕುಂತ. ಹಾ ಮಣ್ಣಾತ್ತರೇ ಹೇಂಗೆಳ್ಳೋ ಅತ್ತೆ ಅಂತ ಅಪ್ಪ ಕೇಳ್ಣೋ. ನಿಮ್ಮ ಅತ್ತನ ಚಳಿ ಜರ ಎಲ್ಲಾ ಬುಟ್ಟಿಟು ಬಾವ. ಮಷಾರಾಗೊಳ್ಳೋ. ಇಂದು ಬೋಳಿಗೆ ಜಾಲ್ ಗುಡಿದ್ ಮತ್ತು ಕರು ಬುಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಅತ್ತನೆಂತೇಳಿ ಹಿಂದನ ದಿನದ ಫಟನೆನ ನೆನ್ನಿ ಒಳ್ಳೆ ನೆಗಡ್ಣೋ. ಕುಜುಂಬನ ಭಸ್ಯ ಹಾಕಿ ನೂಲು ಕಟ್ಟಿರೆ ನಾ ಲಿಂಡಿತಾ ಮಷಾರಾನೆಂತೇಳ್ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಉಗ್ಗವ್ವಂಗೆ ಇತ್ತೋ. ಆ ನಂಬಿಕೆಲಿ ಉಗ್ಗವ ಮಷಾರಾದ್.

ಡ್ಯಾಡಿ ಮಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವೈಯಿತ್ತಿಕ ನಂಬಿಕೆನ ಹೇಳಿ. ಕಾಣಿದ ಮಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಂಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಕೆ ಆದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಿಂಗೆ ಮಾರಿನ ನೋಡೊಕೊಂತೇಳ್ ಒಂದು ಉಪಾಯನ ಹೇಳ್ಣು. ಇಲ್ಲೋ ಮಾರಿನ ನೋಡಿಕನ ಹೆದರಿಕೆ ಆದ್ದನಾ? ಅದ್ದು ನಿಂಗೆ ಹಗೋಲ್ ಮತ್ತೊ ಬೇರೆ ಜನ ಇರ್ಕನ ನೋಡಿಕಾವಂಗೆ ಮಾಡ್ನೋ. ನೀ ಎನು ಮಾಡೊಕೊಂತೇಳ್ ಅತ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೋಸೆ ಇದ್ದ ಹತ್ತು ಮನೆನ ಗುರ್ತು ಮಾಡೊಕು. ಸೋಸೆಗೆ ಮದ್ದೆ ಆಗಿ ಐದಾರು ವರ್ಷ ಆದರೂ ಕಳ್ಳೊಕು. ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಳ್ಳರೆ ಇನ್ನು ಒಳ್ಳೆದೆ. ಅತ್ತೆಗೆ ಗೂತ್ತಿಲ್ಲದಾಂಗೆ ಸೋಸೆನೋಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಸೆಗೆ ಗೂತ್ತಿಲ್ಲದಾಂಗೆ ಅತ್ತನೋಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಅದ್ ಉಟ್ಟಾ? ಅಂತ ಕೇಳೊಕು. ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಲಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಮನೆಲಿ ನಿಂಗೆ ಮಾರಿನ ತೋಸುವೆ?

ಅಹಾಹಾಹಾ ಅಹಾಹಾಹಾ ಅಹಾಹಾಹಾ

ಮಾರಿನ ಗೋಡಿಲಿ ಶೆಟ್ಟಡ್ ಮನೆಯ ಕಂಪೊಂಡ್ ಒಳಗೆ ಕಾರ್ ಬಂದ
ನಿಂತದೇ ಗೊತ್ತಾತ್ತೆ

* * * * *

ಉಪಕಾರ - ಉಪದ್ರ

-ಉಳುವಾರನ
ರೋಶನ್ - ವಸಂತ್

ಉಪಕಾರ ಮತ್ತೆ ಪರೋಪಕಾರ ಮನ್ಸೂನ್ ಬದ್ರಾಕ್ಷಣ ಮಹಾನ್ ವರ್ಷಾಲ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಷ್ಟ ಬೇಜಾರನ ನೋಡಿ ಮನ್ಸೂಕರ್ಗಿ ಮಾನವೀಯತನ ದೃಷ್ಟಿಂದ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕಾರ, ಸಹಕಾರ, ದಾನಗಳನ ಉಪಕಾರತ ಹೇಳಿವೆ. ಹಂಗೆ ಬ್ಯಾರೆಯವ್ಯೇ ಉಪಕಾರ ವಾಡ್ದೇ ಪರೋಪಕಾರ. ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮರಗ ಹಣ್ಣಾಗಳನ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಮೊಳೆಗ ಹರ್ಡಿವೆ. ಹಸ್ಗ ಹಾಲ್ನ ಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್ದೇ ಸಹ ಬದ್ರಾಕ್ಷಣ ಸೌಭಾಗ್ಯತ ತಿಳ್ಳಾಕೊಣ್ಣೋಕ್ ಇಂತಹ ಪರೋಪಕಾರಿ ಜನೋನ ದೇವ್ತೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಗೆ ಕಳ್ಳಾಸಿವೇತ ಹೇಳ್ಣಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಗೆ.

ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್ದರೊಂದ ನಾವು ಕಳ್ಳಾಕೊಣ್ಣುದ್ದು ಏನು ಇಲ್ಲಿ. ಅದರೊಂದ ನಮಿಗೆ ಒಳ್ಳಿದದೆ ಯಾರ ಮನ್ಸೂಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್ದ ಬ್ಯಾದಿ ಇದರ್ದೆಯೋ ಅವೇ ಸುಖಿಗೆ. ಇದರೊಂದ ಅವರ ಕಷ್ಟಗೆ ಎಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಆದ್ದೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವ್ಯಾಕ್ತ ಸಂಪತ್ತು ಸಿಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮನ್ಸೂನ್ ಹುಟ್ಟಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಉಪಕಾರಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ಉಪದ್ರತ ಹೇಳಾರ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಕೊಡ್ದೂತ ಅರ್ಥ. ಬೇರೆಯಾವುಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ತಾನು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಣ್ಣುದು ಮೋಸ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಅದ್ದ ಮಹಾ ಪಾಪ. ವ್ಯಾಪರಲ್ಲಿ ಮೋಸಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಮಂತರಾದು ಮಹಾಪಾಪ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ದ ಲಾಭಲ್ಲಿ ಹೆಸ್ರೋ ಇ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೋಕೊಣ್ಣುದು. ಪಾಪನೇ ನಿಜ ಆಗಿಯು ಅಂತಹವು ಮನಿಗೆ ಉಪದ್ರ ಮಾಡಿಕಂಡವೆ.

ನಮಿಗೆ ಉಪದ್ರ ಮಾಡಿ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟಿವುಕ್ಕೆ ನೆಗಡಿಕಂಡ ಉಪಕಾರನ ಮಾಡೋಕು. ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮತ ಮಹಾ ಭಾರತಲ್ಲಿ ಅಜ್ರಾನಂಗೆ ಧರ್ಮರಾಯ ಹೇಳಿವೆ.

ಮನ್ಸೂನ್ ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್ದವುಕ್ಕೆ ಉಪದ್ರ ಮಾಡ್ದನ ನಾವು ಕಾಣ್ಣಿತ ಇಂದ್ರಿಯ. ಮನ್ಸೂರ್ ಮರಾಗಳನ ಕಡ್ಡ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅದರೇ ಅದೇ ಮರಗ ಮನ್ಸಂಗ ನೇರೋಳ ಕೊಡ್ದುದ್ದನ

ನಿಲ್ದಿಯೋಳಿಷ್ಟಾನ? ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಾನದ ಬೇರೆ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ.

ಕೃತಜ್ಞತೆ ಮತ್ತೆ ಕೃತಫ್ರುತೆ ತಬ್ಬಿದ ಅರ್ಥ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ತರಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟೋ ಕೃತಜ್ಞತೆತ ಹೇಳಿದ್ದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣ ಕೃತತ ಹೇಳಿರ್ತೆ ಮಾಡ್ದೆದ ಉಪಕಾರ ಜ್ಞತೆ ಹೇಳಿರ್ತೆ ಅದನ್ನ ತಿಳಿಕಂಡವ ಕೃತಜ್ಞತ ಹೇಳಿರ್ತೆ ಉಪಕಾರನ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕಣ್ಣಾವ. ಮಾಡ್ದೆದ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆನ ಸಲ್ಲಾಸುದತೆ ಅರ್ಥ. ಕೃತಜ್ಞತೆ ಒಳ್ಳೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಲಕ್ಷಣ. ಕೃತಫ್ರುತೆ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಲಕ್ಷಣ. ಮನೋಸ ಸ್ವಭಾವತ ಕೃತಜ್ಞ ಜೀವಿ ಅದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥಲ್ಲಿ ಅಂವ ಸಿಕ್ಕಿಕಂಡ ಕೃತಫ್ರುನಾಗೋವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಟ್ಟೋ

ಇಂದ್ರ ಸುಮಾರ್ ಜನಾರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಉಪದ್ರ ಅಶ್ವತ ಹೇಳಿವ ಮಾತ್ರಾನ ದಿನ ಕೇಳಿತ ಇದ್ದವೆ. ಹೋಳಿದಾಟಿದ ಮ್ಯಾಲೆ ಅಂಬಿಗನ ಮರ್ತಿಂಗ ಹಂಗೆ ಸುಮಾರ್ ಜನ ಮಾಡ್ದ ಉಪಕಾರನೇ ಮತ್ತಾವೆ. ಉಂಡ ಮನಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡ್ದ ಸ್ವಭಾವನ ಬೇಳಿಸಿಕಣಕದ್ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಣಿಕನಂಗೆ ಅಧಿಕಾರ, ಗೌರವ ಉಕ್ಕುವಂಗೆ ಇದ್ದರು ಅದನ ಬುಟ್ಟು ಕಷ್ಟ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್ದ ಸ್ವೇಹಿತನ ಪದ್ಧ ಹಿಡಿದ್ದ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳ್ಳಿಕಂಡ ಕಣಿಕನಾಗ ಅಕ್ಕು ಅಗ ಬದ್ಕಿಗೊಂದು ಬೆಲೆ, ನೆಲೆ.

ಪಾಪಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಕೆ, ಮುಣ್ಣಕ್ಕೆ ರಕ್ಷೆ, ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ನರ್ಕ ಮುಣ್ಣವಂತಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಚ್ಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡಿದ್ದ ಪಾಪದ ಕೆಲ್ನಿಸ ಪರರೂತ ಹೇಳಿರ್ತೆ ಮನ್ನರಪ್ಪೆ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಪಾಪ ಕರ್ಮಗಳನ ಕಲಿಯಕ್ಕೆ ನಾವು ದೇವರ್ಹಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಮಾಡ್ದೋಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುಗುವ ಭಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಪಾಪ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿದೆ. ಸತ್ಯವಂತನ ವದಲ್ಲಿ ದೇವರ್ಹ ಇರಾದರ್ಬಂದ ಯಾವ ದೇವಸಾಧನದ ಅವಶ್ಯಕತೆನು ಇರೋದ್ದಳೆ.

ಉಮ್ಮೆ ಕೊಟ್ಟವರ್ಹ ವಯಸ್ಸುವ ಮುಟ್ಟಿಗ್ಯಾನ ಮಾಡೋಕುಂತ ಹೇಳುವಂಗೆ ಇಡೀ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಬೀಷಣವು ಮನೋಸ ಮೂರ್ತಿ ಆಗಿ ಪಾಂಡವರ ಪದ್ಧಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು ಉಪ್ಪನ ಮಣಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೌರವನ ಪದ್ಧಲ್ಲಿ ಸೇನಾದಿಪತ್ಯನ ವಹಿಸಿ ಹೋರಾಡಿ ಉಪ್ಪನ ಭಾರನ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೋ. ಅದರೆ ಇಂದ್ರ ಉಮ್ಮೆ ಮಣಿ ಇದರ ಅರ್ಥನೆ ಜನ ಮರ್ತಿಂಗ ಉಟ್ಟೋ ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಬೇರೆಯವುಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರು ಉಪದ್ರವ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಕ್ಕಾದ್.

* * * * *

ಅಡುಗೆ

ಮಟ್ಟೆ ಗೈಪು

- ಬಿ ಯಶೋದ ರಾಘವ
ಬಾಳಿಕಲ

ಚೇಂಡ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗೆ :

6 ಮಟ್ಟೆ	2,3 ಲವಂಗ
3 ಹೊಮೆಟೊ	ಪಟ್ಟೆ (ಕತ್ತೆ) 1 ಚೂರು
2 ದೊಡ್ಡ ನೀರುಳ್ಳಿ	ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ 7,8 ಎಸ್‌ಎಂ
10,12 ಕುಂಟ ಮೆಣಸ್	ಹಂಜಾ ಕಾಯಿ ಮಾವು
1 ಸವುಂಟು ಹೊತ್ತೆಂಬರಿ ಬಿತ್ತು	ಶುಂಥಿ ಒಂದು ಚೂರು
4 ಸಂವುಂಟು ಜೀರಿಗೆ	ಅಗ್ರಹಿ ಸೊಮ್ಮೆ
1 ಸವುಂಟು ಅರ್ಬಾಸಿನ	

ಮಾಡ್ಡ ಕ್ರಮ :

ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ : ಮಟ್ಟೆನ ಬೇಯಿಸಿ ಚೋಲಿ ತ್ಗ್ಯಾ ಇಸಿಕಣಿ ಮೆಣಸ್‌ನ ಬನಲೆಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಹಂಜಾ ಹುರಿಯಹು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜೀರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ, ಹೊತ್ತೆಂಬರಿ ಬಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡೊಹು. ಕಾಯಿನ ಮಾವುನ ಲಾಯ್ಕು ಕೆಂಪಾಗಿ ಹುರುದು, ಅರಿಸಿನ, ಲವಂಗ, ಪಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಿಕ್ಕಿಲಿ ಮಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿ ಇಸಿನಿ.

ನೀರುಳ್ಳಿನ ಉದ್ದ ಕೊಯ್ದು ಅಡ್ಡಕೆ ಕೊಯ್ಯೋಹು. ಶುಂಥಿನ ಸಣ್ಣ ಗುದ್ದಿರು ಆದು ಸಣ್ಣ ಚೂರು ಮಾಡಿರು ಆದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಟ್ಟುಕಂಡ್ ಒಂದು ಬನಲೆಲಿ ಹಂಜಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಇಸಿನಿ ಎಣ್ಣಿಗೆ ದಾಸಿಮೆ ಹಾಕಿನಿ. ಅದ್ದು ಸಿಡಿಯಕನ ನೀರುಳ್ಳಿ ಹಾಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಡಿಕಂಡ್ ಬಾಕನ ಹೊಮೆಟನ ಹಾಕಿ ಹಂಜಾ ಉಮ್ಮೆ ಹಾಕಿನಿ. ಶುಂಥಿನ ಹಾಕಿನಿ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಕಾದ್ ಬಾಕನ ಮಿಕ್ಕಿ ಮಾಡ್ಡ ಅಪುನ ಹಾಕಿ ಸಣ್ಣ ಉರಿಲಿ ಎಣ್ಣೆಲೇ ಅದ್ದು ಕೊದಿತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ. ಉಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ಹಾಕಿಕಣಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಟ್ಟೆ ಚೋಲಿ ತೆಗದ್ ಇಸಿದರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗೀರ್ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ಮಟ್ಟೆನ ಹಾಕಿ ಹಂಜಾ ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತೆಂಬರಿ ಸೊಮ್ಮೆ ಮೊಮ್ಮೆಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಇಲ್ಲಿ. ಕುಚ್ಚಲಕ್ಕೆ ಉಗ್ಗಿಗೆ ಖಾರದ ಮಟ್ಟೆ ಗೈಪು ಲಾಯಿಕ್ ಆದೆ. 2 ಮಂಡಿ ಅನ್ನನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಣಿಕ್.

* * * * *

ತಂಬಿಟ್ಟು

- ಹೊಕ್ಕಲೆ ರುಕ್ಣಿನೆ ಮುತ್ತಪ್ಪ

ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗೆ :

1. 4 ಕಪ್ ಹುಷ್ಟಲಕ್ಕು
2. 1 ಕಪ್ ಬೆಳ್ಗಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ
3. ಎಲಕ್ಕು-2
4. ಮೆಂತೆ- 2 ಟೀ ಚಮಚ
5. 20 ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣು
6. ಹೊರ್ಡ ಎಳ್ಳು 1 ಟೀ ಚಮಚ
7. ಹೆರ್ಡ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ 2 ಕಪ್
8. ಚಿಟ್ಟಿಕೆ ಉಪ್ಪು
9. ಹಂಜಾ ಹಸ್ನ ತುಪ್ಪ

ಮಾಡ್ದ ಕ್ರಮ :

ಹುಷ್ಟಲಕ್ಕು ಬೆಳ್ಗಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತೆ ಮೆಂತನ ಕೆಂಪಾಗಿ ಹೊರ್ಡ ಸಣ್ಣ ಮುಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು. ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪ ತೆಗ್ನೆ ಪಾತ್ರೆಲಿ ಹಾಕಿ ಲಾಯ್ಕು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೆರ್ಡ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮುಡಿ ಮಾಡ್ದ ಎಲಕ್ಕು ಜೂತೆಲಿ ಸೇರಿ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮುದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಪಾತ್ರೆಲಿ ಹಾಕೊಂಡು. ಈಗ ತಂಬಿಟ್ಟು ರೆಡಿ. ಹಸ್ನ ತುಪ್ಪ ಸೇರಿ ತಿಂದರೆ ಲಾಯಿಕ ಇದ್ದದೆ.

* * * * *

ಅರೆಭಾಪೆ ಒಗಟ್ಟುಗೂಡಿ

ಸಂಗ್ರಹ : ಉಳುವಾರನ ರಾಣಿ ವಸಂತ್ ಎಂಬ ಪದಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

- ಚಿನ್ನನ ಬಿಸಾಡ್ದೆ ಬೇಳ್ಣನ ತಿಂದವೆ - ಬಾಳಿಹಣ್ಣು
- ಉಳಿರುಟ್ಟು ಜನ ಇಲ್ಲೆ, ದಾರಿ ಉಟ್ಟು ವಾಹನ ಇಲ್ಲೆ - ಭೂಪಟ
- ಹೋಕನ ಮೂರು ಜನ, ಬಾಕನ ಒಬ್ಬನೆ - ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಸುಣ್ಣ
- ದಿನ ಹೊತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಮನೆನ ಮುಂದೆ ಚಿತ್ತಾರೆ - ರಂಗೋಲಿ
- ಕೆಂಪು ಕೋಟೆ ಒಳಗೆ ಕರಿಕಲ್ಲುಗು - ಕಲ್ಲಂಗ್ಡಿ ಹಣ್ಣು
- ಒಂದು ಕೈಗೆ ನೂರೆಂಟ್ ಬೆರಳ್ಗೆಗು - ಬಾಳಿಗೊನೆ
- ಒಂದು ಬಾಮಿ ಅದರ ಒಳಗೆ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರಿಲ್ಲೆ - ಅಚ್ಚಬೆಲ್ಲ
- ಕೆಂಪು ಮಡಿಕೆನ ತುಂಬಾ ಮೊಸ್ಸಾನ ಕಾಳಿಗ - ಮೊಪ್ಪಯಿ ಹಣ್ಣು
- ಮ್ಯಾಲೆ ಹಸ್ರೋ, ಒಳಗೆ ಕೆಂಪು, ತಿಂದರೆ ತಂಪು - ಕಲ್ಲಂಗ್ಡಿ ಹಣ್ಣು
- ಹಗಲ್ ನಿದ್ರೆ ರಾತ್ರೆ ಎಚ್ಚರ - ಬೀದಿ ದೀಪ
- ಆಕಾಶಂದ ಇಳಾದ್ ಒಂದು ಅಂಗ್ಲೆಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣ ಬುಟ್ಟದೆ - ಹೇನ್
- ಅಂಕೋಡೊಂಕುನ ಬಾಮಿ ಬಾಗಿ ನೋಡೋರ್ತೆ ನೀರಿಲ್ಲೆ - ಕೆಮಿ {ಕೆಬಿ}
- ಅಕ್ಕರ ಉಟ್ಟು ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲೆ, ಶಾಸನ ಉಟ್ಟು ಶಿಲೆ ಅಲ್ಲ ಬೆಳೆ ಉಟ್ಟು ಗದ್ದೆ ಅಲ್ಲ - ರೂಪಾಯಿ, ನಾಣ್ಯ
- ಒಂದು ಕೊಂಬಾರೆನ ತುಂಬಾ ಸೌದೆ ಕಟ್ಟನ ರಾಶಿ - ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ
- ಸಾಗರನ ಮಂಬ, ಸಾರಿಗೆ ನೆಂಟ - ಉಪ್ಪು
- ಕುದ್ದರೆ ಕೊಂಬೆ, ನೋಡಿಕೆ ಮಿತಾಯಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ - ಜೀನುಗೂಡು
- ಸುತ್ತ ಗರಿಕೆ ಮದ್ಯಲಿ ಮಡಿಕೆ - ಕಣ್ಣು
- ಸುತ್ತ ಸುಣ್ಣದ ಗೋಡೆ, ಎತ್ತ ನೋಡೋರ್ ಒಳಗೆ ಹೋಕೆ ಬಾಗೋಲ್ ಇಲ್ಲೆ - ಮೊಟ್ಟೆ

ಹಿಂಗಾರ ತ್ಯಾಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಚಂದಾದಾರನ ತಿಳುವಳಿಗೆ

- ಕನಾರ್ಟಿಕ ಅರಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಡೆಂದ ಪ್ರಕಟಿ
- ಆಗಾವ ‘ಹಿಂಗಾರ’ ಪತ್ರಿಕೆನ ನೀವು ಎಲ್ಲವು ಸದಸ್ಯರು ಆಗು. ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆ
- ಬೆಲೆ ರೂ. 20.00, ತ್ಯಾಮಾಷಿಕಕೆ ರೂ. 200.00 ಅದೆ.
- ಸದಸ್ಯರು ಆದವುಕೆ ಪತ್ರಿಕೆನ ಅಂಚೆಲಿ ಕಳ್ಳುವೆ.
- ನೀವೋಳ ಪರಿಚಯಸ್ಥರಿಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಆಕೆ ತಿಳೊಕು.
- ಕರೆಗೆ / ಪದ್ಯಗೆ / ಚುಟುಕ / ಲೇಖನಗ ಇತಂವೃತ್ತೀಲ್ಲಾ ಅವಕಾಸ ಉಟ್ಟಿ.
- ಬರವಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಲ್ಕು ಪುಟಕೆ ಸೀಮಿತ ಇರ್ಲೇಕು.
- ಪುಟದ ಒಂದು ಬದಿಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರ್ವಿರಕು.
- ಹೆಸರ್ / ವಿಳಾಸ / ದೂರವಾಣಿ ಅಂಕಿಗ ಬರ್ವಿರಕು.

ನಾವೋಳ ವಿಳಾಸ :

ಸಂಪಾದಕರ್ಮ

ಹಿಂಗಾರ ತ್ಯಾಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

ಕನಾರ್ಟಿಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
1ನೇ ಮಹಡಿ, ಕಾಫಿಕ್ಕಪಾ, ರಾಜಾಸೀಟ್ ರಸ್ತೆ, ಮದಿಕೇರಿ -571 201,
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ

ಕೆಮೇಲ್ : arebaseacademy@gmail.com

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ : www.arebhasheacademy.com

ದೂರವಾಣಿ : 08272 - 223055

ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ

ಸರ್ಕಾರೆ	: ಎಂ.ಜಿ ಕಾವೇರಮ್ಮೆ
ಅಜ್ಞಪ್ರಾನ ಕಥಾ ಭಂಡಾರಂದ ಹೆರ್ನಿದ ಕರೆಗೆ	: ಎಂ.ಜಿ ಕಾವೇರಮ್ಮೆ
ಬೇರೋಲಿ ಚಿಗೋರ್	: ಬೈತಡ್ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
ಕುಂಕುಮ	: ಮೂಜಾರೀರ ಜಿ. ಮಾದಪ್ಪ
ಚೊಲ್ಲಾಕೆನ ಮುಗ್ರೆ	: ವಿದ್ಧಾನ್ ಟಿ.ಜಿ ಮುದೂರು
ಬೇಟೆನ ಬಿಸ್ - ಬಡ್ಡಡ್ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ಯ : ವೇದಾವತಿ ಅನಂತ ಬಡ್ಡಡ್	
ಬೆಳ್ಳಿಮುಷ್ಣಿ	: ಕಟ್ಟತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪ
ಶೋರಣ	: ಬಾಯ್ಫಂಡ ಆರ್. ಜೋಯಪ್ಪ
ಬೊಲ್ಲು	: ಲೋಕೇಶ್ ಕುಂಚಡ್
ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ಕುಂಕುಮ	: ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತ ಅಯ್ಯನ
ನೆಂಪುಗಳ ರಂಗೋಲಿ	: ಎಂ.ಜಿ ಕಾವೇರಮ್ಮೆ
ಹೊಸ ಬೊಮ್ಮು	: ಉದಯಕುಮಾರಿ

ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡ್ವಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ

1. 2016 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 16 ರಂದ್ ಐತ್ತುರ ಚೆಂಬು ಗ್ರಾಮದ ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲಾ ವರಾರಲಿ ‘ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಿರಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸುಗ್ರಿ’ ಕಾಡುಕೊಟು ನಡ್ವಿದ್ದ್ವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಂಬಾರನ ಜಿ.ಚೋಪಯ್ಯನವು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡೆಂದ್. ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಯಾದ ಗಿರೀಶ್ ನವು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ್ವೆ, ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟ್ರಾಗಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾಧವ ಮೋಯ್ಯಮಜಲು. ಮುದಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ತೆಕ್ಕಡಿ ಶೋಭ ಮೋಹನ್, ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ್ ಕುಲಿಂತೋಡು, ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂಸಿ ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲೆ ಚೆಂಬು ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ಕಾಚೇಲು, ಶ್ರೀ ಕನಿಮಣಿ ದ್ಯೇವಸ್ಥಾನ, ಚೆಂಬು ಇದರ ಮೊಕ್ಕೆಸರ್ ಶ್ರೀ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಹೊಸೂರು ಇವು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ್ವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಪರಾಜೆ ಇವು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ನಡ್ದ ಚೆಂತನ-ಮಂಧನ ವಿಚಾರಗೋಪ್ತ್ವಲಿ , ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಲಿ ಮಹಿಳೆ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ವರ್ಣಾಕಲ ಕಿಶೋರ್ ತಳ್ಳಂರು, ಅರೆಬಾಸಿಕರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ ಅರೆಬಾಸಿಕರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಲಿ ಅರೆಬಾಸೆನ ವಾತ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಸೂದನ ಕುರಪ್ಪ ಇವು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡೆಂದ್.

ಅರೆಬಾಸಿಕರ ಮದ್ದೆ ಅಂದ್ ಇಂದ್ ಪಟ್ಟಾಂಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಶ್ರೀ ಕಿಶೋರ್ ಕಿಲಾರ್ಯ, ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಲಿ ನಡ್ದು, ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಎನ್.ಸಿ. ನಿಡಿಂಜೆ, ಶ್ರೀ ಸೂರಜ್ ಹೊಸೂರು, ಶ್ರೀ ಕಿಶೋರ್ ಉಳ್ಳಂವಾರು, ಶ್ರೀ ಜಂದ್ರುತೀವಿರ ಹೊಸೂರು, ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ಲೆ ಶ್ರೀ ಲೋಕನಾಥ್ ಎಸ್.ಪಿ.ಪೆಲ್ತ್ರಾಂ ಇವು ಮಾತ್ರಾನ ಬಿಸರ್‌ರ್ ಆಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ್ವೆ.

ಅಪರಾಹ್ನ ಮುಕ್ತಾಯ ಜಂಬರಲಿ ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟ್ರಾಗಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎಸ್.ದೇವಪ್ರಸಾದ್, ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ್ ಕುಂದಲ್ಪಾಡಿ, ಶ್ರೀ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಪಳಗಿ, ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಮದಪಾಡಿ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಂ.ಪಾರ್ವತಿ, ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ.ಗಣಪಯ್ಯ ಇವು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ್ವೆ.

ಈ ಜಂಬರಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ಷೇಡ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಿಂಬಿಸುವ ನೃತ್ಯ ಅರೆಬಾಸಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಾಷ್ಯಕೆನ, ಅರೆಬಾಸೆ ಹಾಡ್ ಗಾರಿಕೆ, ಹಸೆ ಬರೆಯೋಡು, ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಗ್ರಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ರಸಪ್ರಶ್ನೆ, ಸೋಬಾನೆ ಪದ ಹಾಡು, ಅರೆಬಾಸೆ ಪ್ರಬುಂದ ಸ್ವರ್ಥ್ರ, ಅರೆಬಾಸೆ ಸ್ವರಚಿತ ಕವನ,ಹಗ್ಗಜಗ್ಗಾಟ ಇವುಗಳು ಅಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೆ. ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಕಿರು ರೂಪಕ ಮತ್ತೆ ಸಮಾಜ ನೃತ್ಯಗೆ, ಶ್ರೀ ಲೋಕೇಶ್ ಉರುಬೈಲ್ ನಿದೇಶನದ ಅರೆಬಾಸೆ ಕಿರುನಾಟಕ.

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪೆರಾಜೆ ನಿರ್ದೇಶನದ ಅರೆಬಾಪೆ ಯಿಕ್ಕಾನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗೆ ನಡ್ಡ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತಾ ರವಿರಾಜ್ ಇವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ್ವಾ.

2. 31.10.2016 ಸಾತಾರ್ಥ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಸುಭೇದಾರ್ ಗುಡ್ಡೆಮನೆ ಅಪ್ಯಾಗೌಡರ ಹುತಾತ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆ ಕೋಟಿ ಅವರಳ, ಮಂಡಿಕೇರಿಲಿ ನಡ್ಡ. ಬೋಲ್ಗಿಗೆ ಗುಡ್ಡೆಮನೆ ಅಪ್ಯಾಗೌಡ ಸಾರುಕಕ್ಕೆ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರ್ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್.ಸೀತರಾಂ ಮಷ್ಟಾಚೆನೆ ಮಾಡ್ವೆ, ಕೋಟಿ ಅವರಳಿಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ವಸತಿ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪವು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ವೆ, ಮಂಡಿಕೇರಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಶಕ ಶ್ರೀ ಮಂಡೆಪಂಡ .ಪಿ.ಅಪ್ಪಬ್ಜುರಂಜನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ವೆ, ಸಂಸದ ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹ, ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಬೋಪಯ್ಯ, ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಸು, ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಬಿ.ಸುಖುಮಣಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತೇಯಂಡ ಏಣಾ ಅಚ್ಚಯ್ಯ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೋಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗ ಡಾ.ಪಿ.ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್, ಅವರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗ ಶ್ರೀ ಸತೀಶ್ ಕುಮಾರ್, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ತೆಕ್ಕಡೆ ಶೋಭ ಮೋಹನ್ ಇವು ಮುಖ್ಯ ನಂಟಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ವೆ, ರಾಜ್ಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ.ಅಪ್ಪಬ್ಜುರಂಜನ್ ಗೌಡ ಶ್ರೀ ದಂಬೆಕೋಡಿ ಎಸ್.ಆನಂದ, ಚರಿತ್ರೆಕಾರರ್ ಶ್ರೀ ತಲಕಾಡು ಚಿಕ್ಕರಂಗೇಗೌಡ ವಿಶೇಷ ಅವಾನಿತರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ವೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ರ್ಯಾತೀಗೆ, ನಮನಗೀತನ ವಿಚಾರ ಮಂಡನೆ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಲಾವಣಿ ಹಾಡು, ಕಾವ್ಯ ವಾಚನ ನಡ್ವೆ.
3. 26.11.2016 ರಂದು ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿ 2015ನೇ ಸಾಲ್ನ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಜಂಬರ ನಡ್ಡ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಭಾಜನರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಜಿ.ಮುದೂರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಬೈತತ್ತಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ, ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ಮೋಂಟಡ್ ಇವೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ವೆ,
- ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಶಾಸಕರಾದ ಕೆ.ಜಿ ಬೋಪಯ್ಯನೊವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ವೆ, ಡಾ.ಮರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಭಾಷಣ, ಸನ್ಯಾಸ್ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಯೋಜನಾ ಅನುವಾನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಗೌಡ ಇವು ನೇ ಸಂಚಿಕೆ ತ್ಯಾಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಂಗಾರನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡ್ವೆ, ವಸತಿ ಸಚಿವರಾದ ಸನ್ಯಾಸ್ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಶಾಸಕರ್ ಸನ್ಯಾಸ್ ಶ್ರೀ ವಾಸು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆನ ನಿರ್ದೇಶಕರ್ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎ.ದಯಾನಂದ ಇವು ಮುಖ್ಯ ನಂಟಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ವೆ, ಕೊಡಗು ಮತ್ತೆ ದಢ್ಣಿ ಕನ್ನಡ ಗೌಡ ಸಮಾಜ, ಬೆಂಗಳೂರುನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾಕೋಲ್ಜಾರ್, ಕೊಡಗು ಗೌಡ ಸಮಾಜ, ಬೆಂಗಳೂರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಶ್ರೀ ಅಮೃತನ ವಾಸು, ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ ಬೆಂಗಳೂರ್

ಜಂಟಿ ಆಯುಕ್ತರ್ ಶ್ರೀ ಪಾಣತ್ತಲೆ ಪಳಂಗಪ್ಪ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರ್ದೇವ್ಯಾ. ಅರಣ್ಯೋದಯ ಕಲಾತಂಡಂದ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಶ್ರೀ ರಾಮ ಯುವಕ ಸಂಘ ದವರ್ಾಂದ ಸಿದ್ದಪೇಷ, ಶಶಿಧರ್ ಮಾವಿನಕಟ್ಟೆ ಇವರೊಂದ ಅರೆಭಾಷೆ ಹಾಡ್, ಶ್ರೀ ಅಮಾಜೀರ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಇವರ ತಂಡಂದ ನೃತ್ಯರೂಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ ನಡ್ಡೆ, ಡಾ.ಪೂವಪ್ಪ ಕಣ್ಣಿಯೂರು ಇವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ್ವಾ.

- 7-8-12.2016 ರಂದ್ರೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ವಿವಿಧ ಅಕಾಡೆಮಿಗ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಸಂಯುಕ್ತಾತ್ಮಯಲಿ ಸಂಗಮ-ಸಂಭಂ-2016 “ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಮುದಿಕೆರಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಕಾಲೇಜ್ ಮೃದಾನಲಿ ಎರ್ವಡಿಸಿದ್ದ್ವಾ,

ಕನಾರ್ಫಿಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ,ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ,ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಯಕ್ಕಿಗಾನ ಬಯಲಾಟ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಇವರೊಂದ, ಜಾನಪದ ಗೀತೆ, ನೃತ್ಯ ಮೃತ್ಯರೂಪಕ, ತೊಗಲುಗೊಂಬಯಾಟ,ನಾಟಕ ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ ನಡ್ಡೆ, ಭಾಷಾ ಬಾಂದವ್ಯ ಸಂವಾದಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನು ಇತ್ತೆ. ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಕಾಲೇಜ್ನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಕಲಾತೀಬಿರ, ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಮಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತೆ ಮಾರಾಟ, ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ, ವಿವಿಧ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಮಸ್ತಕ ಮತ್ತೆ ಸಿ.ಡಿ ಬಿಡುಗಡೆನ ಮಾಡ್ದ್ವಾ.

- 10 -11. 12. 2016 ರಂದ್ರೆ ಗೌಡ ಯುವ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಆಶ್ರಯಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಗೌಡಿ-2016 ಹೊಡಿಯಾಲ್ಬೆಲ್ಲನ ಗೌಡ ಸಮುದಾಯಭವನಲ್ಲಿ ಎರ್ವಡಿಸಿದ್ದ್ವಾ, ಅಮರಶ್ರೀಭಾಗ್ಯಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಿಂಬಿಸುವ ಸ್ತಬ್ಜಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಭವ್ಯ ಮೆರವಣಿಗೆನ ಹಮ್ಮಿಕಂಡಿದ್ದ್ವಾ. ಡಾಕೆ.ವಿ.ರೇಳುಕಾಪುಸಾದ್, ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗ, ಎ.ಚ್.ಎಲ್.ಇ (ರ) ಸುಳ್ಳಿ ಇವು ಮೆರವಣಿಗೆನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ದ್ವಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ಆಶಾ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ ಇವು ಧ್ವಜ ಏರಿದ್ದೊ, ಉದ್ಘಾಟನೆ ಜಂಬರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆನ ಶ್ರೀ ಹೊಲ್ಲಿದ ಗಿರೀಶ್ ವಹಿಸಿದ್ದ್ವಾ, ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ವಸತಿ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನೇರವೇರಿಸಿದ್ದೊ. ಸಮಾರಂಭಲಿ ಸಂಸದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ವಿ.ಸದಾನಂದ ಗೌಡ ಇವು ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನೆಂಪುಗಳ ರಂಗೋಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೋಸ ಬೊಮ್ಮೆ ಮಸ್ತಗಳ್ ಬಿಡ್ಡಗಡೆ ಮಾಡ್ದ್ವಾ,

ಕೆನಾಟಕ ಜಾನಪದ ವಿವಿ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಮೊ.ಕೆ.ಚಿನ್ನಪ್ಪಗೌಡ ಇವು ದಿಕ್ಕಾಚಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡ್ಯಾರ್ಡು. ಜೆಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಬಿ.ರಮನಾಧ ರ್ಯಾ, ಸುಳ್ಳ ಶಾಸಕ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಅಂಗಾರ, ಶಾಶಕ ಶ್ರೀ ಕೊಂಬಾರನ ಜಿ.ಬೋಪಯ್ಯ, ಶಾಸಕ ಶ್ರೀ ವಾಸು, ಎ.ಬಿ.ಎಲ್.ಇ (ರ) ಸುಳ್ಳ ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾಕೆ.ವಿ.ರೇಣುಕಾಪುರ್ಣಾದ್ ಶ್ರೀ ಕುಕ್ಕೆಸುಬ್ರಹ್ಮಣ ದೇವಸಾಫ ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಶ್ರೀ ನಿತಾನಂದ ಮುಂಡೋಡಿ ಇವು ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ್ಯಾ, ಶ್ರೀ ಚನಿಯ ಕಲ್ಪದ್ರ, ಶ್ರೀ ಹರೀಶ್ ಕಂಜೆಟಿಲ, ಶ್ರೀಮತಿ ಶೀಲಾವತಿ ಮಾಧವ, ಶ್ರೀ ಹರೀಶ್ ರ್ಯಾ ಉರಡ್ಡ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೆಂಕಪ್ಪಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ ಅಡ್ಡಂಗಾಯ, ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಂ.ಶಿಂಹೀದ್ ಇವು ಉಪಸ್ಥಿತಿರೀದ್ಯಾ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲ್ಲಿ ಅರೆಭಾಷಿಕ ಸಮುದಾಯ ಗತಿ-ಸ್ಥಿರತರ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಗೋಣಿ, ಅರೆಭಾಷೆ ಕವಿಗೋಣಿಗಳು ನಡೆದವು, ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಥಿರತರಗ-ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ ವಿಸಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಗೋಣಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿರತರಂಗ-ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ವಂದನೆ ವಿಸಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಗೋಣಿಗಳು ನಡೆದವು, ಸಮಾರೋಪ ಜಂಬಲಲಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾ ಕೋಲ್ಕಾರ್ ನವು ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ ಮಾಡ್ಯಾರ್ಡು, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಗಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ದಿವ್ಯಪ್ರಭಾ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್, ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಸುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಕೀಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜಾಕೆ ಮಾಧವ ಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎನ್.ಮನ್ಜುಧ, ಶ್ರೀಮತಿ ಮಘಾವತಿ ಬಾಳಿಲ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎ.ಭಾವಿಕಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ದಂಬೆಕೋಡಿ ಆನಂದ, ಶ್ರೀ ಪೇರಿಯನ್ ಜಯಾನಂದ, ಶ್ರೀ ಹರಪ್ರಸಾದ್, ಶ್ರೀ ಪಿ.ಬಿ.ದಿವಾಕರ ರ್ಯಾ, ಶ್ರೀ ಅಬ್ಜ್ಯ ಹಾಜಿ ಕಟ್ಟಿಕಾರ್, ಶ್ರೀ ವಿಲಿಯಂ ಲಸ್ತ್ರುಮೋ ಇವು ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ್ಯಾ. “ಓ ನಮಃಶಿವಾಯ” ಯುಕ್ತಾನ, “ಸ್ವತ್ಯರೂಪಕ” ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪ್ರದ್ಯಾ, “ಸ್ವತ್ಯ ವೈಭವ” ಏರ ಪರಂಪರೆ, “ಕೋಲಾಟ” ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ, ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಗೀತ ಸುಧೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡ್ದ್ಯಾ. ವಿಶೇಷ ಆರ್ಕಣಣ ಆಗಿ ಶಾಸನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗ ಇದ್ದ್ಯಾ, ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಮಾವಜಿ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಸಿ.ವಸಂತ ಇವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ

- 15.12.2016 ರಂದ್ ಅರೆಭಾಷೆ ಸೌಹಾದರ್ ದಿನಾಚರಣೆನ ಗೌಡ ಸಮಾಜ, ಮಡಿಕೇರಿಲಿ ನಡ್ ಶಾಸಕರ್ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಬೋಪಯ್ಯನವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ಯಾರ್ಡು, ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಯಾದ ಗಿರೀಶ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ್ಯಾ, ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟಾಗಿ ಶ್ರೀ ದಂಬೆಕೋಡಿ ಆನಂದ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ್ಯಾ, ದಿಕ್ಕಾಚಿ ಭಾಷಣನ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎ.ಭಾವಿಕಟ್ಟಿಯವು ಮಾಡ್ಯಾರ್ಡು, ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟದ ಶಿವಕುಮಾರ್ನವು ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡ್ಯಾರ್ಡು.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗು :

1. ತಾರಿಕೆ 30.09.2016 ರಂದು ಎಬಿವಿ ಸಂಪರ್ಕ-ಚೇರಂಬಾಣೆ ಇವು ನಡ್ವಿದ 10ನೇ ವರ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿಂದ ಅರೆಬಾಸೆ ಜಾನಪದ ಕೋಲಾಟ ತಂಡನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ.
2. ತಾರಿಕೆ 11.10.2016ರಂದು ಏಜಯದಶಮಿ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಡ್ವ ದಸರಾ ಜನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮತ್ತೆ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೃತ್ಯ ತಂಡನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ.
3. ತಾರಿಕೆ 15.10.2016 ರಂದು ಸವಾರಾಲ್ಲಿ ನಡ್ವ “ಕಲಾರತ್ಸ್-2016” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪೇಷ ಹಂಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾತಂಡನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ. ದಸರಾ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ನೀಡ್ದ್ವೀ.
4. ತಾರಿಕೆ 05.11.2016 ರಂದ್ರೆ ಸುಳ್ಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಇವು ಸ.ಪ.ಪೂ ಕಾಲೇಜು ಸುಳ್ಳ ಇಲ್ಲಿ ನಡ್ವಿದ “ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸಂಭ್ರಮ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವಲಿ ನಡ್ವು.
5. ತಾರಿಕೆ 14.11.2016 ರಂದ್ರೆ ಮೋಡಲ್ ಎಜಕ್ಯೂಷನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ) ಸುಳ್ಳ ಇವು ನಡ್ವಿದ ಗ್ರೀನ್ ವ್ಯೂ ಮಹ್ಕಳ ಹಬ್ಬ-2016 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾತಂಡ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ.
6. ತಾರಿಕೆ 14.11.2016 ರಂದ್ರೆ ಬಾಲಭವನ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಹ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆವರ್ತಿಂದ ನಡ್ವಿದ 2016 ಮಹ್ಕಳ ಹಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಕ್ಷಪ್ರತಿಭಾ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಅರೆಭಾಷೆ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹ್ಕಳ ತಂಡನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ.
7. ತಾರಿಕೆ 30.11.2016 ರಂದ್ರೆ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಇದರ 7ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾತಂಡನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ.
8. ತಾರಿಕೆ 14.12.2016ರಂದು ಶ್ರೀ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಸಮಿತಿಯವು ಕೋಟಿ ಆವರಣಲಿ ನಡ್ವಿದ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೋಲಾಟ ತಂಡನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ.
9. ತಾರಿಕೆ 23.12.2016 ರಂದ್ರೆ ಮಂಗಳೂರು ನಡ್ವ ಕರಾವಳಿ ಉತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾತಂಡನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ.
10. ತಾರಿಕೆ 26.12.2013 ರಂದ್ರೆ ಸುಳ್ಳ ನಡ್ವ ಕೆ.ವಿ.ಜಿ.ಸುಳ್ಳ ಹಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾತಂಡನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದ್ವೀ.
11. ಮಡಿಕೆರಿ ಆಕಾಶವಾಸಿಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಆಗ್ವ ಸುದ್ದಿಜೊಂಪೆ ಅರೆಭಾಷಾವಾರ್ತೆಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ನೀಡಿದ್ದಾವುಟ್ಟಿ.

ಲೇಖಕರ ವಿಳಾಸ :

1. ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ (ಕಿರಣ),
ಕಿರಣ ಕುಟೀರ, ಸುಳ್ಳ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ. 574239,
2. ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ ಶಿಶಿಲ,
ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, 'ಕಾವ್ಯ' ಕಾಂತಮಂಗಲ,
ಅಜ್ಞಾವರ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ. -574239
3. ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮೆ, 'ನಿಸಗ್ರ', ಸುಳ್ಳ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ - 574239,
4. ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ಡಲೆ,
ಕೆ.ವಿ.ಜಿ ಬ.ಟಿ.ಬ, ಸುಳ್ಳ ದ.ಕ. ಕುರುಂಜಿಭಾಗ್ - 574327
5. ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ,
'ಅನುಗ್ರಹ' ಗೋಳಬೀದಿ, ಮಡಿಕೇರಿ -571201
6. ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಲತಾ ಗಣೇಶ್,
ಕೆಜಿಗ್ರದ್ದೆ ಮನೆ, ಕನಕಮಜಲು ಅಂಚೆ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ. -574223
7. ಭವಾನಿಶಂಕರ ಹೆಚ್.ಬಿ.
6ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಮರ, ಬಿ.ಇ.ಎಲ್ ಲೇಟೆಂಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು-560097
8. ಉಳುವಾರನ ರೋಶನ್ ವಸಂತ್,
ಕಾಂತೂರು ಮೂನಾರಡು, ಮಡಿಕೇರಿ, ಹೊಡಗು
9. ರಮ್ಮತ್ರೀ, ನಡುಮನೆ, ಸೋಣಂಗೇರಿ, ಸುಳ್ಳ ,ದ.ಕ. - 574239
10. ಲೋಹಿತಾಶ್ವ ಕ್ರಾಂಗಾಜಿ,
ಕೋಲ್ಪೂರ್ ಆಲೆಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ.
11. ಯೋಗೀಶ್ ಹೋಸೋಳಿಕೆ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ. -574218
12. ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ವಿತಾ ಅಮೃತ್ರಾಜ್
ಸಂಪಾಡಿ, ಬಾಲೆಂಬಿ, ಚೆಂಬು ಗ್ರಾಮ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಹೊಡಗು
13. ಶ್ರೀಮತಿ ಶೀಲಾ ಸೀತಾರಾಂ ಸುಳ್ಳ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ. - 574239
14. ಯು. ಸುಭಾಯ ಗೌಡ,
ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು, 'ಪದ್ಮಶ್ರೀ' ವಿದ್ಯಾನಗರ ಸುಳ್ಳ ದ.ಕ. - 574239

15. ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ದಾಮೋದರ
‘ಧಾತ್ರಿ’ ವಲಯ ಅರಣ್ಯ ಕಳೇರಿ ಬಳಿ ಗಾಂಥಿನಗರ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ.- 574239
16. ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ,
ಮದೆ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಕೊಡಗು.
17. ಉಳ್ಳಿವಾರನ ರಾಣಿ ವಸಂತ್,
ಕಾಂತೂರು ಮೂನಾರ್ಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ – ಕೊಡಗು
18. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮೇಲಡ್ಟಲೆ,
ಕಾಯತೋರ್ಡಿ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ. – 574239
19. ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜ ಎಂಟಿ.
‘ಸ್ವಾತ್ಮಿ’ 4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ಟೆ, ದಕ್ಕಿಣ ಬೀರಮಂಗಲ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ. – 574239
20. ಚಂಗಪ್ಪ ಹೆಚ್. ಅರ್. ಹೊಳೆಕರೆ ಮನೆ, ನಂ -30, 3ನೇ ಹೆಚ್ಕಾಸ್, ರುಕ್ಣಿನೆ ನಗರ,
ನಾಗಸಂದ್ರ -ಬೆಂಗಳೂರು.
21. ಕೊಕ್ಕಲೆ ರುಕ್ಣಿನೆ ಮುತ್ತಪ್ಪ,
ಹರವನಾಡು ಗ್ರಾಮ, ಅಪ್ಪಂಗಡ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಕೊಡಗು.
22. ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋದಾ ರಾಘವ,
ಬಾಲಿಕಲ ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ- 574239

* * * * *

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ (2014)

ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕಸಂವಾ 817 ಕಸಂದ 2013; ದಿನಾಂಕ 13.08.2014

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:

ಶ್ರೀ ಹೊಲ್ಲಿ ಗಿರೀಶ್, ಮದೆ ಗ್ರಾಮ, ಮದೆ ಅಂಚೆ, ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು 571 201
ದೂ: 08272-236515 ಮೋಬೈಲ್ : 9448156599.

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್:

ಶ್ರೀ ಉಮರಬ್ಬಿ, ಎಂ.ಎಂ. ಮಂಜುಲ್, ಕಾರ್ಡಾಯ್ಲ್ ನಗರ, ಕೋಟೆಕಾರ್, ಮಂಗಳೂರು,
ಮೋಬೈಲ್ : 9481149135

ಅಧ್ಯ ಸದಸ್ಯರು:

ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಎನ್. ಕುಳ್ಳಿಯ್, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಜಾಹೆ ಮಡಿಕೇರಿ,
ಸದಸ್ಯರು :

ಡಾ. ಪೂರ್ವ ಕೋಯಿರಾರು ಸ್ಥಾರ್ಟ್ 4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ಟ್, ದಕ್ಷಿಣ ಬೀರಮಂಗಲ, ಚಚ್ಚೆ
ರೋಡು, ಸುಳ್ಳ ದ.ಕ. ದೂರವಾಣಿ : 08257-232885/9448984485,
pkaniyoor@gmail.com

ಡಾ. ಕೋರನ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದಿಕ್ಷ ಕಾಲೇಜು,
ವಿರಾಜಪೇಟೆ, ಕೊಡಗು ಮೋಬೈಲ್ : 9483826271

ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ಮೋನ ಸೋಂಗೆರಿ ನಡುಮನೆ, ಜಾಲ್ವಾರು, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು
ದ.ಕ.- 574239 ಮೋಬೈಲ್ : 9448791799

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತಾ ರವರಾಜ್, ಹೊಸಾರು ಮನೆ, ಬಾಲೆಂಬಿ ಅಂಚೆ, ಚೆಂಬು,
ಮಡಿಕೇರಿ- 574234 ಮೋಬೈಲ್ 7259135346

ಶ್ರೀ ಯಶಪಂತ ಕುಡೆಕಲ್, ಕುಂಬತ್ತಿ ಬನ, ದುಗ್ಗಲಢ್, ಸುಳ್ಳ ದ.ಕ. -574239
ಮೋಬೈಲ್ : 9481180519

ಶ್ರೀ ಪದಂತ ಬಿ.ಎ., ಬಾಕಿಲ ಮನೆ, ಕಲ್ಕಾರು ಗ್ರಾಮ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ.
ಮೋಬೈಲ್ : 9449999354

ಶ್ರೀ ಚೋಜಪ್ಪ ಗೌಡ ಎಂ. ಮದುವೆ ಗಡ್, ಉಬರಡ್ ಮಿಶ್ವಾರು, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು
ದ.ಕ.- 574248 ಮೋಬೈಲ್ : 7760782925

ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಗೌಡ ಮಾವಚೆ, ಮಂಡಕೋಲು, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ.-574239
ಮೋಬೈಲ್ : 9448164638

ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಮಂದ್ರೀರ, ಹೊಸ್ತೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ಮರಗೋಡು, ಮಡಿಕೇರಿ,
ಮೋಬೈಲ್ : 9448720112

ಸಹಸದಸ್ಯರು:

ಶ್ರೀ ಕುಡೆಕಲ್ ಸಂತೋಷ್, ಹೆಮ್ಮತ್ತಾಳು ಗ್ರಾಮ, ಮುಕ್ಕಂದೂರು, ಮಡಿಕೇರಿ
ತಾಲೂಕು, ಕೊಡಗು ಮೋಬೈಲ್ : 9972538584, 8762110948

ಶ್ರೀ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಪಿ.ಎಂ್, ಮಂಡಿಗಡ್, ಯೇನೇಕಲ್ ಗ್ರಾಮ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ.
ಮೋಬೈಲ್ : 9731197656

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾಡಿ ಗೌಡ ಪೈಲೂರು ಮನೆ, ಅಮರಮುಂಡ್ವಾರು ಗ್ರಾಮ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು
ದ.ಕ. - 574212 ಮೋಬೈಲ್ : 94488058748/9164401745

10.12.2016 ಗೋಡಿ-2016, ಭವ್ಯ ಮೆರವೆಗೆಗೆ- ಸುಳ್ಳ

10.12.2016 ಗೋಡಿ-2016 ರ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭ- ಸುಳ್ಳ

15.12.2016 - ಅರೆಭಾಷಾ ಸೌಹಾದರ್ ದಿನಾಚರಣೆ- ಮಡಿಕೇರಿ

16.10.2016, ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಿರಿ-ಉದ್ಘಾಟನೆ- ಚೆಂಬು

26.11.2016-15 ನೇ ಸಾಲ್ಯೂ ಗೋರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ - ಬೆಂಗಳೂರು

11.12.2016 - ಗೋಡಿ-2016 ಸಮಾರ್ಥಕ - ಮುಳ್ಳೆ

10.12.2016 ಗೋಡಿ-2016 - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೋಟಿ-ಮುಳ್ಳೆ

Printed by UMARABBA on behalf of Registrar, Karnataka Arebhase Samskruthi Mathu Sahitya Academy, and, Published by UMARABBA on behaf of registrar of registrar Karnataka Arebhase Samskruthi Mathu Sahitya Acadamy on behalf of KARNATAKA AREBHASE SAMSKRUTHI MATHU SAHITHYA ACADEMI (name of woner) and Printed at SRI KRISHNA COMPUTERS & PRINTERS, Pooja Arcade, Madikeri, Kodagu District. And Published at Karnataka Arebhase Samskruthi Mathu Sahithya Academy, Coffee Krupa Building, 1st Floor, Raja Seat Road, Madikeri, Kodagu District. Editor : UMARABBA